

C
14

Ugrijs and other Disapproved projects
in the field of Domain Art

Pieter Van Nieuwenhuyse
HEKSENMEESTER

Vigrid and other disapproved projects in the field of Domain Art

Pieter Van Nieuwenhuyse

-footprints- Boek 14

2013

Vígríð (Kale Vlake)

Vigrid bestaat uit drie onderdelen: uit het feitelijke werk wat ik de onderbouw noem van een kunstwerk, uit een concept en uit een context; deze laatste twee noem ik de bovenbouw van een kunstwerk. Het feitelijke werk, als onderdeel van Vigrid, heten de Helleputten (en Labyrint) die een manifestatie zijn van de bovenbouw in onze realiteit. De naam van het project (Vigrid) verwijst naar de context. Er zijn echter twee contexten, wat maakt dat er dus drie bovenbouwlagen zijn.

Bovenbouw - concept

Vigrid vertaald mijn concept rond de dood en de wedergeboorte van de mens en de karakteristiek van de wereld en het leven die zich erop afspeelt. Het concept zegt dat de wereld die wij kennen optioneel is. Tijdens het stervensproces wordt deze optie mogelijkerwijs vervangen door een andere optie waarin men zijn wedergeboorte kent. Hoewel dat mijn concept geen tijdslimiet op de overgang legt, is er in feite geen overgangswereld, maar een proces waarin de wereld gefragmenteerd wordt en terug opgebouwd wordt in een nieuwe wereld. Vigrid vertaald dus eerder de waarheid dan de werkelijkheid, waar de werkelijkheid eerder de wereld is waarin wij leven voor en na de dood. Een zekere kilheid hangt aan dit concept vast daar een optionele wereld ergens onverschillig is tegenover zichzelf, deze kilheid wil ik meegeven in de manifestatie van mijn concept. Dit concept is uitgebreid vertaald in mijn boek "Tussen Oppervlakte en Waas". Ondanks de duistere bijklank is het werk doordrongen van een positieve attitude: de werkelijkheid is niet zo belangrijk, belangrijk is datgene wat we ervan kunnen maken; voor en na de dood. Deze attitude wordt

verbeeld in de Romantische context, waar het proces van de dood wordt verbeeld in de mythische context. Al draagt dit werk in de eerste plaats toch de kille boodschap.

Bovenbouw - mythische context

In de mythische context trek ik in een parallel tussen mijn concept en de dodenwereld der Germanen: Niflheim of Nevelhel, waarin Vigrid een belangrijk onderdeel van is. Nevelhel correspondeert vooral met het eerste deel van het overgangsproces waarin de wereld van de dode fragmenteert. In mijn verbeelding is Nevelhel een kale grijze woestenij overdekt met zachtjes deinende mist en nevelslierten. De mist en nevelslierten zijn een metafoor voor de gedesoriënteerde gefragmenteerde werkelijkheid waarin het individu al dan niet tijdelijk ten onder gaat. Vigrid correspondeert daarentegen met het laatste deel in het overgangsproces waarin de wereld terug moet opgebouwd worden en het individu uiteindelijk zijn bewustzijn in kan herwinnen. Vigrid correspondeert dus ook met de positieve boodschap achter het werk, maar vertaald daardoor ook juist de essentie van mijn concept: namelijk de mogelijke wedergeboorte van het individu en de potentiële eeuwigheid van zijn bestaan. Vigrid is een metafoor voor de waarheid achter de façade die wij ervaren als de werkelijkheid.

Bovenbouw - Romantische context

In de Romantiek heeft de gedachte aan het tijdloze een belangrijke rol gespeeld, het tijdloze leven wordt ingevuld door de subjectieve ervaringen, de esthetiek, emotionaliteit, de mystiek, de natuur en authenticiteit. Naast de gedachte aan de eeuwigheid dat ik als een reële mogelijkheid beschouw, speelt de romantische context

vooral een belangrijke rol bij het tweede deel van het overgangsproces, wanneer Vigrid moet ingevuld worden door een nieuwe werkelijkheid. Daar speelt in mijn invulling vooral het esthetische een grote rol, dat is immers de eerste inhoud van de werkelijkheid in mijn belevingswereld. Dat heeft natuurlijk te maken met mijn verfijnde 'zesde' zintuig om de werkelijkheid in de eerste plaats te zien als een creatie van sferen. Volgens mij zou de maatschappij en de wereld nog steeds beter af zijn moest de mensheid esthetiek prioriteit geven boven wereldse ambities. Daarom beschouw ik het modernisme en andere rationele stromingen en cross-overs die op de Romantiek volgen eerder als een terugval in het menselijke intellectuele kunnen. Ik probeer met mijn werk een waardig vervolg te brijen aan de Romantische stroming.

Onderbouw - Helleputten

Realisatie - In de manifestatie van Vigrid in onze werkelijkheid schep ik een soort van labrynt bestaand uit een systeem van kelders. Deze kelders bevinden zich net onder het oppervlak en hebben geen dak (zodoende zijn het eerder putten). De wanden en vloer bestaan uit betonstenen en zijn op minimale wijze geconstrueerd in een romantische stijl.

Conceptuele vertalingen - Ten eerste wordt een deel van het concept vertaald in het feit het een kelder betreft en zich dus op een lager niveau bevindt dan de oppervlakte. Het begrip onderwereld komt hier letterlijk naar voren. Met dat het dak open is wordt geïnsinueerd dat het een andere wereld betreft, moest het een echte kelder zijn i.p.v. een put dan zou het werk zich meer in onze wereld bevinden, daar de Helleput immers wordt bekeken van op een afstand, namelijk van boven naar de diepte. Een andere metafoor die hetzelfde concept nogmaals

benadrukt is het feit dat er zich geen trap bevindt die de twee werelden met elkaar verbind. De enige manier om in de put af te dalen en er in rond te dwalen is met een ladder. Daarenboven zijn er geen banken om op te zitten of waarnemingspunten om vanuit te kijken, wat moet aanzetten tot doolgedrag. Voor veel van mijn werken hou ik van een tautologie van metaforen, dat is hier niet anders.

Contextuele vertalingen - Met de gotische bogen en ronde zuilen haal ik een romantische context in mijn werk. Daarnaast is er het gebruik van de betonstenen die een zekere kille en vlakke sfeer moeten oproepen eigen aan de dodenwereld zoals ik ze verbeeld. Ook het feit dat het putten betreft is niet alleen een conceptuele vertaling, maar is ook een contextuele vertaling daar de dodenwereld vaak wordt verbeeld als zijnde onder de aarde.

Labyrint

Labyrint is de oorspronkelijke vertaling van mijn concept, maar daar dit werk in mijn realiteit niet realiseerbaar was dacht ik verder na om dit werk te vereenvoudigen, zo kwam het idee rond de Helleputten tot stand. Het originele werk hoop ik nog steeds ooit te kunnen realiseren. Uiteraard staan Helleputten en Labyrint zeer dicht bij elkaar daar het hetzelfde concept deelt, toch zijn er ook grote verschillen die ik hier aan het licht wil brengen.

Ten eerste is Labyrint bedoeld om een aaneengesloten geheel te vormen waarbij de verschillende kamers aan elkaar worden gerijgd door een labyrint van gangen die verspreid zijn over verschillende verdiepingen. Dit geheel vormt meer een op zichzelf staand gebouw en ligt

dus niet onder het oppervlakteniveau zoals Helleputten. Dit hoeft ook niet daar het concept in Labyrint op een andere manier vertaald wordt, namelijk als een ruimte waarin men verdwalen kan of op zen minst kan in rond-dolen. Daar Labyrint ook zuiver moet gemaakt worden van grijze betonstenen vergroot dit de desoriëntatie, wat weer in de tautologie van metaforen past. Daarenboven wordt er veel meer gespeeld met schaduweffecten en lichtstrepen in de wanden, wat niet mogelijk is in Helleputten.

Het is in de context dat een dieper verschil zit. Helleputten wil ik contextueel meer aan de oppervlakte houden, zodoende zullen de putten meer op elkaar zijn afgestemd en zal in Waashel vooral de context van de Romantiek gebruikt worden om de inhoud te bekleden. In Labyrint gaat er veel meer met thematieken gewerkt worden in de zalen en kamers. Zo zou er bijvoorbeeld een troonzaal moeten komen en een zaal dat meer een ceremoniële context draagt. Terwijl Helleputten meer refereert naar Nevelhel en Vigrid in zijn geheel, kan er in Labyrint een zachte wenk uitgespeeld worden op de verschillende facetten waaruit de dodenwereld bestaat in de legenden en sprookjes die nog bekend zijn en naar andere facetten die in mijn personages worden uitgespeeld.

Systeem (Helleputten)

Vigrid vertrok vanuit het verlangen een aaneengesloten labyrint te maken in eenzelfde ruimte. Ik kwam echter op het idee om het labyrint te fragmenteren zodat de interessantste kamers en gangen afzonderlijk gestationeerd konden worden, dit werden dan de Helleputten. Hoewel het labyrint niet meer fysiek verbonden is kan de verbinding wel in de verbeelding gemaakt worden,

en dat is dan ook de bedoeling; zowel in het weten als in het zich verbeelden tijdens de ervaring wanneer men het werk bezoekt.

Daarom noem ik dit werk ‘reële virtualiteit’ daar het de omgekeerde beweging maakt als de virtuele realiteit. Vanuit het virtuele denken moet men immers in het echt bestaande ruimten aan elkaar verbinden. Daarnaast schep ik net zoals in de virtuele realiteit eigen werelden (en eigen personages), die ik vervolgens realiseer in de fysieke wereld.

Protagonist

Ik werk met verschillende personages, elk werk dat ik maak valt onder de invloedssfeer van een van deze personages. En illustreert daarbij ook het personage. Vigrid valt onder de Heksenmeester, die als volgt wordt omschreven:

“Heksenmeester bouwt verder op de tot vagebond verworpen Ziener. Het is de ziener die terug het woord neemt, maar dan doemt spreekt over het volk in de plaats van wijze woorden te spreken aan een publiek zonder oren en verstand. Tegelijkertijd neemt hij ook eenzelfde positie in ten aanzien van tot Wanderer verworpen Romantiek die tot mislukken was gedoemd door te veel compromissen te sluiten bij het uitbouwen van zijn romantische habitat en een levenswijze aan te nemen die te veel afstand nam van de Wanderer die mij nauwer aan de ziel lag. Anders dan Ziener die een schrijver is leeft Heksenmeester zijn verhaal op een beeldende manier.”

De sfeer die de kille onverschilligheid van mijn concept tot leven moet wekken, is ook de sfeer die de Heksenmeester voelt tegenover een maatschappij die naar zijn

(en dus mijn) visie helemaal de verkeerde kant is opgegaan.

Domeinkunst

De zelf uitgevonden stroming waarin ik mijn werk pas is die van de Domeinkunst. Deze omschrijf ik als volgt: Domeinkunst is een conceptuele of/en contextuele geschapen ruimte in de realiteit of de semirealiteit opgevat als kunstwerk. Daarin wordt een concept begrepen als een samenhangend idee en een context als hetgeen de manifestaties van een cultuur kenmerkt.

Domeinkunst is in als medium altijd een manifestatie, nooit een representatie. Het hoort niet thuis in een museum daar een museum niet tot de realiteit behoort. In een museale context zou het domein een installatie worden dat dan eerder verwordt tot een representatie. Domeinkunst gaat niet over hoe het zou kunnen zijn, het wilt juist zelf zijn. Creatie tegenover representatie. Romantiek tegenover rationalisme.

Hoewel de verschillende kelders in Helleputten fysiek verspreid staan over de wereld zie ik mijn werk als één domein, daar het dezelfde conceptuele en contextuele kenmerken draagt.

Achtergrondinformatie

Niflheim wordt in de overleveringen en de interpretaties daarvan omschreven als een koude wereld van ijs, nevel en mist. Op de het diepste punt van Niflheim ligt Nevelhel waarin vrouwe holle de plak zwaait. Ik denk echter dat Nevelhel onder invloed van de christenen in Niflheim is terecht gekomen en daarin ben ik niet de enige. Vrouwe Holle is wellicht een personificatie van de dood.

Zij wordt later een sprookjesfiguur. Maar misschien werden alle legenden vroeger wel verteld als sprookjes en zijn sprookjes dus alleen maar een vertelvorm.

Aan de wortels van de wereldboom Ygdrassil ligt Niflheim, deze wortels worden verzorgd door de drie Nornen. Naast hun verzorgende taak bepalen zij ook het lot van de levenden. De oudste bepaald het verleden, de middelste het heden en de jongste de toekomst. Ik denk eerder dat zij symbool staan voor de drie manieren waarop men de toekomst voor zichzelf bepaald: door in het verleden te leven, door de kansen te grijpen die zich aandienen of door zich vast te houden aan levensdromen. Misschien het ideale heksentrio voor een coven. Naast de drie oerheksen leeft een ander wezen aan de wortels van de boom, dit wezen maakt het werk van de Nornen ongedaan door eeuwig aan de wortels te knagen. Deze wormdraak heet Nidhogg of Nijdhakker. In mijn concept staat hij symbool voor de moedeloze mens die niet wilskrachtig genoeg is om de fragmenten in de wedergeboorte aan elkaar te rijgen waardoor ook het individu fragmenteert zodat er geen mens noch wereld overblijft. In Nidhogg huist de werkelijke dood en het verlies van leven in het geheel. Terwijl de Nornen de wilskrachtige door Niflheim leidt naar hun nieuwe bestemming.

De Eenzame Koning op de Verlaten Troon is een mythische figuur uit de onderwereld in mijn verbeelding. De eeuwige afwezigheid van de eenzame koning op de verlaten troon symboliseert Niflheim als een tijdelijke verblijfplaats, de eenzame koning staat symbool voor het onafhankelijke individu die koning is over zichzelf en zijn eigen wereldje na de dood, zonder iemand anders nodig te hebben om te dienen of bediend te worden.

De toegang tot Niflheim wordt bewaakt door een hond (zoals elk erf bewaakt wordt door een hond). Deze hond is echter de oerhond (de sjamaan communiceert met het idee “hond” -oerhond, zoals Plato het ons voorlegde), die Garm of Janker heet. Garm woont in een grot die toegang geeft tot Niflheim, in latere sprookjes wordt de toegangspoort een waterput. De oude grot heet Gnipahellir of Rotshol.

Daarnaast ligt er een bron in Niflheim waaruit elf rivieren ontspringen, de bron heet Hvergelmir of Ruisende Ketel, de rivieren Elivaga, die wel nog afzonderlijke namen hebben. Elf betekend echter rivier op zichzelf, het zou dus wel eens kunnen dat er geen elf rivieren zijn, maar elf namen voor de rivier. Of elf elfen die in de rivier leven, daar de elfen eigenlijk ook rivierspirits zijn.

Naast Niflheim kent ook Ragnarok een symbolische vertaling naar mijn concept. Tijdens Ragnarok wordt de wereld vernietigt in een oorlog tussen de reuzen (die de chaotische en onderbewuste kracht symboliseren in de mens en de natuur) en de goden (die orde en bewustzijn symboliseren). De weinige overlevenden richten op Vigrid of Kale Vlake een nieuwe wereld op. Het proces van vernietiging en op een kale vlakte een nieuwe wereld oprichten symboliseert bij uitstek mijn concept over de overgang van de dood naar de wedergeboorte. Vigrid is in mijn concept de waarheid waarop de werkelijkheid gebouwd moet worden.

Ook Jotunheimen als primitieve wereld speelt een rol. Dit is de wereld van de Reuzen of de chaotische onderbewuste krachten. Het lijkt mij plausibel dat de werkelijkheid dat na Vigrid volgt een wereld wordt die eerder lijkt op de wildernis dan op de complexe wereld waarin wij leven. Dit gedachtegoed is belangrijk voor mijn personage die bij nader orde Primitivus heet.

Helleputten

Op weg naar de realisatie van een eerste Helleput: «Helleput met Waterput». Denk niet dat ik al mijn putten manueel wilde uitgraven. Dit was een pilootproject. Ik hoopte projectsteun te kunnen ontvangen zodat een volgende put ten minste machinaal kon worden uitgegraven. Voorlopig weet ik echter nog niet of ik al dan niet met dit project wil doorgaan. Ik ben niet 100% overtuigt van dit project. Uiteindelijk sluit Helleputten meer aan bij Land Art. Labyrint staat dan weer dichterbij Experience Art. Alleen project Hexer staat nog overeind.

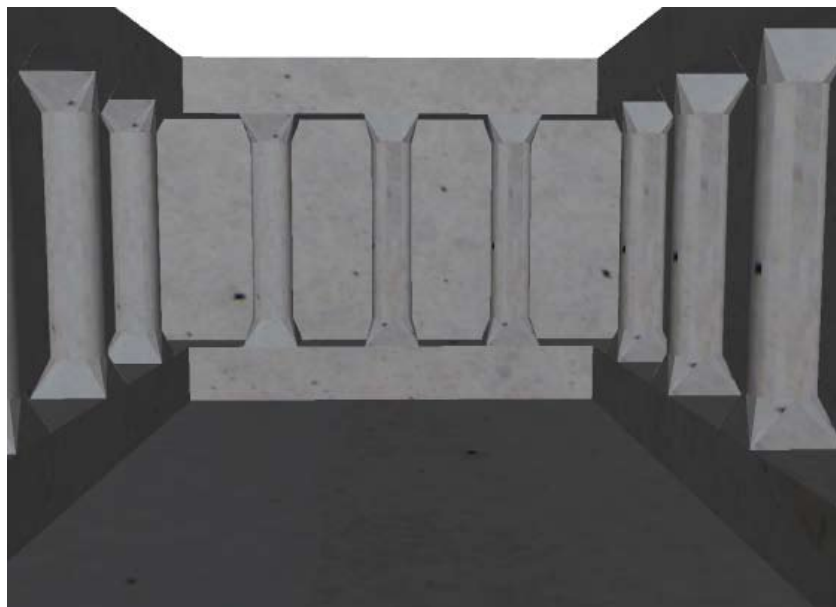

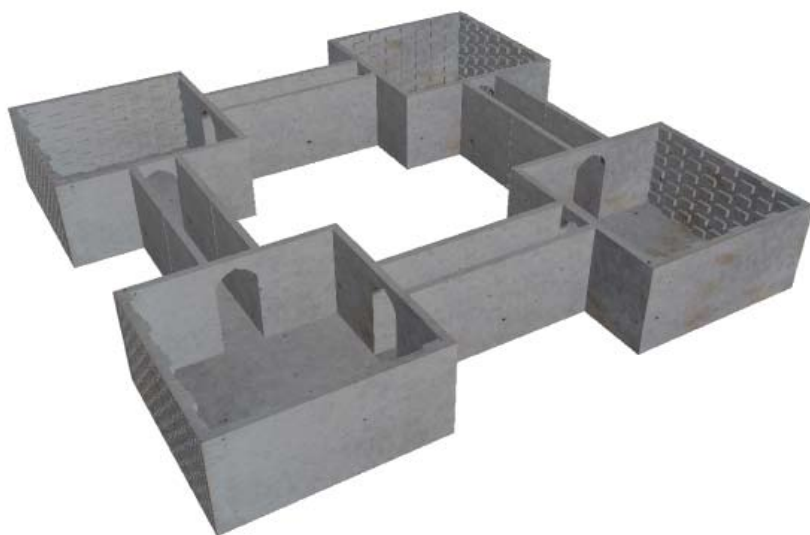
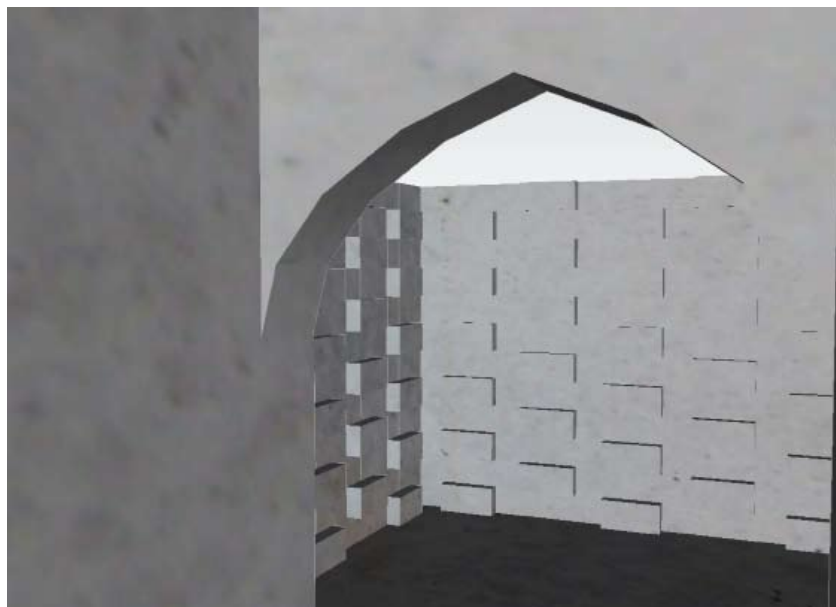
Helleput met Blinde arcaden en Waterput (zomer 2013)

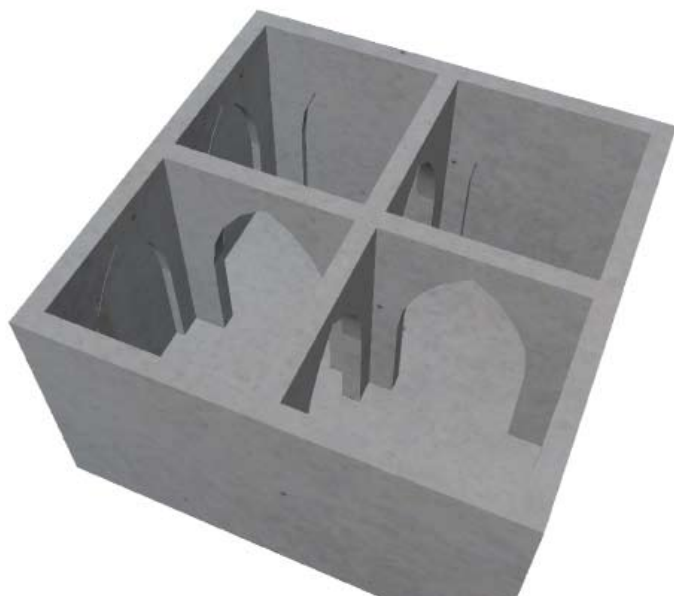
Helleput met Architraaf

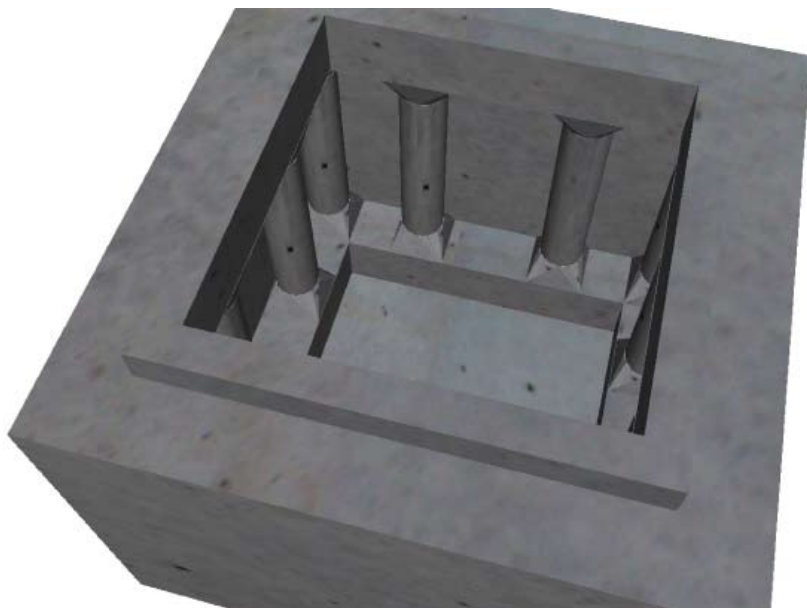
Helleput met Colonnnetten

Helleput met Kerkers

Helleput met Spitsboogarcade

Basismodule met Colonnnetten

Basismodule met Zuilen

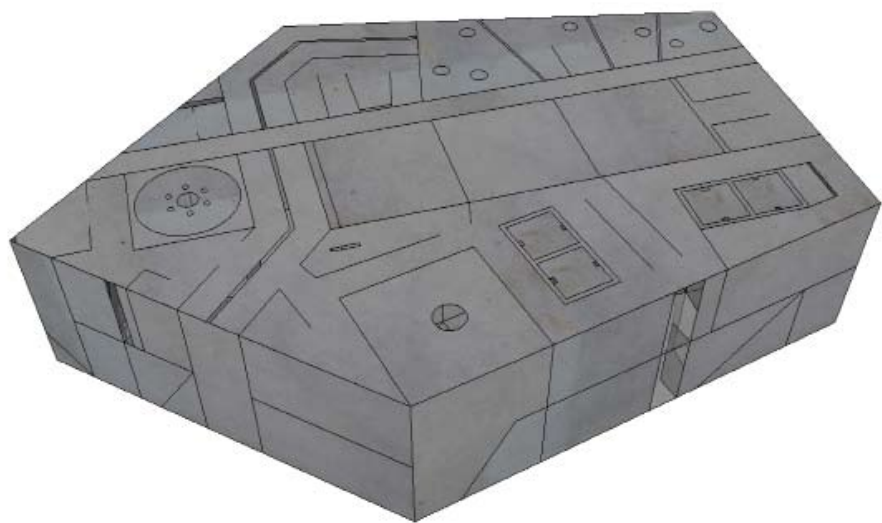
Basismodule met Blinde arcaden

Basismodule met Kerker

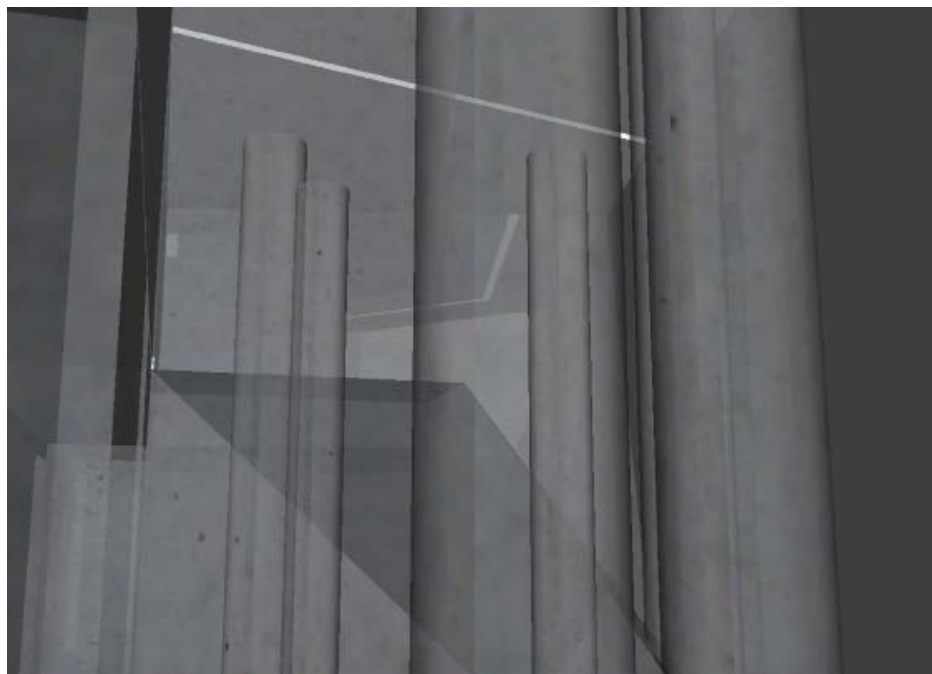
Labyrinth

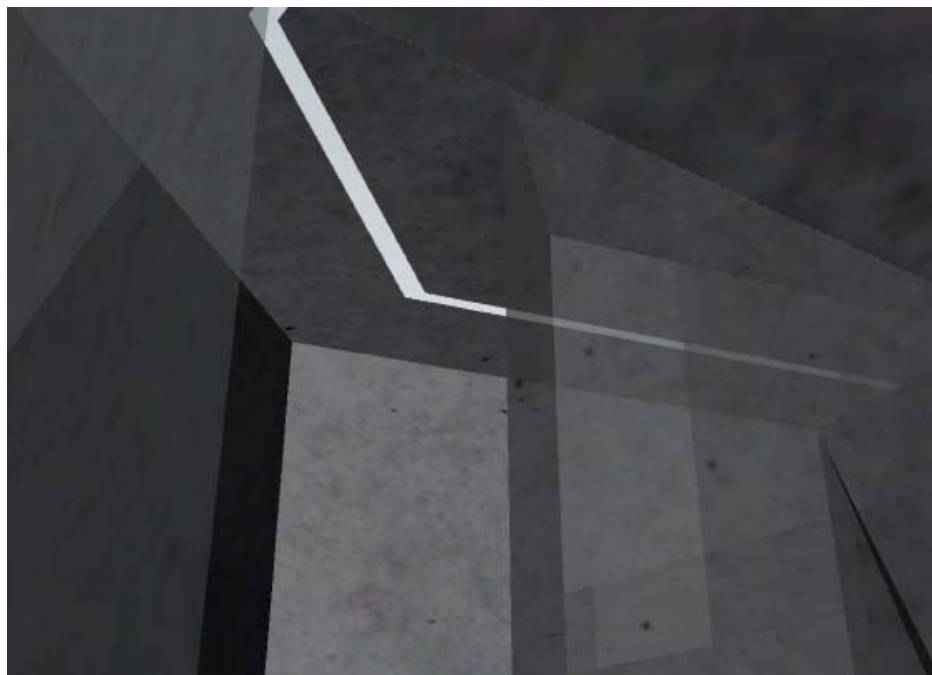

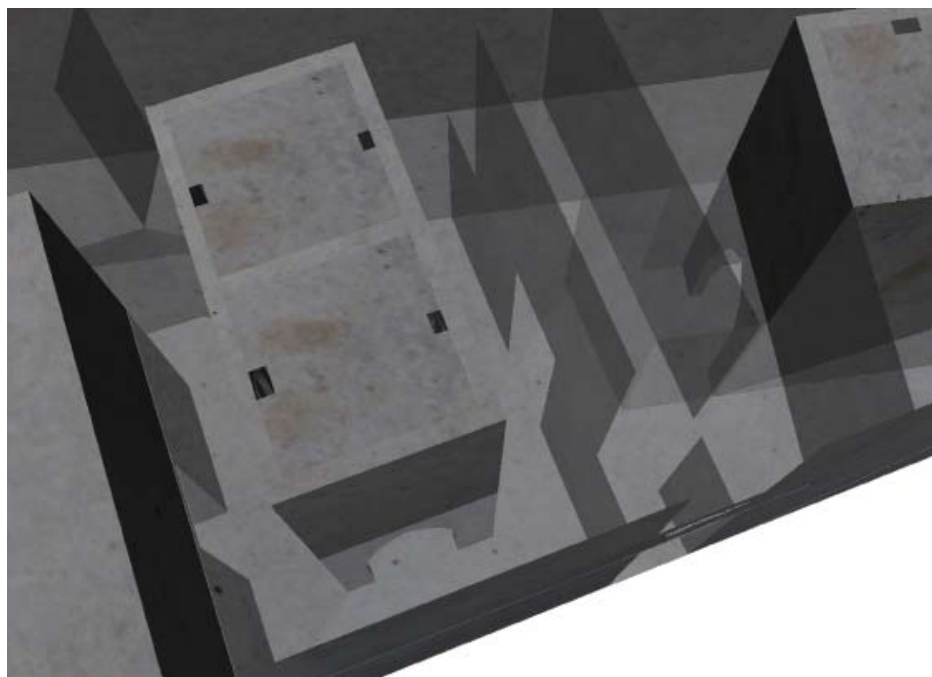

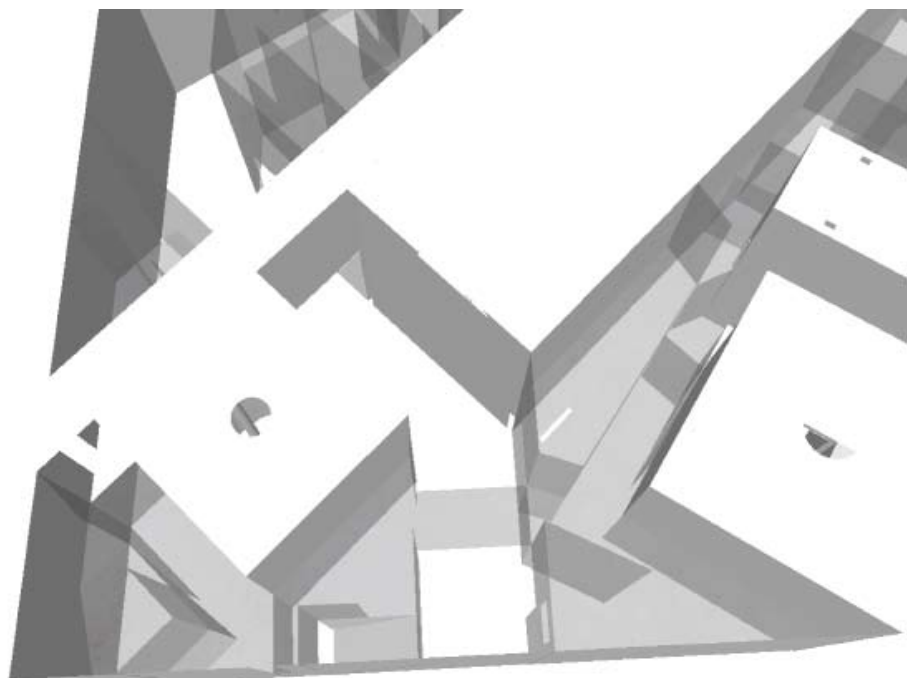
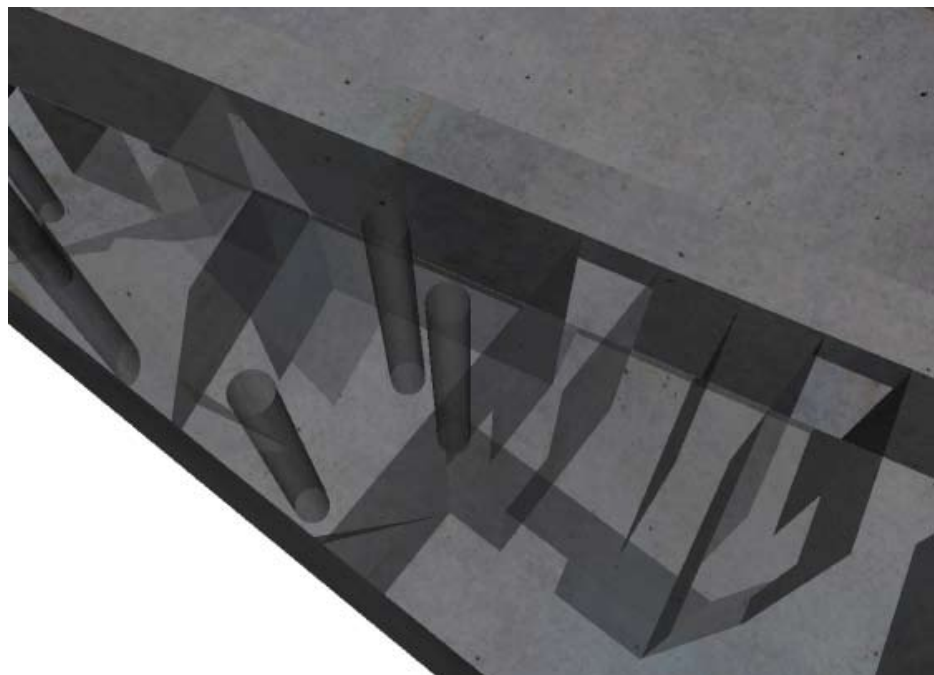

ROVER'S CIRCLE

Environmental Art

It was important to me for my artistic projects to search new ways in which art could evolve in future times. Without those new ways art can only become a senseless repeating, as experimentation in art is faster evolving than the way we understand things, art can only be repeated within the first coming decennia. Therefore I searched a format that could be repeated, without becoming senseless; and it is also format that is a development from point now: a kind of new school art. I found this format in Environmental Art; it is to say, it is the way I think Environmental Art should be understood. To understand this format I should explain first the opposite: Old School Art (OSA), which is object-based, formal coded and a dead space.

In OSA an object is used to translate the meaning behind it, also a performance has the values of an object, as it takes place within a firm frame of time or movement with a beginning and an end. In this kind of artworks formal codes are used to translate meaning, by using suggestion through visual language. Finally OSA is dead space; even Land Art is dead, as the artwork put itself in the position of being an artwork. By filling in an outward position it puts itself away of the common relations within the living world. I used the examples Performance Art and Land Art because I think that Environmental Art lies somewhere in between those two precursors.

In Environmental Art (EA) it should never be so sure if it

is art or just common life. To make this mixture between art and life EA has to be space based, contextual coded and a living space. Objects can be used in EA; but are rather a tool to control and to make a space for the project. Codes are also used, but they are based on the suggestion of certain contexts that bring certain atmospheres in which the meaning could be felt. Contextual codes make a certain world. Finally it is a living space: the project is only fully charged if a relation takes place between the space and the living subject: the people that are or become involved in the project, without being framed in a certain time or movement.

EA does not only say whatever has to be said, it makes it also happen. That makes it a sense full format that could be repeated in eternity; whatever that should happen.

Rover's Circle

After the dungeon house was more or less cancelled I searched a way to make another work to fill in my ideological program in an honest way. My thoughts where then evolving to this work in which the wandering aspect inherent on my authenticity could prosper.

This work contains a three-day walking trail, which lead around a mountain range. There is however no beginning or end, it is a circle that could be walked as long as one has food and desire to be there. As such there are three places where the night has to be spent. Therefore I created three shelters, that are aesthetically and thus experience-wise different. One has more a gothic approach, another is heavy and primal and a third is more lightly romantic. They all provide shelter for sleeping and a fireplace for heat. As long as the wanderer desires

he can walk the trail and experience different aesthetics. During the evening and night he can experience a deep connection with the primeval forces while sitting deep in the mountains and making a fire.

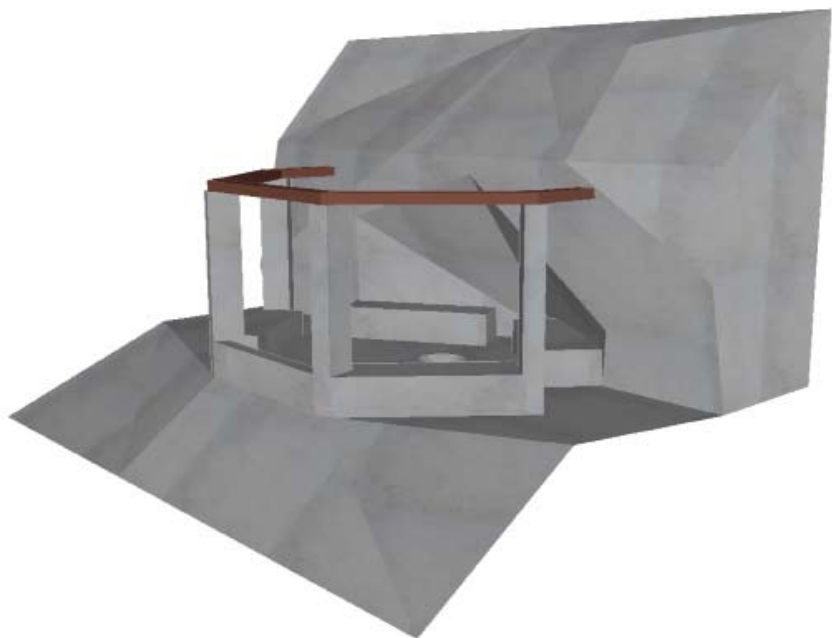
It is during this time, when the trail is walked, that the artwork is activated. The aesthetics are designed according to my feelings and refinement, but the trail is of course an invitation for everyone who likes to be connected on a deep qualitative way with the primal and with high aesthetics.

On a prophetic/philosophical way the work makes a distance towards small worldly ambitions and set a foot in the true land of eternity. The circle is a metaphor for that thought, the shelters and the walking of the trail fills in the way one can live: within deep experiences. The work fills in the program of one of the six ways of refinement: that of the green clan, and the wanderer.

Domain Art

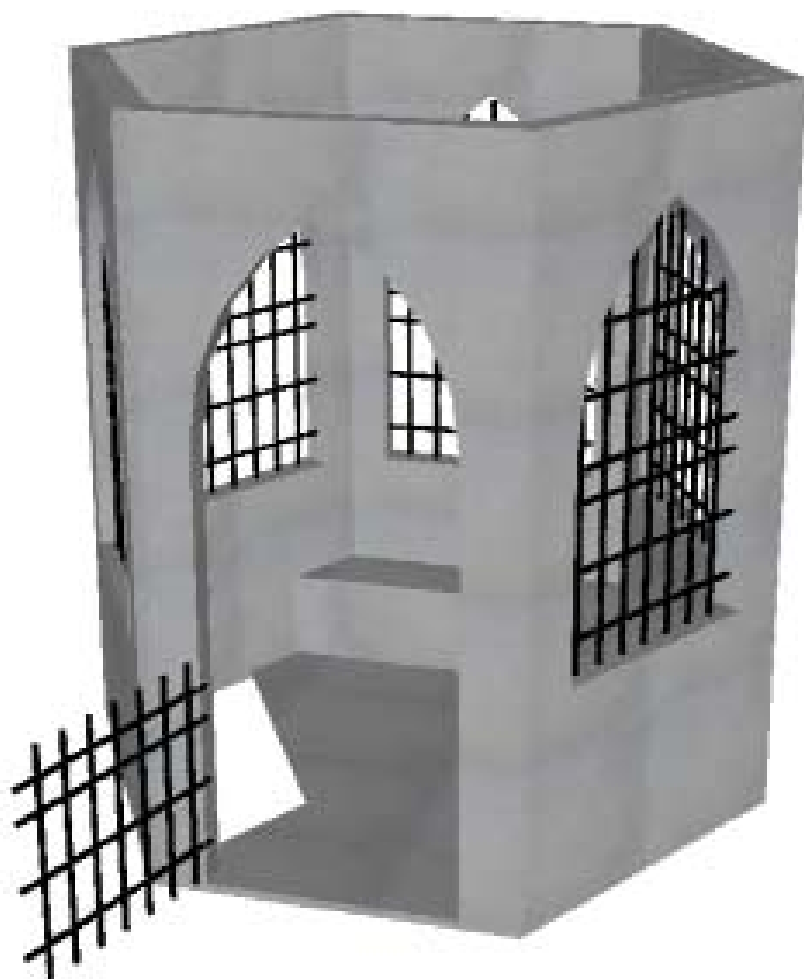
There are three types of Environmental Art. Two are important for me: Domain Art and Experience Art. I consider Rover's Circle and certainly its predecessors as Domain Art. Domain Art has a firm domain/space that is an important translator of the context. Experience Art can also contain firm spaces, but only if it is not more than a space that evoke bodily and mental experience. In Rover's Circle the domain is enclosed by the trail, which is firm and thus makes it a domain. The protagonist is moving around, but when he leaves the trail he leaves the artwork.

For further info theoretics, see further.

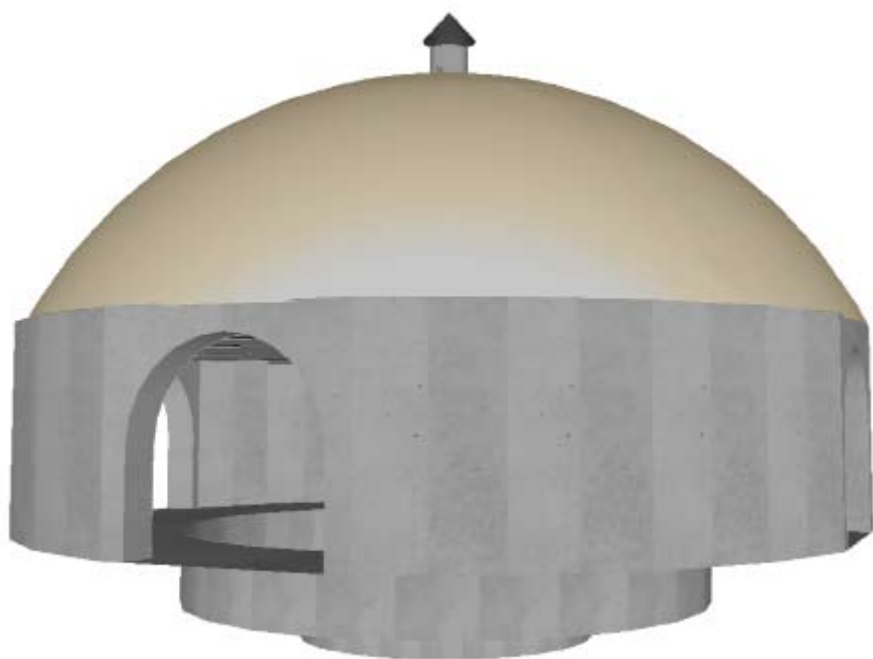
Midmountain Shelter

Melancholic Mountain Shelter

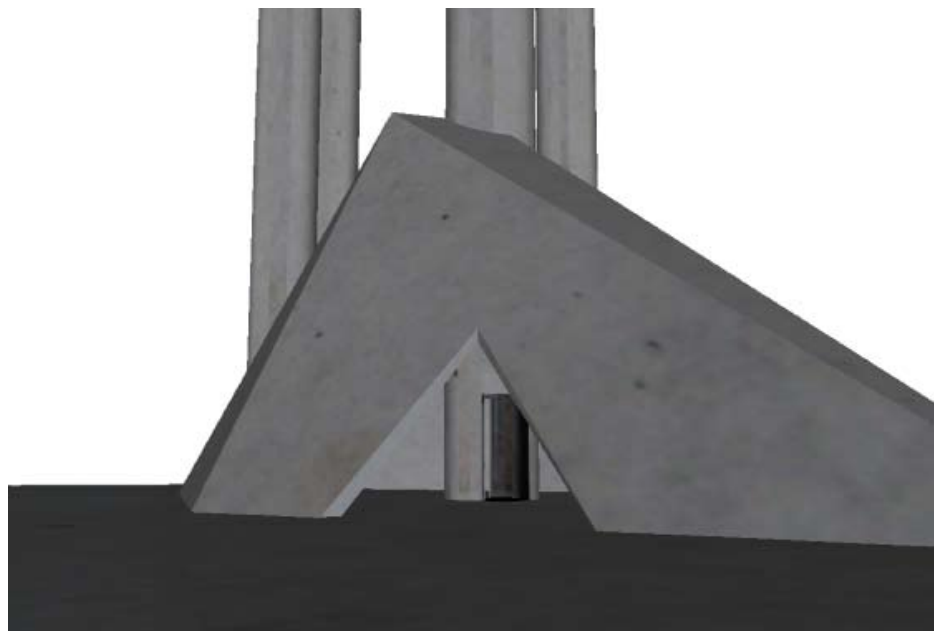
Sturdy Mountain Shelter

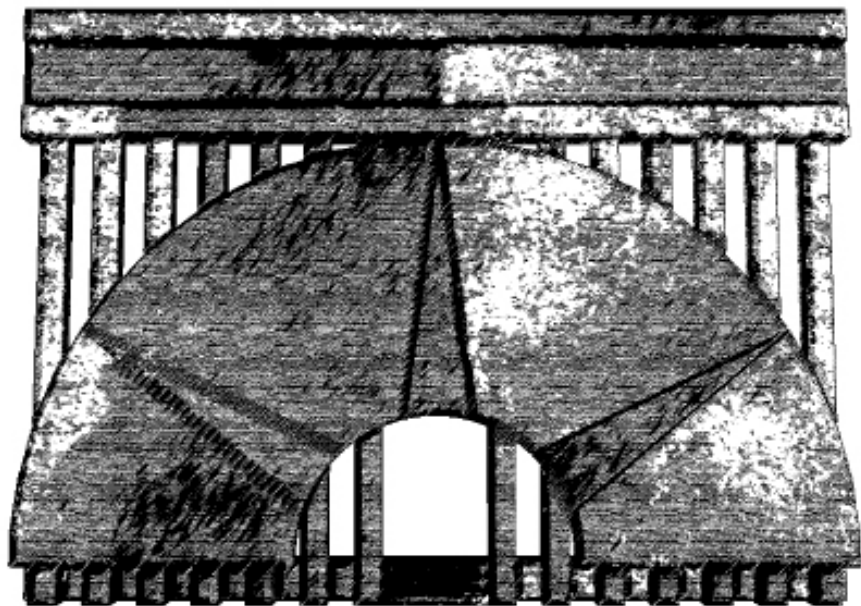
Primitivus

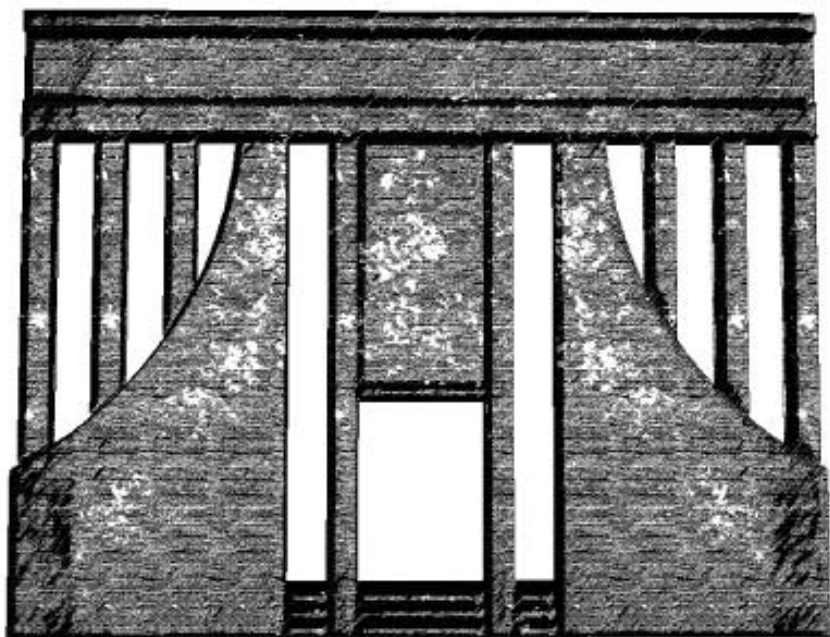
Primitivus is het concept over de laagst mogelijke levensvorm op esthetisch vlak en dus een zo waarschijnlijk mogelijke levensvorm wanneer het leven uit het onderbewustzijn zou herschappen moeten worden. Dit werk stelt een primitieve hut en minimalistisch landschap voor dat in het landschap zou kunnen geplaatst worden om ons dit concept te doen herinneren, maar ook om het primordiale te kunnen (her)beleven door hier als primitivus een paar nachten door te brengen.

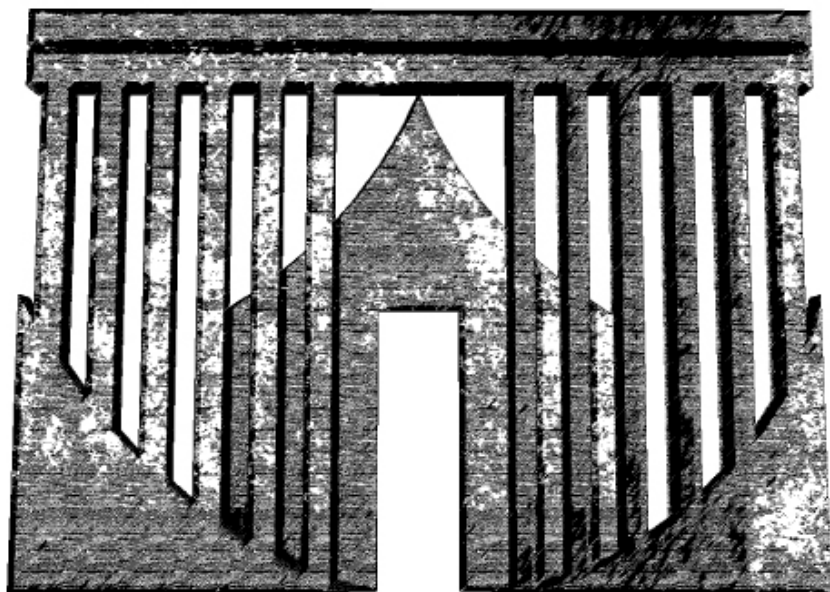
Gold Curtain

Gevels als portaal naar het eeuwige leven achter de dood, een hint gevend van dat leven achter de dood, benevens van de overgang tussen leven en leven.

Onderstaande tekst was een voorbereiding (dus niet verbeterd op taalfouten) op een seminarie dat ik eventueel zou kunnen geven als toekomstig leerkracht. (Volledig uit eigen initiatief zonder opportuniteiten van buitenaf.) De eerste twee lessen zijn theoretisch, de andere lessen (die niet verder werden uitgewerkt) zouden kunstenaars en kunstwerken in de betrokken thema's belichten.

Seminarie Environ Mental Arts

Les 1: The artistic goal

It is not enough to like making art, you do a (bachelor or) master to become a professional artist. Art is your profession. And as an artist it is your profession to communicate. Art is the platform of communication. It is your mission to make the difference.

Art is a platform of communication, but it is not necessary a tool for communication. The platform that is the artwork can become part of an internal or external process. In an internal process the communication is rather directed to the self, while in an external process it is rather directed to society. Only in the latter the artwork become's a tool for communication, it is then necessary as a professional artist to communicate optimally and in a language understandable for people, without or within the context. Also when the work is directed to the self it has to communicate optimally, because only then you can gain the best of what you made. Of course, in both directions the artwork is communicating to the external world, intentionally or unintentionally. Artists within the internal has to deal with that and choose how far they will go in making the balance between the internal and external.

There is always an opposite to that what the artist has to say to the world, to the artist's vision; and in contrast to the opposite an utopian worldview. To become more aware of the artist's vision, one has to develop a mind-map in which a dystopian situation is clearly distinguished from the utopian situation. The dystopia is the world opposite to the vision; the utopia is the goal of the vision. The artwork is the response or the best solution to reach that goal and the vision is what goes into the platform of communication and what is communicated through the artwork. This is the process where the professional artist distinguishes himself from the amateur. The dystopia and utopia can be anything; only the artist himself can say what is so important about his vision. That is the freedom of the artist, it can go from something totally absurd to the political correct, no one has the right to say what is wrong or what is right. But one thing the professional artist cannot hide for, is that the decisions he makes should clearly been structured, he should have more or less a clear vision of his goal and against what he is fighting.

Internal and external artists have to ask the question to themselves: Is art the best way to reach the goal that I have in mind? As art is dealing with the visual aspect of life the question is actually: Is the visual communication the shortest way to my goal? Certainty for the external artist it might be very important questions. For some it might be better to go into real activism or politics, or to write books or articles. If art is not the best way to reach the necessary goal, there are then three possibilities for the artist to make: 1) To leave the field of art and make another direction in live where one can reach its goal in the best way. 2) To search another goal within the field of art. 3) To stay within the visual communication with

the same project, living into a lie. The third choice is in my opinion a common trade into the field of art. That important inner aspect of being or choosing to be an artist, the necessity to communicate within the context of art, is here gone. The art that has been made is not anymore a strong tool for change within the internal or external world, it becomes a lowbrow platform for common opinions and for the poetic without deep substance. Yes, the poetic is the best friend of the lowbrow artist, because the poetic is a strong tool to hide the common message. There are plenty of reasons to stay in the field of art, like the status one gains, the community, or for the fortunate: the money and the lifestyle. The best choice is possibility one: to leave the field of art. But here one can say: "I'm not an artist, I'm an artistic activist, I use art to strengthen my actions!" In this way art is an important player and to learn and use art is useful. But activism gains here the number one. Art can find it home in activism, but activism that finds its home in art is false and in my opinion wrong. The use of the external in art is however desire full, because it is the laziest way to develop a vision behind the artwork.

Most internal artists will not be confronted with those questions as for many of them the goal is the visual itself. Of course they have to ask other questions and they are: Is it for me necessary to be a professional artist? Do I have something important to tell or is it enough for me to express myself and as such to be a hobbyist? Also here one can decide to become lowbrow. The tool here to hide the lowbrow is experimentation and doing something very special, having a good idea or doing something new. Again the content of the work is being hidden and one can gain respect within the field of art with the wrong reasons.

There is thus a question of being true and of being professional. The true and professional artist is an artist who really has to say something and for who is art the best way to do that. That's where he is balancing in between. The poetic and the experimental are the tools to hide the common. They are however not only tools for the lowbrow artist, they can also be tools for the true artist. Certainly the poetic can be a tool to communicate more optimally. The question to use the experimental is more a question of necessity: Do I really need to be experimental to communicate optimally? Or is it a way to gain more interest from the artistic community?

There is however a third group of artists who can negate all those questions. Those are the artists who work with the field of art itself, questioning it or developing it. They are neither internal nor external. For those there is no question of truthfulness or to be professionals. But in their profession they should also communicate optimally and ask themselves the same questions to use or use not the poetic and the experimental.

Exercise: Make a mind-map of your simplified vision with an opposite and a goal. We could discuss this in one of the next lessons when there is time for it.

And what about research? Research is essential for every artist when developing all aspects of the work, the practical and the theoretical. But when research becomes the artistic projects itself, when the artist becomes an artistic scientist, a researcher, then he has to ask the same questions as external artists. What brings research to us people? Enlighten me please. The answer is in its centre most of the time the same: to see things different; and further; to act against the totalitarian worldview of wes-

tern morality or sciens. I mean, what's the point? And this is also valid for al activist people. People know the truth, but are not changing there lives, and if they don't know, then your work is the last thing that will change their minds. And if it is to change your own mind, as kind of an internal process, your work is a therapy. No sane reason to exhibit the work then, would ya? Aye. No, it's better to create something! To give the good example of world you wanna living in. I belief that people are much more influenced by giving them an alternative opportunity, where they can belief in and where can make something out of it. And if no wan is interested in the things you do, at least you build something interesting for yourself: your own internal hermitage world.

Les 2: Environmental Arts

We could say that there are three big movements of visual artists who went to the outside environment. Of course many artists before took notes from the world outside their studio, and collected all kinds of pictures from landscapes, buildings and people. Like Breughel and Caspar David Friedrich who recycled those images into their painting. First there where the Impressionists, it was there goal to catch impressions. Very similar to the Impressionists are Land Artists, who left too there home and city to go into the land surrounding their cities, or even further to those remote locations. But they had a different goal. Their goal was to make something for the location of interest. Some did something like insitu in the landscape; others brought an idea or a sculpture with them. At last, there is this movement of Environment Artists. They are the next step of artists who went to the outside world. More then their predecessors are they involved into the environment of

landscape, cities and life itself. How lively the natural world may seem for Impressionists, there is always a distance between them and their subjects. It's that distance that is bridged in Land art, but like the paintings of impressionists Land Art is not alive; it only lives in the imagination, because it is still an image living in a dead object. So there was still some work on the shop. Environmental Artists are always within some kind of a relation with their subjects and/or with their objects.

Land Art

The main difference with Land Art and Environmental Art is that Land Art is object-based. The concept of the work is still within the Old School where the artist uses an object as medium (a painting, a sculpture, an installation, a print, a book, etc.) as platform of communication. Most of the Land Art is even more Old School, as it is formal, most time to interact within a romantic behavior with the landscape; which leaves us a dead space. But do not misunderstand me, there are objectives within Old School other than the formal: the object could become a metaphor or a symbol as a tool for transportation of ideas; or a context or concept could be translated in the object. So, very Old School is: object based, formal, dead space; Environmental Art is the very opposite of all that. That is important to keep in mind when involved in this kind of art, as Environmental Art is actually a romantic word for New School: which is at its best space based, contextual and last but not least a living space.

In here lies the importance to make this a severed master from the visual art master, as that master covers everything and makes no difference between Old and New School. We do, but as Land Art can be seen as the direct predecessor of Environmental Art and is important to

understand some of its child's, Land Art is the exception we make. Environmental Art can make no call on pure beauty, Land Art can.

There are three ways to do Land Art. We can put a sculpture of some sorts into the landscape. This is somehow the easiest way and is searching the border of what Land Art actually is: is it art that we can see in the land or is it the land that becomes art? In contrast to that ideological question there is maybe the most true way to make Land Art: to mold the surface of the land into an artwork. It involves digging, heaping up, replacement and sometimes tree and plant live. The third option is to use objects of the surrounding area to make an artwork in the land. This is very similar, if it is not just the same, as In-situ Art. Only the scale is different. O yes, In-situ Art is also Old School, like Land Art is somehow special, but therefore not renewing! What do the three ways have in common: these are all permanent structures, of course within the consequence of erosion or moving surfaces and the like, as we build here something in nature.

Experience Art

In an external process Experience Art wants to give the audience a certain experience, in an internal process the experience invoked is there for the artist and can in a later stadium be documented for the audience. For the professional artist the documents are important as the experience can also be an example for the people or it can have a meaning larger than the experience itself. But none less the experience is the most important aspect of the work; this makes that Experience Art has romantic values, as experience is not of the rational domain. Most artists within this form of Environmental Art are therefore within the romantic. Of course experience can

be in Activist Art also a very important way of communication, but there it is communication, it's rational not romantic.

There are two important subjects within Experience Art and that is the context one has to evoke and the physical experience. In Experience Art those two subjects are somehow always together. In most of the artworks within Experience Art physical movement or travelling are very important. Structures are used to evoke context and to go into the physical environment. The context is not only translated in the created environment, it is also inherent in the artists and the audience (who is never public but rather involved in the work), similar to roll playing.

Experience Art can also be lesser context and more physical and mental experience. In this case, rather uncommon for Experience Art, permanent structures can be constructed.

Domain Art

Another branch of Environmental Art is Domain Art. Domain Art lies somewhere between Land Art and Experience Art, as it is always a permanent structure and a place where context is created and has to be experienced. It differs from Land Art as context is the basic instrument: the structures has to evoke the context and have to evoke experience when visiting the domain. Visiting and experiencing is a main aspect of Domain Art, it rather becomes Land Art if there is no contextual consciousness. Another difference with Land Art is that Domain art consists out of a domain, which is a certain bounded environment in physical space. This space can consist out of different structures, objects or land-

marks and is bounded by them and by the structure of the landscape or, if so, by the building which contains the domain. Domain Art differs from Experience Art, as it is never a true physical and mental experience, it is always a contextual experience. One can also run around in the domain, but this is not so important as in Experience Art, the domain is one context and one space. And Domain Art is even more romantic as it is almost always made in an internal process. Another aspect of Domain Art is that the domain is actively used to life of to contemplate.

If the same context is used, there can be made a special bond between Domain Art and Experience Art. Even in that way that the context never has to be leaved, that one has never to step out the artwork. If this is done with a group of artists another reality can be created.

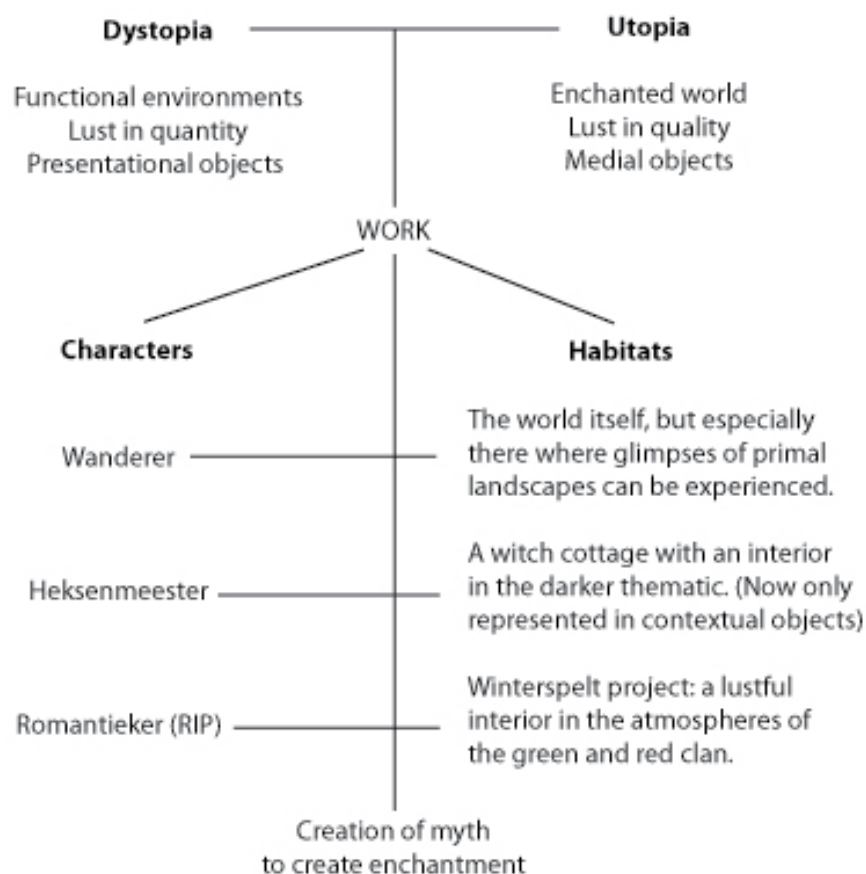
Activist Art

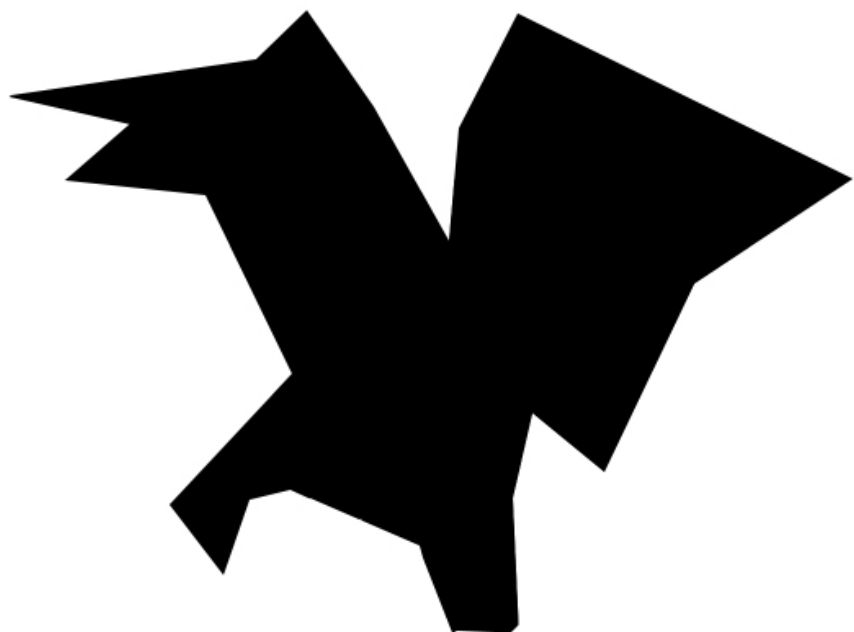
What makes Activist Art a profane Environmental Art branch is that in Activist Art one acts directly into the environment. It searches the center of environments, there where the context of that what has to be said or that what is so wrong lives the most. In contrary to the more romantic branches of Environmental Art, deals Activist Art more with an environment of human species. Also here is context very important, but here the context is communicated to the audience. In a strong artwork lies more context then the direct message. As people know the problems of the world, people will understand on a deeper level the meaning of a context.

Activist Art is closest to the rational and always an external process, in this way it experiences difficulties these important questions we have spoken about in the

first lessen. Is art the best way to act to the goal? It is of course obvious that Activist Art has to take place in the environment and not in the white space. It is most powerful as an act or a performance. But maybe we have to ask another question. Can we use the artistic in a direct action situation? Then I say resolute yes, because sometimes it can help to reach a deeper level in human consciousness or evoke deeper feeling. It can also help to translate the message with more nuances. And it can help to give more personality or a known mark among people. Of course if one says yes to that question, he says that he is rather an artistic activist than an activist artist. But then, who cares, as long as they don't make a show in white spaces and other artistic domains. But that can also be said for Experience Art, Domain Art and Land Art, as the white space is also for them the wrong place to make their statement.

Personalised exercise example of lesson 1 >>>

En zo zaten de acht protagonisten elk aan een hoek van de achthoekige tafel, die samen de persoonlijkheid van V. vormden. Zij spraken tot elkaar.

«Hoor wat ik te zeggen heb. Ik zie een betere wereld in mijn dromen, wanneer de mens zich verheffen kan boven zijn wereldse ambities.» - Aldus sprak Ziener.

«Niemand luistert naar jou, jij roept alleen in de woestijn. Laten wij ons terugtrekken aan den bosrand, waar we op zen minst kunnen genieten van onze eigen betere wereld.» - Aldus sprak Vageboendes.

«Ja laten we rond trekken als van ouds en de wereld verkennen in al haar pracht en kracht.» - Aldus sprak Wanderer

«En laten we een hut optrekken te midden van het oude woud, in de schaduw van bergen, op een weide met uitzicht op een diepe zee-inham, waar mistflarden spelen met het ochtendgloren en de zonsondergang het landschap oranje kleurt.» - Aldus sprak Waldpatrioot.

«Hoor jullie toch. Ik ben noch geen god, maar leef in het hier en nu. Laten we ons niet blindstaren op onze dromen, maar datgene mogelijk maken met de middelen die we hebben.» - Aldus sprak Romantiekier en dronk een slok rode wijn.

«Doch de empathie is te groot om te kunnen zwijgen, ik weet immers en moet dat propageren. Laten wij alsnog verleiden en de kille waarheid tonen en de mens choqueren!» - Aldus sprak Heksenmeester.

«Maar laten wij niet vergeten wie wij zijn! De mensheid is een broedkuil waarin zij wederom verzwelgen, alleen de besten leven voort. Ik hoef geen gelijke te zijn, ik ben beter.» - Aldus sprak Herr.

«Deels leven wij hoger, deels leven wij lager. In het diepste ligt de waarheid. Allen worden wij aangetrokken door een werkelijkheid dichtbij de waarheid.» - Aldus sprak Primitivus en nam zo het laatste woord. Ziener knikte instemmend, maar zag verder in tijd en ruimte.

«Rotshol» (Weekend installatie) @ Leuven's museum M

C
15

Mijn Tijd Komt Nog

Pieter Van Nieuwenhuyse

Mijn tijd komt nog

Pieter Van Nieuwenhuyse

(redesermoen: 2011-13)

(verdere vertelsels: 2013-14)

V.R.V

-footprints- Boek 15

Redesermoen

(Mijn geestelijke constellatie)

Inhoudstafel

Model

I (Menselijke conditie)

II (Multisolipsisme)

III (Dood)

IV (Wederopstanding)

Visie

I (Introductie)

II (Wit Pad)

III (Zwart Pad)

IV (Grijs Pad)

V (Wild Pad)

Magiër

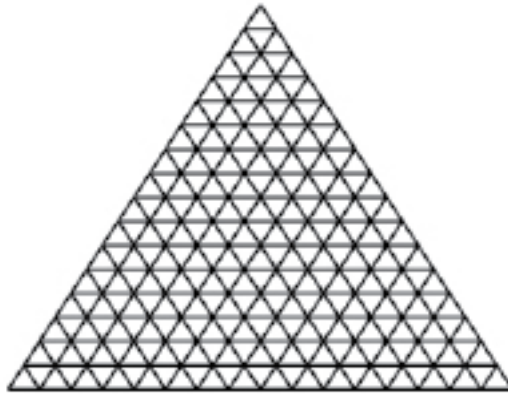
I (Betoveren)

II (Het esthetisch perfecte)

III (Terugslag)

Slotwoord

I (Ik Tijd)

Mijn allesomvattend model

Als een soort van introductie heb ik ervoor gekozen om een antwoord te zoeken in hoeverre de vrije keuze al dan niet vrij is. Ik ga er eigenlijk van uit dat de keuzes die we maken gesuggereerd worden door een samenloop van condities en verlangens die op een bepaald moment spelen. Er is een werkende kracht aan de gang tussen die twee velden: de vervolmaking van het verlangen creëert nieuwe condities, die dan weer nieuwe verlangens creëert; condities die we langer met ons meedragen kunnen ons verlangen fundamenteel hervormen. Om te kunnen zien wat aan de basis ligt van de keuzes die we maken moeten we dus kijken naar een dieper niveau. De verlangens van de dag worden volgens mij gestuurd door onderliggende motieven. En hoewel er zich vele motieven roeren in ons onderbewustzijn, zijn ze volgens mij onder te verdelen in vier categorieën, gestuurd door één van de vier ultieme verlangens. Deze vier categorieën (die uitvoerig worden behandeld in het volgende hoofdstuk) vormen de bodem waarop onze verlangens gedijen en geven de richting aan waarin de keuzes gemaakt worden. Daar we geboren zijn met of

Between surface and haze

(My idealistic constellation)

Table of content

Theory

I (Human Condition)

II (Multi-solipsism)

III (Dead)

IV (Resurrection)

Vision

I (Introduction)

II (White Path)

III (Black Path)

IV (Grey Path)

V (Wild Path)

Magician

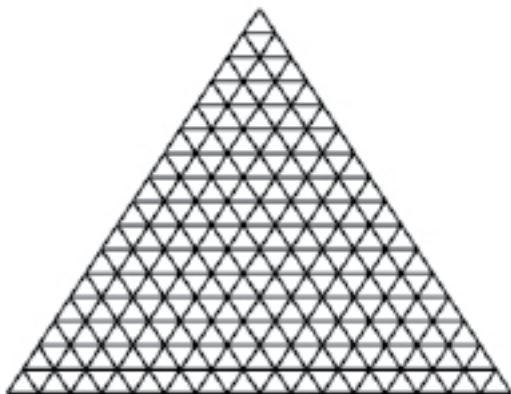
I (Magic)

II (The esthetical perfect)

III (Draining)

Time

I (Time)

My all-embracing theory

As a kind of introduction I begin the theory with questioning free choice. Firstly I think that choices are always suggested beforehand by the condition we are in at the moment and by the desire inherent to the moment. The thing is that the fulfillment of, but also the way to, what we desire always creates new conditions in our life. On the other hand long-term conditions have the power to change our ultimate desires. Conditions and desires are two sides of the same coin. So we have to search on a deeper level. Desires are stimulated by the underlying motives. There are many possible motives, created in the chaos of life. We can nevertheless draw four categories out of it that determine the direction of all our choices by the ultimate desire. (These categories are extensively elaborated in the next chapter.) As we are born with certain conditions (I call these birth-conditions gifts), we run in an unconscious way into one of the main directions. The further development of conditions and desires let us live without free choice as everything seems to be suggested beforehand.

The thing is that this reasoning proceeded from the starting-point that we always do

in bepaalde condities (ik noem deze geboortecondities de geschenken), worden we onbewust in één van deze categorieën geleid. Door het daaropvolgende spel tussen de condities en de verlangens zou men kunnen besluiten dat de vrije keuze niet bestaat, aangezien ze al vanaf de geboorte wordt geleid door wat op voorhand is gesuggereerd.

Dit besluit hangt natuurlijk samen met de gedachte dat we altijd doen wat ons positief lijkt uit te komen in overeenstemming met datgene wat we verlangen. Maar dat wil niet zeggen dat het onmogelijk is om tegen ons verlangen in te gaan. De wijze man die inzicht heeft in het spel dat de motieven, verlangens en condities met hem spelen zou theoretisch gezien een andere weg kunnen kiezen dan hetgeen zijn verlangen en positieve verwachting heeft uitgestippeld. Dit ook effectief doen lijkt absurd, daar deze keuze handelt tegen wat goed is voor het zelf. (Goed is in dit verhaal het streven naar voldoening behaald uit de invulling van het verlangen, met of zonder compromissen.) Hier ligt dan ook het antwoord dat ik zoek: er is een vrije keuze die zichzelf het absurde noemt. Wie regelmatig absurde keuzes maakt leert dat dit kan leiden tot nieuwe mogelijkheden en ervaringen, die we anders nooit zouden hebben verwacht.

Hoewel de meeste keuzes van de dag, klein of groot (meestal met veel compromissen), worden gemaakt ten voordele van het zelf, lijkt het mij normaal dat we allen in conflictueuze situaties op een onbewuste manier absurde keuzes maken. Het is op deze manier dat bij sommigen het ultieme verlangen uiteindelijk transformeert tot dat van een andere categorie. Twee van de vier categorieën zijn immers niet de gemakkelijkste manier naar voldoening en zijn dus in zekere mate absurde levenskeuzes. Eigenlijk houden zij die dit pad volgen zich elke dag aan deze absurde keuze om hun richting in het leven te behouden. Je zou je afvragen waarom ze dat doen? Wel, het is dat wat ze vertrouwen, of ze hebben er simpelweg van leren houden.

Ken u zelve. Om een wijs man te worden moeten we inzicht verwerven in al onze motieven. We kunnen de rode draad ontdekken die loopt tussen het spel der motieven, verlangens en condities (als een soort van automatisch functionerend orgaan), daar bewust op vooruitlopen en kennis nemen van de meest innerlijke verlangens. Als we deze rode draad samenpersen tot één essentie kunnen we onze ziel ontwaren, dat ene unieke concept van onszelf, steeds in beweging door de constante opvolging van condities en verlangens. Vele mensen leiden hun leven met kleinere proporties inzicht, terwijl ze dat leven grotendeels laten leiden door het spel der condities, onder leiding van het

what is desired. It is my theory that we indeed always do what we desire in normal conditions, but that doesn't mean that it is impossible to act against our desires. People who have insight in the cycle of intertwining motives, desires and conditions can handle in a conscious way against their desires. This seems absurd because there is no good in acting against your self. But here lies the answer we search: there is free choice; it's called the absurd.

In the beginning we probably make in an unconscious way absurd choices out of a conflicting situation. In this way some probably choose for other directions in life. (As two of the four directions are not the easiest way to fulfillment. The insightful that walk those absurd paths make that absurd choice every day to maintain their direction. Why do they do that? Because it is what they know, or they learned to love it.) Later on we learn that absurd choices can lead us to new possibilities or experiences in life which we never had expected.

To get insightful we have to get insight in all our motives. We can learn to see the leading thread that runs through the cycle of intertwining motives, desires and conditions to get to know the most inner desires. In that way we can anticipate and lead ourselves faster to the desired subject than the game of conditions (the cycle of intertwining motives, desires and conditions as a kind of automatically functioning organ) would do. If we pull this leading thread together to one essence we could see our soul, that one unique concept of our self ever changed by our alternating conditions and desires. Many people lead their life however with small portions of insight, while the greater portion is gifted to the game of conditions within the autonomic interacting subconscious. As such they are closer to animals, which are totally controlled by the subconscious game of gifts. (Insight to faster or better ways to fulfillment leads the game of gifts to a game of conditions; beings without insight are forever imprisoned in the game of gifts.)

II

I began with the human condition because it says so much about the world in my all-embracing theory. All-embracing is somehow literal. In my theory the individual, the world, the universe and all within and without is one whole. There are however multiple wholes, as each individual is a separate whole. We can however communicate with each other because we live with the same conventions and content as other individuals in our world. This is possible because we are born in a world that is supported by people who live with the same conventions and content all together, conventions we are not able to break. Every change in the whole made by other individuals within the conventions affects our whole, because the interwoven character

automatisch functionerend onderbewuste. Zulke mensen staan dicht bij de dieren, die volledig geleid worden door het spel der geschenken. Het natuurlijke inzicht waarmee wij mensen zijn begiftigd, om snellere of betere manieren uit te denken om tot voldoening te komen, leidt ons van het spel der geschenken naar een spel der condities. Wezens zonder dat inzicht zijn voor altijd gevangen in het spel der geschenken.

Een mooie theorie die bij mijn denken over de vrije keuze aansluit is deze die ik gevonden heb in een boek van Terry Pratchett: “Heksen in de Lucht”. (Uit het Engels vertaald door Venugopalan Ittekkot. Oorspronkelijke titel: *Witches Abroad*, 1991, Terry and Lyn Pratchett.) Deze gaat als volgt (ergens op bladzijde acht):

“Mensen denken wel dat verhalen gevormd worden door mensen. Maar het is net andersom. Verhalen bestaan onafhankelijk van wie erin meespelen. En als je dat weet, levert die kennis macht op. Al sinds de dageraad der tijden hebben verhalen, enorme wapperlinten van tijd en ruimte, zich uitgewaaierd en afgewikkeld door het heelal. En ze evolueerden. De zwakste stierven uit en de sterkste overleefden, en die zijn onder al het doorvertellen flink gegroeid... verhalen, sprookjes, waaiend en wenkend in het duister. Louter hun bestaan legt al een vaag maar onuitwisbaar patroon over de chaos van de geschiedenis. Verhalen slijten groeven van genoeg diepgang dat mensen ze kunnen volgen, net water langs bepaalde routes bergafwaarts gaat. En telkens als nieuwe personages het pad van het verhaal betreden, wordt de groef dieper. Dit heet wel de theorie van de verhalende oorzakelijkheid en het betekent dat een eenmaal op gang gekomen verhaal vaste vorm aanneemt. Het vangt alle trillingen op van alle eerdere uitvoeringen van dat verhaal. Dat is waarom de geschiedenis zich aldoo blijft herhalen. Dus hebben zo’n duizend helden het vuur ontstolen aan de goden. Duizend wolven aten al eens grootmoeder, duizend prinsessen werden gekust. Een miljoen argeloze personages bewoog zich argeloos langs de verhaaltrajecten. Inmiddels is het onmogelijk dat de derde en jongste zoon van welke koning ook, mocht hij de tocht aanvaarden die tot dusver zijn oudere broers al heeft opgeëist, dan geen geluk heeft. Het maakt zo’n verhaal niks uit wie erin meedoet. Als het verhaal maar wordt verteld, als het maar wordt herhaald. Of als je dat liever hebt: die verhalen zijn een parasiterende vorm van leven, ze vervormen levens om louter nog het verhaal te dienen. Je moet van goeden huize komen wil je je ertegen verzetten, om daarmee het bakpoeder van de geschiedenis te worden. Er was eens...”

ristic of multiple spaces. I call this theory multi-solipsism.

To imagine this idea one has to imagine a triangle with one angle up. This triangle consists of multiple triangles stacked on one another. In one small triangle two points form together one point. As such on the bottom, there are many points that are melting together until they form one single point all on the top of the large triangle. The large triangle is divided in different zones; on the very bottom are the many points that are not melted together, I call these points the essentials, which form the zone of the pure subconscious. Everything is built with them. The zone above is the zone of meanings that only can be felt; it is thus the zone of feelings. The following three zones are the zones of language. The first zone contains words with only one meaning, the second zone contains words with more meanings and the last zone contains words with all-embracing meanings. To give an example: 1) loss, 2) sadness, 3) emotion. Above the zone of language lies the zone of abstraction, this zone can only be grasped by vague ideas and metaphors. Above that zone lies that one point in the triangle that's on top; it's the zone of the pure conscious. It's that power that melts all the points in the triangle together; in this way we can find the conscious all the way down until the zone of feelings. On the other hand we can find the subconscious all the way up to the zone of abstraction, as every melted essential creates new essentials until the triangle is filled with essentials.

This triangle gives an idea of the whole and gives a position to the individual where his life takes place in that whole: between the zone of feelings and the zone of abstraction. Now we get deeper to that what makes individuals different from each other. There are two dynamics in the triangle. The first is the dynamic that occurs between the powers: chaos and order. The second is the dynamic that exists between the powers: balance and unbalance. When the individual evolves (within the game of conditions and with the help of his insight) he makes a set of connections in the triangle between the pure subconscious and the pure conscious. There are as many sets possible as there are connections possible in the triangle; the possibilities are endless. In here we see the first dynamic at work. The endless possibilities introduce chaos, but the sets are a power of order. These sets create certain conditions, the desires lead to new sets in the triangle. It's a process that makes every individual a unique being. Then there is the second dynamic: the first dynamic can be in balance or unbalance: too much chaos leads the individual to the bottom of the triangle, too much order to the top zones. Only a balance between order and chaos keeps the individual in equilibrium with the triangle.

II

Om mijn allesomvattend model uit te leggen zal ik beginnen met de menselijke conditie. Alles omvattend is hier letterlijk op te vatten: in mijn model is het individu, de wereld, het universum en alles daarbinnen en daarbuiten één geheel. Maar er zijn wel vele gehelen: ieder individu is een apart geheel. We zijn in staat te communiceren met andere individuen omdat (en indien) we dezelfde conventies en inhoud delen. Dit is mogelijk gemaakt omdat we in een wereld zijn geboren die is ondersteund door mensen die allen met dezelfde conventies en inhoud leven, conventies die we niet kunnen breken of naar onze hand kunnen zetten. Elke verandering in het geheel, gemaakt door andere individuen binnen de conventies, beïnvloedt ons geheel door de verweven karakteristieken van de veelvoudige ruimtes. Ik noem dit model het multiso-lipsisme.

Om dit idee te helpen verbeelden kan men zich een rechtopstaande driehoek voorstellen. Deze driehoek is opgebouwd uit een veelvoud aan driehoeken. In één driehoekje vormen twee punten tezamen één punt. Op die manier zijn op de bodem van de grote driehoek vele punten die naar bovengaan om uiteindelijk in één punt op te gaan. In de onderste zone bevinden zich de vele punten die de bodem van de driehoek vormen, deze punten noem ik de essenties, die de zone van het pure onderbewuste vormen. Alles is met hen opgebouwd. De zone daarboven is die van de betekenissen die alleen gevoeld kunnen worden; dus de zone van de gevoelens. De volgende drie zones zijn de zones van de taal: of de zones van de betekenissen werkbaar voor de rede. De eerste zone bevat woorden met een enkele betekenis, de tweede zone woorden die meer omvatten en de derde zone met een allesomvattende betekenis. (Voorbeeld: gevoel van verlies – verdrietig zijn – een emotie hebben.) Boven de zones der taal ligt de zone der abstractie, een zone die alleen kan begrepen worden met vage ideeën en door het gebruik van metaforen. Boven deze zone ligt dat ene punt die de top vormt van de driehoek, dit is de zone van het pure bewust-zijn. Dit is het punt dat alle punten in de driehoek omvat en de kracht dat alle punten met elkaar verbindt, waardoor het bewuste doordringt tot aan de zone der gevoelens. Langs de andere kant doordringt het onderbewuste de gehele driehoek tot aan de zone van het abstracte, daar alle essenties nieuwe essenties creëren zodat de driehoek gevuld is met veel meer essenties dan haar basis bouw pakket.

Deze driehoek geeft een beeld van het geheel en werpt een licht op de positie van het individu en zijn leven in dat geheel: tussenin de zone der gevoelens

In this subchapter I try to explain what happens with the individual when the second dynamic goes wrong. If the balance is too much broken, and the individual gets into the zone of pure subconscious or pure conscious, the zones that support life in the triangle are left behind; as death occurs when the subconscious and the conscious are separated from each other. In the process of death all conventions and content fall away, as such their solipsistic space is no longer in connection with that of other individuals. The dead behind the pure subconscious is however different from that behind the pure conscious.

When the individual reaches the zone of pure conscious he is no longer able to live, because life can only exist in a multiple whole. When in the top zone, all connections fall away and the individual can only see the nothing. At that point his solipsistic space can only be filled by nothing and so he becomes a dead being. But, and there is the difference with the subconscious dead, he stays a being. - To become dead in the conscious, one has to focus on one essence. When he can exclude everything else he can become one with that essence. At that point he is able to reach the pure conscious because at that point the connection with the subconscious is gone. This state can only be reached by extraordinary meditation. - The dead in the pure conscious is eternal, but it is an eternal ecstasy. (Ecstasy or fulfillment occurs when the observer is temporally closed down; it's the moment when feelings are taking over the mind. And it's a situation where one comes very close to one essence, but not so close as to fall in the pure conscious. In that way of ecstasy/fulfillment we find the notion of quality in life.)

Closer to quantity comes the dead in the subconscious. When too much chaos is filling the space of existence, the individual loses his sets of connecting points within the triangle and so he is falling down and becomes literal unconnected. On a certain point this motion will get to a level of no return, then the individual will begin to fall apart until his solipsistic space is filled with only unconnected essences. This is the state of pure subconscious, but the pure subconscious can't exist without the conscious. So, the points become nothing and the solipsistic space vanishes. This is where the dead in the subconscious differs: there is no being anymore, no solipsistic space and certainly no ecstasy. There is however one light in this kind of dead, but that is only available to the strongest: in between the moment of no return and dead, the strongest being can fall apart in greater blocks that stays together. In this situation the individual is dead, but his solipsistic space still exists because of the floating blocks. In the beginning they will float away from each other, but at a certain point they will float back and ultimately form one block together, at which point the dead

en der abstracties. Nu kunnen we dieper inspelen op de verscheidenheid der individuen. Er zijn twee dynamieken in de driehoek. De eerste dynamiek vindt plaats tussen de krachten chaos en orde, de tweede dynamiek tussen balans en onbalans. Terwijl het individu evolueert (in het spel der condities en met het nodige inzicht dat hij verwerft) maakt hij een set van verbindingen in de driehoek tussen het puur onderbewuste en het puur bewuste. Er zijn zoveel sets mogelijk als er verbindingen mogelijk zijn binnen de driehoek, de mogelijkheden zijn dus eindeloos. In deze eindeloosheid ziet men de eerste dynamiek aan het werk: de eindeloosheid aan mogelijkheden introduceert chaos, maar de sets zelf introduceren orde. De sets creëren bepaalde condities, die tot vernieuwde sets uitgroeien onder invloed van de verlangens en het inzicht. Dit leidt tot een proces dat ieder individu uniek maakt. En de tweede dynamiek? Te veel chaos leidt het individu naar de bodem van driehoek, te veel orde naar haar topzones. Alleen een balans tussen orde en chaos houdt het individu in evenwicht.

III

Deelstuk drie gaat over hetgeen gebeurt als het met de tweede dynamiek verkeerd gaat. Wanneer de balans te veel is overgeslagen naar de een of andere kant vergaat het individu in de zone van het puur onderbewuste of het puur bewuste. Op die manier worden de zones die het leven mogelijk maken verlaten, daar het einde van het individu plaatsvindt als het onderbewuste en het bewuste van elkaar worden gescheiden. In dat stervensproces vallen alle conventies en inhoud weg, daardoor is de solipsistische ruimte niet meer verbonden met dat van andere individuen. De dood achter het pure bewustzijn is echter anders dan de dood achter het pure onderbewustzijn.

Wanneer het individu de zone van het pure bewustzijn bereikt is hij niet meer in staat te leven, daar het leven alleen kan bestaan in een veelvoudig geheel. Wanneer men in de topzone verblijft vallen alle verbindingen weg waardoor het individu alleen het niets kan zien. Op dat punt aangekomen kan zijn solipsistische ruimte alleen gevuld worden met dat niets en op die manier wordt hij een dood wezen. Maar, en hier is het verschil met de onderbewuste dood, hij blijft een wezen. (Om te sterven in het bewuste moet men zijn focus verleggen naar één essentie. Wanneer hij al het andere kan uitsluiten kan hij één worden met die essentie. Op dat punt is hij in staat om het pure bewustzijn te bereiken daar op dat punt de verbinding met het onderbewuste wordt teniet gedaan. Deze staat kan alleen bereikt worden bij uitzonderlijke en buitengewone meditatie.) De dood in het puur bewuste is voor eeuwig, maar het is wel in

individual will be reborn, but in some kind of clone version of his old self.

IV

In a vision where everything is convention and condition, where only individuals exist and the entire universe is within that individual, life cannot have a beginning, it has to be eternal. And the only container of life is an individual, so there should be eternal living individuals. But in our conventions life expends life and finally all the content we know will have an end. (As all contents will do at some point.) What then with the death of oldness, when death can only occur by extraordinary meditation or extraordinary chaotic behavior? Well, that kind of death does not exist. When someone dies he is in our conventions no longer alive, this means that all communication stops and he becomes excluded from our world. This could be sad, but it is also the only way to escape from the content that our conventions have shaped.

Well, let's call this normal kind of death the 'crossing'. We are living in two worlds: there is the world of conventions where we can communicate with each other and there is the world within our remembrance (which is a mixture of remembrance and imagination). When we cross, something very similar to death by chaos occurs: the world fragments in all little pieces of remembrance. Fragmentation is the only way we can break the iron law of conventions. It is during this process of fragmentation that the individual has to break open. During this process the individual has two possible outcomes. He can drown in the many fragments or he can recognize and hold on a fragment: at that point an automatic process begins where the subconscious takes over to make connections so that a new content is created: as such a new world is created to live in. When he is also able to activate the conscious he can start to live in that world. The second possible outcome is that he can't reach the world of remembrance or the consciousness. When this happens the fragmentation process goes deeper and deeper until death by chaos happens. Only individuals with enough willpower or love for themselves will reach the other side.

There are two possibilities about the other side (my all-embracing theory can't give an answer to that question). One: the automatic subconscious process leads the individual to a world very similar to the world he knows best, the world of his birth. Two: that process will lead the individual into one fragment and creates from there a world very similar to the world we know from our dreams. This dream world will however become firm at a certain point and will become the world of our second life. In the first case the similar world will probably have similar conventions as the old world, which means that there is an excluded ghost world surrounding our world. In the second case it is not sure that these conventions will be the same, they will of

een eeuwige gelukzalige extase. (Extase of voldoening komt in het leven voor wanneer de waarnemer tijdelijk is opgeheven, het is het moment dat de gevoelslens het denken volledig overneemt. Het is een situatie dat iemand heel dicht bij een essentie komt, maar net niet dicht genoeg om in het pure bewustzijn te vallen. Wanneer extase of voldoening op die manier beleefd worden kunnen we spreken van een kwalitatieve ervaring in het leven.)

Dichter bij kwantiteit komt de dood in het onderbewuste. Wanneer onze bestaansruimte wordt gevuld met te veel chaos, verliest het individu zijn sets aan verbindingen binnen de driehoek, op die manier valt hij naar beneden en wordt letterlijk onverbonden. Op een zeker punt is er geen terugkeren meer mogelijk, dan zal het individu uiteen beginnen vallen tot het moment dat zijn solipsistische ruimte is gevuld met onverbonden essenties. Dit is de pure staat van het onderbewustzijn, maar het onderbewustzijn kan niet bestaan zonder het bewuste. Op die manier worden de punten betekenisloos en dus niets en verdwijnt de solipsistische ruimte. Dit is waar de dood in het onderbewuste verschilt: er is geen sprake meer van een wezen, geen solipsistische ruimte en dus zeker geen extase. Er is echter één lichtpuntje in deze soort dood, maar dat is enkel beschikbaar voor de sterkste: tussenin het moment van geen terugkeer en de dood kunnen de sterkste uiteenvallen in grote brokken die aan elkaar blijven geklit. Op die manier is het individu dood, maar blijft de solipsistische ruimte bewaard. In het begin zullen deze blokken van elkaar wegdrijven, maar op een zeker moment zullen ze terug naar elkaar drijven en zullen zij uiteindelijk terug één blok vormen. Zo kan het dode individu na een eeuwigheid terug herboren worden, maar dan wel in een soort van kloonversie van zijn oude zelf.

IV

In een visie waar alles conventie en conditie is, waar alleen individuen bestaan en waar het ganse universum in dat individu is, kan het leven geen begin kennen, het moet altijd hebben bestaan. Daar de enige levensvorm het individu is, moet de mogelijkheid bestaan dat er eeuwig levende individuen zijn. Maar in onze conventie verbruikt het leven het leven om te kunnen leven, zo zal alle leven en energie op een dag opgebruikt zijn. (Zoals alle inhoud op een dag weg zal zijn.) Wat is dan het sterven dat wij kennen door ouderdom of ongeluk, tegen het licht dat men alleen dood kan gaan door uitmuntende meditatie of door extravagant chaotisch gedrag? Wel, het sterven dat wij kennen bestaat eigenlijk niet. Wanneer iemand sterft is hij in onze conventies niet meer levend. Dit betekend dat alle communicatie stopt (geëxcommuniceerd) en hij

course be close as the conventions are unlike the content very deeply rooted in the subconscious.

It's in that process of crossing that one can learn to turn the automatic subconscious process to awareness in order to control the crossing. In that way the very skilled can make a world of their choice to live in. It is however not possible to change a world from within. To change the world from within should mean that you change the conventions. The very skilled can probably change that too, but no one else will see it, because it's not in their conventions. It would be like smashing a fist in the air.

Then there are some small issues, like birth and science. Birth is part of the life process. To be in the triangle is one condition to live, another condition is motion: constant motion. In contrast to motion there is stagnation, which could be seen as being dead, or that what is outside the triangle. There are three ways of motion: literal movement (where awareness goes from one point in the triangle to another), growing (literal or figural), and splitting (which is to give birth). Birth is just a part of the motion process.

Then there is the issue about science. Science studies the relations between content and convention. A society of science is more bound by the conventions of its world, certainly if the world as a fixed matter becomes a belief. As we idealists know, the world is of course optional, and science plays only a minor roll in the endless spectrum of possibilities. Science is of course important for us, as it portrays (and develops) the only possibility we know.

My all-embracing vision

As mentioned in the first subchapter there are four paths in life, wanting it or not, the game of gifts and conditions leads one unaware into one of these paths. The four paths are simply derived from the mixture of the two dynamics in the triangle: and so order + unbalance makes the White Path which fits in the direction towards the ideals of society, chaos + unbalance makes the Black Path which fits in the direction against ideals, order + balance makes the Grey Path with a focus on individuality, chaos + balance makes the Wild Path that fits the animal way of life.

II

I begin with the White Path because every child begins its life in that path as it is a matter of survival to follow what mammy and daddy say. It is probably the reason

geen deel meer uitmaakt van onze wereld. Dit kan men als een trieste gebeurtenis ervaren, maar het is de enige manier om te ontsnappen aan de inhoud die onze conventies hebben geschapen.

Laat men het ontsnappen uit de wereld het ‘oversteken’ noemen. Men leeft in twee werelden. Er is de wereld van conventies waar men met elkander communiceert en daar is de wereld die bestaat binnen de herinneringen (dat een soep is van herinneringen en fantasie). Wanneer men oversteekt gebeurt iets gelijkaardigs als het sterven door chaos: de wereld fragmenteert in vele kleine stukjes herinneringen. Fragmentatie is de enige manier opdat men kan breken met de ijzeren wil der conventies. Het is gedurende dit proces van fragmentatie dat het individu moet uitbreken. Er zijn dan twee mogelijke uitkomsten. Hij kan verdrinken in de vele fragmenten of hij kan een fragment herkennen en eraan vasthouden: op dat punt waarin het bewustzijn even oplicht begint een automatisch proces waarbij het onderbewustzijn het overneemt en verbindingen maakt zodat een nieuwe inhoud gecreëerd wordt: op die manier wordt een nieuwe wereld gecreëerd om in te kunnen leven. Op het moment dat het bewustzijn weer helemaal geactiveerd wordt is het individu in staat op deze nieuwe wereld te leven. Wanneer hij echter verdrinkt in de fragmenten kan hij de wereld van herinnering en bewustzijn niet meer bereiken. Wanneer dit gebeurt zal hij steeds dieper en dieper wegzinken tot hij de dood van de chaos ingaat. Alleen individuen met genoeg wilskracht of liefde voor zichzelf zullen de andere kant bereiken.

Ik zie twee mogelijkheden over de andere kant (mijn allesomvattend model geeft geen uitsluitsel welk van de twee waarachtig zou kunnen zijn, maar wellicht zijn ze dat alletwee). Eén: het automatisch onderbewustzijnsproces leidt het individu naar de wereld die hij het best kent, naar zijn geboortewereld. Twee: het proces zal het individu door één fragment leiden om vandaar een wereld te creëren dat meer doet denken aan een droomwereld. Op een gegeven punt zal deze droomwereld weliswaar een meer vaste vorm aannemen dan in de dromen. In de eerste optie zal de gelijkaardige wereld wellicht gelijkaardige conventies hebben als de oude wereld, wat zou willen zeggen dat er een soort van afgescheiden geestenwereld rond de wereld hangt. In de tweede optie is het niet zeker dat de conventies dezelfde zullen zijn, ze zullen natuurlijk erg dichtbij liggen daar de conventies in tegenstelling tot de inhoud erg diep in het onderbewustzijn zijn geworteld.

Het is in dat oversteekproces dat iemand kan leren om het automatisch onderbewustzijnsproces naar het bewustzijn te trekken om de oversteek te leren

why most people follow this path during their entire lifetime. One only follows another path when one is pushed towards it by conflict. In puberty they take some distance from their parents, but this leads them only to other parents: to society's ideals. A more devoted way to the same process is religion, which has not only stronger chains to bind the individual, it has also a clearer goal, which is often translated in some kind of God to follow. It also has a spiritual pathway that leads the individual to the realm of that God. In fact God is nothing more than a representation of the upper point in the triangle: the pure conscious. And the realm of God is of course the realm of dead by order. As such the White Path leads always to a final destination. The many religions are the many ways one can make combinations in the triangle to make order. There are as many religions and ideals possible as there are possible combinations.

III

The first thing one will do to free oneself from the chains of the White Path is the puberty thing: to follow another ideology against the main ideals that leads the individual of course to other White chains. The un-insightful with willpower will keep doing this all their lives, thinking that they act against society, but actually supporting the main idea: to follow. The insightful on the other hand will destroy all the chains that bind them to society, while they can keep acting on the surface of society as normal people. The destruction of ideals within is the Black Path; it can be translated as to destroy societies combinations within the triangle that influences our desires. These combinations of course also hold the individual alive. When the Black Path would be followed to the end it would also destroy the individual, which would then be followed by the death by chaos.

IV

The cleansing of parent's empowerment over you (people, society, religion) is a necessity to speak of individuality; it's from a clean individual that an authentic and refined person can stand up. That's why the Black Path has to be followed to a certain level when one walks the Grey Path, a path that embraces it's own individuality above that of the group. It's a path that chooses for life by awareness, a path that leads one into the middle of the triangle, where order has a greater influence on the individual than chaos. It's a path that brings the individual to potential eternity, which makes it the most important concern for one who walks the Grey Path: while he is roving eternally through life he has to find a way to enjoy it, eternally. This is however not possible in a constant way, but every cloud has a silver lining.

beheersen. Op die manier kunnen de kundig gewordenen een wereld maken die beantwoordt aan hun verlangens. Het is echter niet mogelijk om een wereld te veranderen in de wereld. Om op die manier de wereld te veranderen zou willen zeggen dat men de conventies zou kunnen veranderen, deze worden echter gedragen door alle wezens die in de wereld leven. De kundige zal eventueel de wereld kunnen veranderen in zijn eigen perceptie, maar het zal bij het waarnemen blijven.

Dan zijn er twee kleine zaken die besproken dienen te worden, namelijk geboorte en wetenschap. Geboorte is een deel van het levensproces: In de driehoek zijn is één voorwaarde om te kunnen leven, een andere is constante beweging. In contrast tot bewegen staat stagnatie, wat kan gezien worden als dood zijn of als datgene wat zich buiten de driehoek bevindt. Ik zie drie manieren van beweging: het zich letterlijk bewegen door het bewustzijn te verplaatsen van een punt in de driehoek naar een ander, het groeien op een figuurlijke of letterlijke manier, en het zichzelf splitsen: figuurlijk door te communiceren, letterlijk door een kind te verwekken. Geboorte is dus gewoon een deel van het bewegingsproces dat het leven verder doet uitdijen.

Dan is daar de wetenschap. Wetenschap bestudeert de relatie tussen inhoud en conventie. Een samenleving van de wetenschap is meer gebonden aan de conventies die hen aan de wereld bindt, zeker als de wereld als zijnde materie een geloof wordt. Wij idealisten weten natuurlijk beter, de wereld is optioneel en de wetenschap speelt enkel een kleine rol in het eindeloze spectrum van mogelijkheden. De wetenschap is natuurlijk belangrijk voor ons, daar het de enige mogelijkheid die wij kennen portretteert, verder detailleert en mogelijk zelfs verder ontwikkeld.

Mijn allesomvattende visie

Zoals vermeld in het eerste deel zijn er vier hoofdcategorieën in het leven, waarin ieder tegen wil en dank wordt geworpen in zijn wordingsproces naar de volwassenheid en verder. Deze vier categorieën kunnen simpelweg herleid worden tot de combinaties die we kunnen maken tussen de twee dynamieken in de driehoek. Op die manier maakt orde + onbalans het Witte Pad wat overeenkomt met het individu die zijn leven leidt naar de doelen en idealen opgelegd door de samenleving. Chaos + onbalans maakt het Zwarte Pad wat overeenkomt met de stroming die ageert tegen de idealen en de samenleving. Orde + balans maakt het Grijs Pad dat de focus legt op individualiteit. Tens

Thus one who walks the Grey Path has to search ways to reach joy and fulfillment. There are two ways in finding fulfillment: quality and quantity, but without a little bit of quality there is no joy in quantity and furthermore quality is an inner process and quantity an outer one. The way to reach quality lies in refinement. With refinement one can feel a much deeper relation to the subject, than someone without it who has the same experience. It is like seeing the beauty of a landscape while your barbarian mate who walks next to you can only enjoy the exercise. As quality does not exclude quantity, refinement is the way for one who walks the Grey Path. There are however many interesting subjects that can be refined. I grouped these subjects in six groups and added to each group a color; as such we could say that there are six major clans on the Grey Path. Blue is the color for formalistic lust: the lust for refined rules in manner, etiquette and décor. Purple is the color for lust in romantic entanglement, lust in relations with deep and complex feelings. Red is the color for erotic lust, lust for sensuality. Orange is the color for Burgundian lust, or refinement for all kinds of special tastes: like drinking exclusive wine with a nice smoke while listening to a pretty singer. Yellow is the color for lust in human environments. Green is the color for lust in primal landscapes. The colors we choose and the way of refinement defines our authenticity and plays a great roll in our uniqueness.

It is of course not enough to be refined; one also needs a world or a décor for its lusts, an environment that supports deeper feelings for lust's subjects. There are however different ways to feel supported by an environment. One can build some kind of shell around oneself; in that way he can create or manipulate the environment, and the objects within it directly according to his refinement. One can also wander around in the world and experience manmade and natural environments. Or he can do both and create or manipulate environments and wander around. In both ways, as life can only exist in a moving way by roving, expanding or dividing, there is no perfect condition; utopia exists only momentarily during the short experience of fulfillment. When all experience is over, one has to wander to other environments, add something more to one's self-made environment, move one's environment to another place if possible or create a new environment.

In that sense, it is very likely that both the creator and the wanderer are interested to become very skilled in my all-embracing theory, in order to create their own worlds or to wander into other worlds. To become very skilled is however not the goal; it's just the ultimate artistic tool. They who can do that are more than superhuman or illuminated to me; they are as gods (with small g). In this regard we could ask the question about the origin of our world. But remember, once created, the conventions can't be broken anymore; the people who live in the world lead it to its

lotte maakt Chaos + balans het Wilde Pad wat overeenkomt met het geschenkenleven.

II

Ik begin met het Witte Pad daar elk kind zijn leven aanvat met dit pad omdat overleven voor het kind gelijk staat aan het luisteren naar wat pappa en mamma te vertellen hebben. Dit is wellicht de reden waarom de meeste mensen dit pad blijven volgen gedurende de rest van hun leven. Men gaat enkel een ander pad op wanneer het leven hen dwingt door een of ander conflict. In de puberteit neemt het kind afstand van de ouders, maar dit leidt hen alleen maar naar andere ouders: namelijk naar de idealen van de samenleving. Een meer toegewijde manier die dit proces omarmt is religie, dat niet alleen sterkere banden heeft om het individu te binden, maar ook een sterker doel of ideaal naar voren schuift, dat vaak gedragen wordt door een of andere held of Godheid naar wiens voorbeeld men moet leven. Vaak heeft de religie een spirituele leer dat het individu leiden moet naar het domein van die God. Maar in feite is die God niets meer dan de representatie van het opperste punt in de driehoek: het pure bewustzijn. Wat het rijk Gods maakt tot de dood in de orde. Op die manier leidt het Witte Pad altijd tot een finale bestemming. De vele religies zijn alleen maar de vele belichamingen waarop men combinaties kan maken in de driehoek om orde te scheppen. Er zijn dus zoveel religies en idealen mogelijk als er combinaties te maken zijn.

III

Het eerste wat men zal doen om zichzelf te bevrijden van de banden dat het Witte Pad schept ligt in de pubertijd: door andere ideologieën te volgen tegen de heersende orde dat het individu natuurlijk naar andere Witte banden leidt. De inzichtlozen met veel wilskracht zullen dit hun hele leven doen, denkend dat ze tegen de samenleving ageren, maar eigenlijk het kernidee van het Witte Pad gestand doend: namelijk 'volgen'. De inzichtige aan de andere kant zal alle banden vernietigen, die hem aan de samenleving bindt, terwijl hij als gewone mens zijn leventje kan leiden. De vernietiging van de idealen binnenin het individu is het Zwarte Pad: het kan vertaald worden als het vernietigen van samenleving's combinaties die de verlangens beïnvloeden. Deze combinaties houden natuurlijk ook het individu in stand. Wanneer het Zwarte Pad tot het einde wordt gevolgd zal het ook het individu vernietigen, wat gevolgd zou worden door het sterven in chaos.

own future.

Insight, love and refinement are the three cornerstones of he who walks the Grey Path. Insight makes him able to walk it, in love he finds a way to like it and with refinement he reaches more quality in the subjects of his love. He has one greater goal and that is to live in an enchanted world. Only an enchanted world can support deep refinement. That's why he has to rove figural or literal, to keep the magic alive.

V

Three paths described leave us the Wild Path. While the Grey Path leads its life in eternal awareness, the Wild Path leads it in unawareness: in chaos and balance individuality is replaced by nature. It is in that way that he who walks the Wild Path stays also alive through eternity, because it is the nature of nature to survive. A follower of the Wild Path gives all his powers away to the natural game of conditions and therefore doesn't waste any time on insight. Desires are created, but in the lack of refinement they become very fundamental: foot, emotions, sleep, sex, etc. The only thing they keep are their humanlike bodies, but inside they have become animals. A well-known way to walk the Wild Path is the path of addiction. This path is chosen at a certain time when all seems too much and men are eager to forget their misery, there is however no return without help of other people when addiction takes over, it is then that the natural process begins.

The Magician, a guidebook

In the common belief it is accepted that magic is a tool for manipulation. That it is a power one can use by certain formulas and ceremonials to achieve results in real life. There is of course no such power; that's just a matter of focus and belief. This concept of magic is maybe influenced by modernism in which everything has to be useful. It can't be farther from what magic really is. Magic is contrary to being a tool, a thing that has to be achieved. And real life is the tool to create magic. The magician is not the user of magic powers; the magician is the creator of magic!

But what then is magic? Well it is the atmosphere of objects and sights we receive when we feel. All objects and all sights have their own atmosphere. But if all things radiate magic, what is the difference between the magician and every other creator of things? There is a certain kind of quality in atmosphere. The magician distinguishes himself from the other creators by striving for the highest kind of atmospheric quality in the process of creating. Everyone knows the difference between low

De reiniging van het ouderlijke gezag op het individu (medemens, samenleving, religie) is een noodzakelijkheid om te kunnen spreken van individualiteit. Het is uit een gereinigd individu dat een authentiek en verfijnd persoon kan opstaan. Dat is de reden waarom het Zwarte Pad tot op een zekere hoogte moet gevolgd worden om het Grijs Pad te kunnen bewandelen, een pad dat zijn eigen individualiteit verheerlijkt boven dat van de groep. Het is een pad dat met bewustzijn in het leven wil staan, een pad dat het individu leidt naar een plaats in de driehoek waar orde een grotere invloed heeft dan chaos. Het is een pad dat het individu naar een mogelijke eeuwigheid brengt. Wat meteen de grootste uitdaging met zich meebrengt: terwijl het Grijs individu voor eeuwig struikt door het leven moet hij een manier vinden om het voor eeuwig te kunnen pruimen. Dit is echter niet constant mogelijk; maar achter elke donkere wolk komt zonneschijn. (En achter elke zonnige dag een donkere wolk.)

Iemand die het Grijs Pad bewandeld moet dus zoeken naar manieren om plezier en voldoening te beleven. Op twee manieren kan men voldoening beleven: op een kwantitieve en op een kwalitieve manier. Maar zonder een beetje kwaliteit kan er geen plezier beleefd worden in kwantiteit; en nog: kwaliteit is een innerlijk proces en kwantiteit een uiterlijk. De manier om kwaliteit te beleven ligt in verfijning. Hoe meer men verfijnd is hoe dieper de relatie met het subject is. (Het is zoals de schoonheid van het landschap bewonderen, terwijl de barbaarse vriend die naast je wandelt alleen kan genieten van de inspanning die het wandelen vergt.) Daar kwaliteit niet in de weg staat om kwantiteit mogelijk te maken is de weg naar kwaliteit de weg van het Grijs Pad. Men kan echter in vele subjecten een verfijning ontwikkelen. Daarom heb ik deze subjecten onderverdeeld in zes groepen en aan iedere groep een kleur toegekend, op die manier kan men zeggen dat er zes grote clans zijn op het Grijs Pad. Daar beginnen we dan. Blauw is de kleur voor lust in het formalistische: de lust voor verfijnde regels in manieren, etiquette en decoratie. Paars is de kleur voor de lust in romantische complexe relaties met diepe gevoelens en emoties. Rood is de kleur voor erotische lust, lust voor sensualiteit. Oranje is de kleur voor Bourgondische lust of verfijning op allerlei manieren die de rudimentaire zintuigen bevredigen; bijvoorbeeld door het drinken van exclusieve wijn, terwijl men de beste sigaren rookt op het balkon van een luisterrijke opera. Geel geef ik aan de lust in design of door de mens ontworpen interieurs en omgevingen, terwijl ik de kleur groen geef aan de lust in natuurlijk aandoende en echte primitieve landschappen.

and high quality: high quality is close to perfection; low quality is the imperfect. Who can be a magician? The artist who wants more from the object than to translation its message or concept, the craftsman who wants to make a product that is more than useful, or the designer who's ambition goes further than to work within the frame of styles.

The tool to make magic is not different from the tool to make anything else: material and form. It's the way we use those tools that makes the difference and the nuances we lay into it. There is no easy map to make from normal objects magical objects, but one can keep an image of perfection in mind. And here we come to the difficult part of being a magician.

II

I call this image of perfection the 'esthetical perfect', as magic is evoked by the esthetics of the object. The esthetical perfect is not something that one can easily grasp from the air; it is something that has to be developed to gain perfection. It is a long process of refinement and sophistication. There are however two ways to develop the esthetical perfect. One way is to search it in the beautiful, the other way is to search it in the authentic. This makes two categories: the first one are the Aestheticists, the second are the Authenticists.

Aestheticism is a historical artistic movement in which the beautiful was the most important aspect of life, for them it was as important and high as God himself. Later it evolved in Symbolism and it died with Decadentism and in some kind of strange trial with the person of Oscar Wilde as protagonist. It never became a significant artistic movement again after the Second World War, but it is that way of life that is of importance to every contemporary magician who chooses the path within the beautiful. To become refined and sophisticated in the aesthetic way one has to develop a natural awareness to see and enjoy the beautiful. In this way he can make in his mind a collection of views and items. In this way he becomes ready to make selections and categories of things that are more or lesser beautiful. At a certain point he will have developed a category that answers to his esthetical perfect. Now he has a reference when he tries to make magic when making objects of any kind.

On the other hand we have the Authenticists, who takes a radical different approach to the subject. To become an Authenticist one has to become insightfully at such a level that he has the insight to distinguish the authentic desires within him from the false desires that influences his life. There is however no clear distinction between what is false and what authentic, as the personality has developed during a lifespan in which he was not aware of the countless influences that have made what he desires for. There is however a line we can draw between the willful influences coming

Het is natuurlijk niet genoeg om enkel verfijnd te zijn, het individu heeft ook een wereld of decor nodig voor zijn lusten, een omgeving dat diepere gevoelens voor de subjecten van de lust kan waarmaken. Er zijn verschillende manieren in de omgang met mogelijke omgevingen. Men kan een omgeving creëren: op die manier kan men zelf de inhoud van de omgeving en de objecten die deel uitmaken van de omgeving bepalen in navolging van de verfijning die men zich eigen heeft gemaakt. Men kan ook rondtrekken in de wereld en van gemaakte en natuurlijke omgevingen genieten. Of men kan beiden doen. Welke weg men ook kiest; daar het leven alleen kan bestaan op een bewegende manier moet men zich steeds verplaatsen, uitbreiden of delen: er is geen perfecte conditie, Utopia bestaat enkel in het korte moment dat men voldoening ervaart. Wanneer die ervaring voorbij is zal men andere omgevingen moeten opzoeken, iets meer moeten toevoegen aan de zelfgemaakte omgeving, de omgeving naar een andere plaats moeten verhuizen, een nieuwe omgeving moeten creëren of even door een dipje moeten gaan.

In die toestand is het zeer waarschijnlijk dat zowel de schepper als de wanderer geïnteresseerd zullen zijn om een kundige te worden om op die manier echt hun eigen wereld te creëren of andere werelden te kunnen verkennen. Kundig worden is echter niet het doel op zich; het is juist het ultieme artistieke middel. Zij die echt andere werelden kunnen creëren of zich kunnen verplaatsen naar andere werelden zijn in mijn ogen meer dan Übermensen of Illuminati, zij zijn als goden (met kleine g). - Zo kunnen we de vraag stellen waar onze wereld vandaan komt. - Maar onthoud: eenmaal een wereld gecreëerd is kunnen de conventies niet meer veranderd worden: de wezens die op de wereld leven leiden het naar haar eigen toekomst.

Inzicht, liefde en verfijning zijn de drie hoekstenen van degene die het Grijze Pad bewandeld. Inzicht maakt het mogelijk om het Grijze Pad te bewandelen, in de liefde vindt men een manier om ervan te houden en met verfijning vindt men meer kwaliteit in het subject van hetgeen waarvan men houdt. Er is één groter doel te onderscheiden en dat is te leven in een betoverde wereld; alleen een betoverde wereld kan een diepe verfijning ondersteunen. Dat is de reden waarom men figuratief of letterlijk door de wereld moet bewegen: om de magie levend te houden.

V

Na drie paden te hebben beschreven rest ons het Wilde Pad. Van de twee paden van balans en eeuwigheid leidt het Grijze Pad naar een bewust leven,

from society seeking to gain power over you and the normal influences of growing up with disappointments and enjoyments. When the insightful has explored the naked personality of the inner self, after having erased all kinds of moral, ideological and religious influences, he is ready to walk the path of the Authenticist. From that point he can begin to refine and sophisticate his desires and personality and as such clothe his naked self. In this process one will see that one will develop some kind of unification within the self, certain unified personalities (or contexts) will be born. From this point one can start a second process of refinement and sophistication and start to make selections and categories in the objects and environments for the personalities within. At a certain point one will clarify the aesthetic perfect, which one has to strive for.

III

The thing is that magic is subjective: it is only magical if it is equal to the aesthetic perfect of one's desires. If the object of the magician is handed over to someone with another aesthetic preference it will lose its magic. It will also lose its magic when it is handed over to someone whose feelings are not refined enough to feel atmospheres. The handed over object will then become the usual beautiful object like any object that is made by artists, craftsman and designers who are not magicians.

Another way, in which the magic can be lost, is when it is placed on the wrong spot. Therefore the magician has to be aware of the environment too. The way that the objects are being placed in space is a magical practice of equal importance as when the magic is made into the object. Its something that the Aestheticist has to be aware off, while the Authenticist is more attuned to the creation of environments, also the Aestheticist should make it a habit to create a space where his objects can hold its magic. In that way the white cube is for the artist of course the laziest way to achieve that goal, as it makes the environment into a kind of empty space.

There is another important notion about losing magic, it can occur when stagnation comes into play. Stagnation is of course only a danger for the rovers among us, for who the aesthetical perfect is nothing more than a tool to create enchantment and lust: the magical environment or object is never a destination. This is however different with the spiritualist, in which the aesthetical perfect is the goal (a goal worth to die for). A rover will be confronted with the decay of magic and fulfillment. To avoid this the rover has to bring more magic to the environment, in this way the magic of other objects will be strengthened and decay will be delayed. Another way is to leave the place behind for a while and come back later to find it refreshed and anew.

maar leidt het Wilde Pad naar het onderbewustzijn: in chaos en balans vangt het individu zichzelf door de natuur. Het is op die manier dat degene die het Wilde Pad volgt ook de eeuwigheid overleeft, daar het de natuur is van de natuur om te overleven. Iemand die zich overgeeft aan het Wilde Pad geeft al zijn macht weg aan het natuurlijke spel der condities en zal daarom geen tijd verspillen aan het verwerven van inzicht. Verlangens worden geschapen, maar in het ontbreken van verfijning worden deze verlangens uiteindelijk heel fundamenteel: zich voeden, emoties uitleven, slapen, seks, etc. Het enige wat ze behouden zijn hun menselijke uiterlijk, maar vanbinnen worden ze net als dieren; ze worden wilden. Een gekende weg in het Wilde Pad is de weg van de verslaving. Dit pad wordt gekozen wanneer alles te veel lijkt en men verlangt om zijn miserie te vergeten. Er is evenwel geen weg terug zonder de hulp van andere mensen wanneer de verslaving de wilskracht overneemt, het is dan dat het natuurlijk proces dat de individualiteit en de menselijkheid gestand houdt begint af te brokkelen.

De magiër, een gids

In de algemene acceptatie van magie wordt geloofd dat magie een kracht is die manipulatie teweeg kan brengen in het echte leven; geschapen uit bepaalde formules of ceremonies. Zulke krachten bestaan natuurlijk niet, dat is alleen een verbloeming van de kracht van focus en geloven. Misschien werd dit concept over magie beïnvloed door het rationele modernisme waarin alles nuttig moest zijn. In tegenstelling tot wat wordt aangenomen is magie geen middel of gereedschap, het is juist datgene wat geschapen moet worden. Het echte leven is het gereedschap om magie te creëren. De magiër is niet degene die magie gebruikt, hij is degene die magie creëert!

Maar wat moeten we dan voorstellen bij magie? Magie is simpelweg de sfeer dat rond objecten of aanzichten hangt; het gevoel dat zulke dingen schept. Elk voorwerp en elk aanzicht heeft zijn eigen atmosfeer. Maar als alle dingen magie uitstralen, wat is dan het verschil tussen de magiër en elke andere schepper van dingen? Er is een zekere vorm van kwaliteit in sfeer. De magiër onderscheidt zichzelf van andere scheppers door te streven naar de hoogste vorm van sferische kwaliteit in het scheppingsproces. Iedereen kan het verschil voelen tussen lage en hoge kwaliteit: hoge kwaliteit ligt dicht bij hetgeen dat als perfect wordt geacht, lage kwaliteit wordt aangevoeld als het imperfecte. Wie is de magiër? De kunstenaar die meer verwacht dan enkel de vertaling van het concept of de boodschap die hij wil brengen, de ambachtsman die een product

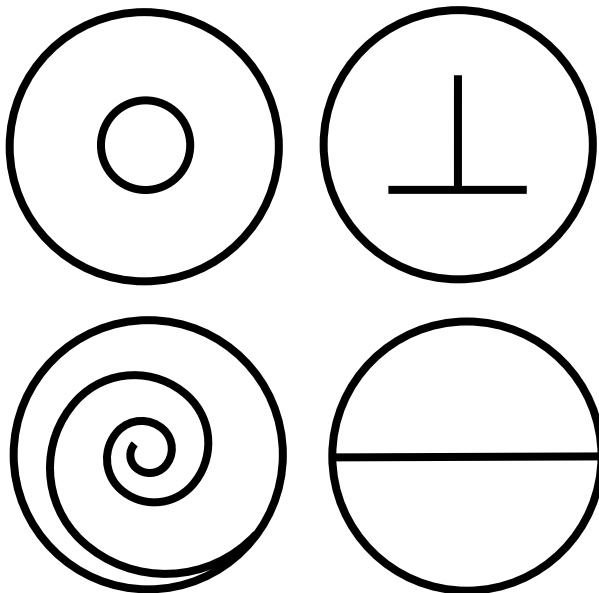
Time

I am time. We are time. Each individual is a capsul of time, time exist only in the living individual, it is not something outside us. When movement/time stops, dead comes into play.

Thanks for reading this book.

Many greetings,

Pieter Van Nieuwenhuyse

wil maken dat meer is dan wat als nuttig wordt beschouwd, of de ontwerper, muzikant of poëet wiens ambitie verder gaat dan te werken binnen het afgebakende veld van de stijl.

Magie creëren verschilt niet van de manier waarop men elke andere materie en vorm creëert. Het is de geest en de nuance die men erin legt, dat het verschil maakt. Er is geen eenduidige manier om magie te scheppen, maar men kan een beeld van het perfecte voor zich houden. Zo komen we tot het moeilijkere gedeelte om magie te scheppen.

II

Ik noem dit beeld van de perfectie het ‘esthetisch perfecte’, daar de esthetiek van het object aan de oorsprong ligt van haar betovering. Het esthetisch perfecte is niet zomaar iets dat uit de lucht wordt geplukt, het is iets dat gestaag ontwikkeld moet worden, een lang proces van verfijning en sofistikerend. Er zijn echter twee wegen om het esthetisch perfecte eigen te maken. Eén weg is om het in schoonheid te zoeken, de andere weg zoekt het in het authentieke. Dit schept twee categorieën: die van de Estheten en dat van de Authenticisten.

Estheticisme is een historische artistieke stroming waar schoonheid het belangrijkste aspect in het leven vertolkte, voor hen was schoonheid als een religie. Later evolueerde deze stroming in het Symbolisme en stierf het een stille dood in het Decadentisme met een vreemd voorval waar Oscar Wilde de hoofdrol vertolkte. Het werd nooit meer een belangrijke stroming na de tweede wereldoorlog, maar het is deze levensweg dat belangrijk is voor elke hedendaagse magiër die het pad van de schoonheid kiest. Om verfijnd en gesofisticeerd te worden in het esthetische moet men een natuurlijk opmerkingsvermogen ontwikkelen om het schone te zien en ervan te genieten. Op die manier kan men een collectie van mooie voorwerpen en zichten aanleggen in de geest. Zo kan men uiteindelijk selecties maken en niveaus van schoonheid creëren. Op een zeker moment zal men in staat zijn een hoogste categorie te ontwaren die beantwoordt aan het esthetisch perfecte. Zo creëert men een referentie die gebruikt kan worden wanneer men magische objecten tracht te creëren.

De Authenticisten nemen een radicaal ander standpunt. In contrast met de Estheten moet men door een proces van zelfkennis gaan tot zo’n niveau dat men de valse verlangens die het leven beïnvloeden kan onderscheiden van de authentieke verlangens. Er is echter geen duidelijk verschil tussen hetgeen authentiek is en hetgeen vals is, daar het individu gevormd wordt door een

Speculatiesermoen

Inhoudstafel

Voorwoord

I (Elder)

II (Elementaal)

Wederzienwereld

I (Verhaal)

Nawoord

I (Eer)

Voorwoord

Wanneer men de overgang overleeft wordt men een elder. De elder is een soort van geest, maar wel van een manifestere soort. De elder en de wereld rond de elder zijn opgebouwd uit de zintuigen die de elder ter beschikking heeft, maar zijn voor de rest illusoir. Om dit te demonstreren zal ik een paar voorbeelden geven. Door het zintuig 'zien' bestaat de wereld van de elder uit oppervlakte, hij kan dat oppervlak ook voelen, maar er is niets achter dat oppervlak. Als hij het oppervlak opensnijd kijkt men niet naar de binnenkant, maar naar de buitenkant van de binnenkant. Wanneer men voedsel tot zich neemt smaakt en geurt het, waardoor de elder er het genot van kan voelen, maar het voedsel dient niet voor een interne werking in het lichaam te bewerkstelligen, het verdwijnt gewoon in het niets. Pijn kan de elder niet voelen, want er is geen zenuwstelsel. Wanneer men muziek hoort, wordt het geluid wel opgevangen, maar wordt er geen signaal van het trommelvlies naar de hersens gestuurd, want er zijn geen hersens.

Aan de oppervlakte lijkt de elder en de wereld om hem heen precies op die van een mens, maar alles is illusoir, alleen in staat tot communiceren. Dit heeft een aantal positieve en negatieve gevolgen. Het positieve is dat de elder geen lichamelijke pijn kan voelen en niet kan sterven, daar er geen fysiek werkzaam lichaam is dat het op een gegeven moment kan laten afweten. Hij hoeft ook niet te slapen om zijn lichaam terug te revitaliseren, maar kan wel nog wegdoezelen in contemplatie en dagdromen en alzo de nachtrust simuleren. Daar hij eigenlijk puur bestaat uit zintuigen zal het genot dat die

periode van ontelbare invloeden gedurende zijn wordingsproces naar de volwassenheid. Er is echter een lijn die men kan tekenen tussen opzettelijke beïnvloeding komende van de samenleving om macht te verwerven over het individu en de natuurlijke beïnvloeding tijdens het opgroeien met zijn te-leurstellingen en gelukzaligheden. Wanneer de inzichtige de naakte persoonlijkheid van het innerlijke zelf heeft verkend, na de reiniging van alle morele, ideologisch of religieuze beïnvloedingen, kan hij het pad van de Authenticist opwandelen. Vanaf dat punt kan men zijn gevoeligheden en persoonlijkheid beginnen te verfijnen en te sofistikereren en op die manier zijn naakte zelf leren kleden. In dat kledingsproces zal men zien dat men een soort van eenwording zal ontwikkelen in het zelf, zekere persoonlijkheden (of contexten) zullen geboren worden. Vanaf dit punt kan men een tweede ontwikkeling aanvangen van verfijning en sofistikerend waarin men objecten en omgevingen associeert met de persoonlijkheden en wederom deze gehelen past in categorieën en onderverdeeld in niveaus. Op een zeker punt zal men van daaruit het esthetische perfectie ontwaren, waar men naar moet streven.

III

Het ding is dat magie subjectief is: het is alleen betoverend als het beantwoordt aan het esthetisch perfecte van de eigen verlangens. Als het object van de magiër overhandigd wordt aan iemand met een ander esthetische perfectie (of nog erger: zonder esthetische perfectie) zal de betovering verloren gaan. Het overhandigd object zal dan hoogstens het doodgewone mooie object worden zoals gemaakt door gemakzuchtige artiesten, ambachtslui en ontwerpers die geen magiërs wensen zijn.

Een andere manier waarop de betovering verloren kan gaan is door het object op de verkeerde plaats te zetten. Daarom moet de magiër ook bewust zijn van de omgeving. Het plaatsen van de objecten in de omgeving kan een magische handeling zijn die even belangrijk is als het maken van de objecten zelf. Ik denk dat de Authenticist het meest gewaar is van omgevingen in tegenstelling tot de Estheet die eerder gericht is op het maken van schone objecten dan betoverende omgevingen. Op die manier is de white cube voor artiesten de gemakkelijkste manier om de magie in het object te behouden, daar het het streven is van dit soort van omgeving om een lege ruimte voor te stellen.

Er is een andere belangrijke notie bij het verliezen van de betovering; het kan voorkomen wanneer stagnatie in het spel komt. Stagnatie is natuurlijk alleen een probleem voor degenen van het Grijze Pad, voor wie het esthetisch per

zintuigen brengen groter zijn, waardoor het genot van verdooft te worden door verdovingsmiddelen, werkend op de hersens, deels kan vervangen worden door het genot van overstimulatie. Een nadeel is dat men niet meer in staat zal zijn om kinderen te krijgen, het genot van vrijen kan nog wel, maar er is geen lichaam meer die werkzaam zaad produceert en geen baarmoeder in het lichaam van de vrouw die werkzaam is. Niets in de wereld van de elder is werkzaam, alles is illusoir. Langst de ene kant is alles dus dood, langst de andere kant vitaler. De vitaliteit zit hem alleen in de communicerende werking van de zintuigen op haar subject.

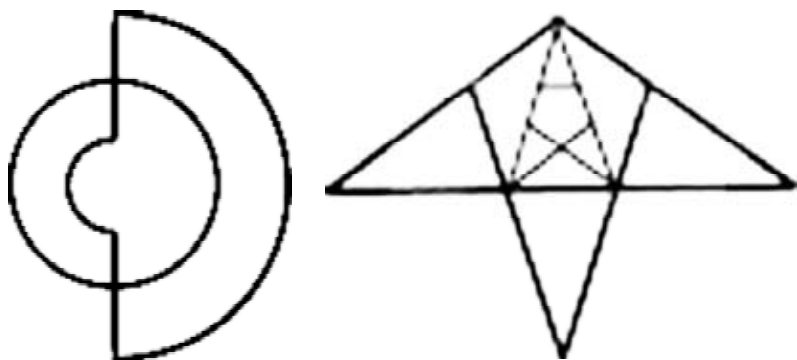
Het enige ontsnappen aan het leven dat de elder leidt is door op te gaan in het licht van de eenheid, zich te laten verzwelgen in donkere chaos of door het bewustzijn ondergeschikt te maken aan het onderbewustzijn. Het is zeer waarschijnlijk dat zij die het Witte, Zwarte en Wilde Pad volgen ook regelmatig elder worden, maar uiteindelijk vinden zij hun weg naar hun bestemming en blijven er in grote mate alleen Grijzen en Wilden over.

De elder is eropuit in zijn element te zijn of zijn verfijnde zintuigen te laten botvieren op het subject van zijn specialisaties zodat het genot oplevert. Daarnaast kan hij beginnen leren om te gaan met de voor hem nieuwe situatie. Als alles illusie is en als dusdanig erkent wordt heeft de elder de macht om de illusies aan te passen met zijn wil. Dit is echter een lang proces dat oefening en studie vereist om deze wil toe te passen, maar ook om ze proportioneel toe te passen. Op die manier stelt het hem in staat naar andere werelden te reizen daar dit een aanpassing in van de inhoud en of logica van de solipsistische ruimte. De inhoud aanpassen lijkt mij nog eenvoudig als daar hulpmiddelen voor beschikbaar zijn zoals het gebruik van ruimte. Maar de logica aanpassen lijkt mij heel wat moeilijker, zeker als je ze zelf moet geloven. Er zijn echter geen limieten, behalve dan in de beperking van de zintuigen, daar de veronderstelling van andere zintuigen onmogelijk is zonder ze te gebruiken. De vraag is alleen of dat dit wel de moeite loont. Het antwoord is natuurlijk: voor sommigen wel, daar het loutere feit van bijleren en beproeven hun intrinsieke genoegens invult. Ik zal wellicht genoeg hebben met het scheppen van werelden met eenzelfde logica en een gelijkaardige invulling. We geraken immers allemaal diep verbonden met hetgeen

fecte enkel een middel is om een betoverde wereld te creëren en lust teweeg te brengen, voor wie het magische voorwerp of de omgeving enkel een station in het eeuwige onderweg zijn is, terwijl voor de paden van onbalans het esthetisch perfecte wel eens het doel zou kunnen zijn (een doel waardig om voor te sterven). Het station van de eeuwig onderweg zijnde zal zonder uitzondering ten prooi vallen aan verval. Om dit te vermijden kan de onderweg zijnde meer magie naar de omgeving brengen, op die manier zal het verval uitgesteld kunnen worden. Een andere manier is door het geval te laten voor wat het is en later terug te keren. Degene die het Grijze Pad volgt is dus altijd een beetje schepper of wanderer.

Slotwoord

Een ding heb ik niet vernoemd in dit boek en dat is de tijd. Ik denk dat wijzelf eigenlijk de tijd zijn, de tijd ligt dus niet buiten ons, maar in ons. Tijd is hetzelfde als beweging en als het bewuste: hetgeen dat waarneemt. En hier wil ik nog even reflecteren op de introductie en het begrip vrije keuze. De tijd (wij) is niet bij machte het individu te sturen, het is alleen bij machte aan en uit te zetten. Maar hier ligt de sleutel tot de macht die we hebben over onszelf: die sleutel tot het leven is verfijning. -(De weg naar verfijning is herhaaldelijk dezelfde activiteit doen in zoveel mogelijk varianten, op den duur gaat men aan deze activiteit gehecht geraken en van het leven beginnen houden wanneer men deze activiteit beleeft. Hoe dan ook zal men een weg van verfijning bewandelen, als men het zelf niet doet, zal de maatschappij het wel doen. Het gevaar is dat dit eerder naar kwantiteit leidt dan naar kwaliteit en tot slavernij i.p.v. individualiteit.)- Het komt er dus op neer om de knop aan te zetten als dit leidt naar kwaliteit en persoonlijkheid en durven uit te zetten wanneer dit leidt naar kwantiteit en slavernij.

wat we door en door kennen. De elder zal uiteindelijk een levenspaatruon vinden die hij het grootste deel van zijn eeuwigdurende bestaan herhaalt, waarin hij berusting vindt, enkel verstoord door de natuurlijke chaos eigen aan het leven en de noden van andere elders die af en toe zijn pad kruisen.

II

In de wereld van de elders leven echter dieren en hoewel deze dieren door de elders ervaren worden als even illusoir als zichzelf en het oppervlak van de wereld om hen heen, is de wereld voor die dieren verre van illusoir, maar levensecht. Deze dieren noem ik de elementalen. De elementalen ontstaan als het ware uit het hiernamaals van de elders. In onze wereld zijn uit de dieren de mensen ontstaan. Hier komt dan mijn 'Atlantis Theorie'. Atlantis was ooit de naam van de Aarde in de tijd dat de elders er nog leefden, maar deze elders zijn grotendeels verdwenen, enerzijds omdat de Aarde zeer oud is en de meeste elders andere bestemmingen hebben gekozen om in rond te zwerven, anderzijds omdat de mens te veel in de echtheid van de wereld gelooft en daardoor niet meer in staat is de illusoire elders (of moet ik zeggen "elfen en Asen") waar te nemen. Maar misschien moeten we in eigen boezem kijken en toegeven dat de mens het eens zuiver schone natuurgeweld veranderde in een strak lelijk oord waar geen elder zich nog echt thuis kan voelen. De elder kan dan wel de wereld geschapen hebben, zij heeft niet de macht het lot van de wereld te bepalen.

En daar ligt de cyclus der dingen, de elders zijn het selecte groepje van elementalen uit een wereld geschapen door elders, die de overgang hebben overleefd en de transformatie hebben doorstaan, om wederom werelden te scheppen waar elementalen uit ontstaan, die bij hun dood wederom elders kunnen worden. En zo laat de elder op een secundaire manier toch leven ontstaan. Het is dus evident dat in sommige vervolgwerelden elders en elementalen naast elkaar leven en harmonieuze gemeenschappen vormen. Misschien was dit wel ooit het geval in Atlantis.

Wederzienwereld

(Als men op reis is naar populairdere oorden, zeker als kampeerder, komt men vaak mensen tegen die dezelfde taal spreken of uit hetzelfde land komen. Spontaan voelt men een verbondenheid en begint men kennis te maken. Men kan er zelfs een hele avond mee doorbrengen, verhalen vertellen en plezier mee beleven. Dit is de functie van mijn wederzienwereld, naast de mensen die ik persoonlijk kende zullen mensen die dit boek hebben gelezen na hun dood de kans hebben mij te lokaliseren. Ik besef natuurlijk dat zowel uit mijn kennissen als deze dat dit boek hebben gelezen er maar weinig elder zullen worden. Daarom is het misschien des te belangrijker om die mensen eens terug te zien of er kennis mee te kunnen maken na de dood. Daar we van dezelfde wereld en dezelfde tijd komen delen we immers meer dan we misschien beseffen en zullen we in onze verfijning bepaalde nuances beter begrijpen. Daarnaast is deze wederzienwereld vooral een illustratie van hoe het leven er als elder zou kunnen uitzien. Een soort van eerste verkenningstocht zou men kunnen zeggen.) Hieronder volgt het verhaal van iemand die ons is voorgegaan:

"Naar de aanwijzingen die ik in het boek had gekregen en mij nog herinneren kon wist ik mij een witte cilindervormige stad te herinneren die schitterend boven een donkere zee zweefde. De kans dat ik de schrijver van het boek daar zou treffen was bijzonder klein daar ik hoogst waarschijnlijk eerder stierf dan hij, maar het gaf mij momenteel een doel in het nieuwe leven als pas geworden elder. Tot mijn verbazing was de eerste poort die ik tegenkwam, in dit ietwat vreemde woud waarin ik wedergeboren werd, de poort die leidde naar de wereld met de witte toren. Wellicht niet zo toevallig dan... Ik gleed door de poort. Het was net zoals in een hoge snelheidstrein zitten en naar de kiezels kijken die onderdoor schuiven. Ik stapte gewoon door en voelde geen verschil, maar de wanden waren wazig en schoten in diverse kleurschakeringen voorbij. Voor mij werd de toren steeds groter. Het wazige werd stabiel en trager tot alles weer normaal werd. Ik bevond mij op een weide die uitkeek over bergen, de zee en de toren. Achter mij stonden twee rechtopstaande witte stenen met daartussen een ver verwijderd bos.

Ik liep naar de rand van het plateau en keek af de klif die vrijwel loodrecht enkele honderden meters lager de zee in donderde. Een stijger hing stevig aan de rand, aan een bordje hing een

plaatje die aangaf dat het luchtschip een keer in de week langskwam. Er was niemand, ik keek verder over de zee en zag daar in de verte een stipje dat wel eens het luchtschip kon zijn. Het leek weg te drijven.

Dan maar te voet. Dus drentelde ik weg van de zee waar het plateau na enkele kilometers dunner werd. Daar vond ik een stijl pad omlaag, voor stervelingen een gevaarlijk pad vol losse stenen, maar ik voelde dat ik daar niet te veel van te vrezen had. Dus klom ik omlaag. Na een goed uur, of wat voor een uur zou moeten doorgaan, want heel zeker wist ik nog niet hoe de tijd hier in elkaar zat, bereikte ik de bodem van het dal waar een bos was met grasstroken en sporen van wilde dieren. Nadat ik de rivier was over gewaad op een punt waar ze breed genoeg was om mij niet mee te sleuren ging ik langst de andere kant van de vallei de berg weer op en klom zo mijn weg naar boven. Nadat ik van het uitzicht had genoten, de stad was nu van het zicht onttrokken, maar de bergen waren overweldigend, hoewel toch een beetje vreemd met die platte koppen en vlakke horizon, viel er mij een geluid op ver beneden in de volgende vallei.

Het was alsof er gevochten werd. Ik ging dus naar beneden om polshoogte te nemen en toen ik bij een rots kwam die wat vooruitstak halverwege de vallei kon ik daar tot mijn verbazing inderdaad een vechtende massa zien. Twee groepen naakte figuren vochten daar

met stenen en stokken tegen elkaar. Hoewel bij nader inzien hadden sommigen van hen toch simpele vuile lendendoeken rond hun lichaam gedrapeerd. Beide groepen hadden paarse verf over hun lichaam gesmeerd, maar bij de ene groep toch net iets anders dan bij de andere. Maar wat er het meest opviel was dat er geen lijken lagen, eigenlijk vielen er helemaal geen gewonden te bespeuren. Het leek erop of beide groepen met kreten en wapengekletter meer indruk op elkaar probeerden te maken en angst aan te jagen dan echt tot vechten over te gaan. Na een tijd gaf een van de groepen het op en trok zich behoedzaam terug alvorens in het hellingswoud te verdwijnen, de andere groep juichte kort en verduwen daarna in de andere richting. Na een tijdje begonnen de vogels terug te fluiten alsof er niets gebeurd was. Na dit vreemde schouwspel te hebben waargenomen trok ik naar beneden en wandelde langst de andere kant van de rivier stroomafwaarts. Wellicht moesten dit de Wilden zijn waarover ik in het boek las, een beetje zielig

eigenlijk, die Wilde elders.

De vallei waar ik doorliep werd om de bocht een diepe ravijn en boven mij waren de rotsen te steil om op te klimmen. Ik zou dan moeten terugkeren, maar gelukkig zag ik net op tijd een klein vuurje flikkeren die van het strand afkomstig was. Ik liep er behoedzaam naar toe en zag dat daar twee avonturiers worstjes zaten te braden, een man en een vrouw. Dit waren duidelijk niet de Wilden die ik eerder op de dag zag. Ik kwam naar het vuur en werd vriendelijk uitgenodigd bij te zitten. Toen ik vertelde waar ik vandaan kwam groeten ze mij plechtig en heten ze mij welkom op deze wereld. Wederom vertelden ze mij het doel van hun avontuur. Ze wilden het land van de Wilden intrekken, dat zich vooral uitstrekte over de zuidelijke bergketens van de wereld, hoewel ze in kleinere getale overal in de bergen voorkwamen. Daar wilden ze naast het land verkennen vooral Wilden verleiden om er geneugten mee te beleven van seksuele aard. Dat was hun jaarlijks avontuurtje, een gebruik dat blijkbaar niet zeldzaam was onder bepaalde elders. Na de nacht met hen door te brengen (waarin niets noemenswaardig voorviel) mocht ik hun sloep gebruiken om mijn reis verder te zetten. Nadat ze mij uitnodigden om zeker eens in de nabije toekomst met Kasteel Roodborst kennis te maken en mij waarschuwden geen aandacht te besteden aan de waterwilden, blijkbaar vereenzelvigden de wilden zich na een tijd steeds meer met hun omgeving, wuifden we elkaar uit. De nabije toekomst, leerde ik later, hoefde voor elders niet zo nabij te zijn.

De hele morgen reisde ik met mijn sloep door de ravijn die soms erg nauw en diep werd. Waterwilden die mij in de diepten wilden sleuren kwam ik gelukkig niet tegen. De ravijn kronkelde zich door de bergen terwijl het licht op het water en het spel van de schaduw op de wanden een lust voor het oog was, rond elke bocht een nieuwe schat toverend. Op de middag bereikte ik de zee, maar die was vandaag zo ruw dat naar de witte stad varen geen optie was. Wit was ze trouwens niet echt te noemen, doordat ze zo blonk kon je er alle kleuren van de regenboog in zien. De stad was gewoon schitterend op de afstand, daar hing ze over de zee als een ijskegel, haar punt mijlenhoog de lucht in. Verblindend gewoon, maar dat zou voor later zijn. Eerst voer ik langs de kust op rustiger water. Terwijl zee-meeuwen en ander gevogelte rond mijn sloep vlogen en ik zeehonden

op de rotsen zag dutten, ploeterde ik verder door het water. Niet dat het ploeteren mij moe maakte, het was alleen vervelend omdat ik moest opboksen tegen de golven en eigenlijk vooral omdat ik niet zoveel ervaring had met roeien. Tegen de avond bereikte ik het einde van de bergen en kon ik aan land klimmen. Het was merkwaardig hoe de zon hier langzaam op dezelfde plaats aan het hemelgewelf veranderde in een maan.

Ik liet de boot achter en wandelde de duinen in. Op een hoge duin geklommen zag ik dat dit land bestond uit glooiende heuvels waarrachter de bergen oprezen. Op elke heuveltop stond een groot gebouw dat veel weg had van middeleeuwse kloosters. En dat waren het blijkbaar ook, want toen ik de duinen verliet kwam ik een man tegen, hij was gekleed in de bruine tenue van een pater. Deze nodigde mij vriendelijk uit om de nacht in zijn klooster door te brengen. Ik kreeg er een toonloze witte kamer en kon er slapen op een hard bed. Geen comfort in dit klooster! De volgende morgen was mijn deur op slot, dus moest ik wachtten tot de paters kwamen open doen, daarom keek ik een beetje uit over het kloosterplein door het smalle raampje. Gelukkig moest ik niet lang wachten, want daar draaide men het slot om en er verscheen een pater. Deze begeleidde mij door de gangen van het klooster. Ik vroeg hem of we gingen ontbijten, maar blijkbaar was dit nogal een zondige gedachte, want de man sloeg bedenkelijk kijkend een kruis in de lucht. Uiteindelijk bracht hij mij naar de abt. De abt rade mij ten strengste af naar de stad te gaan en probeerde mij te overreden om mij aan te sluiten bij de kloosterlingen, elke dag te bidden tot God, om uiteindelijk in Gods rijk aan zijne majesteit's zijde te mogen staan. Hoe langer ik de abt moest aanhoren hoe liever ik dit vreselijke oord wilde verlaten. Uiteindelijk lieten ze mij gaan, want ik begon al te vrezen dat ze mij hier gingen opsluiten.

Dus vermeide ik de rest van de dag ook de andere kloosters zoveel mogelijk op mijn verdere tocht door het land. Daardoor moest ik wel vaak langs moerassen, doorheen dichte bossen en over rivieren, want alle heuvels werden bezet door kloosters en hun landerijen. Zo kwam ik pardoes in een kampement terecht waar enkele mannen en vrouwen half in slaap lagen te meimeren tegen de bomen. Zij werden door mijn komst echter ruw uit hun meimeren gewekt en zo maakte

ik kennis met deze troep havelozen die hun dagen bleken te vullen met het bestelen, beroven en plunderen van de kloosterdomeinen. Zij waren best toffe peren waar ik mij enigszins thuis kon voelen, maar toen ik over mijn ervaringen vertelde in het klooster, probeerden ze mij ervan te overreden om zich bij de rebellen aan te sluiten. Blijkbaar waren zij maar een klein groepje van een grotere beweging, die zich hier in de schaduw van de valleien in dit kloosterland ophielden. Maar ik zei dat ik een queeste volgde om iemand op te zoeken. Al moet ik zeggen dat die queeste nu meer een excuus was, daar het duidelijk was dat deze wereld meer in petto had dan alleen maar de hut van de man van het boek. Gelukkig waren deze mensen jovialer en een van de vrouwen stelde zelfs voor om mij te begeleiden dooreen het land naar de andere kant van kloosterland, waar mij een boot wachtte die onder andere werd gebruikt door smokkelaars. Enkele dagen reisde ik met deze vrouw voorlangs de kloosters tot we uiteindelijk de boot bereikte. Het was prettig om ook eens iemand beter te leren kennen.

De boot zette mij aan de andere kant van een grote inham af, die, zo vertelde men mij onderweg, verderop in een diepe fjord veranderde. Hier was een klein stadje van de rebellen, alle mensen waren in het zwart gekleed. Ik zou hier echter niet lang blijven hangen. Helaas kon ik hier geen herberg bezoeken om eens smakelijk te eten, maar gelukkig was dit als elder niet echt nodig, daar eten alleen maar diende om het smaakvermogen eens goed te bedienen. Dus had ik de vrijheid om verder te trekken. Ook dit land was bezet met heuvels, alleen waren ze hier net iets hoger en bovenaan was het land ruig en bezet met heide. Op de top van de heuvel kwam de weg op een andere weg, er stonden twee wegwijzers. De weg naar het zuiden die lichtjes naar beneden ging en naar de zee toe leidde ging blijkbaar naar Koninkrijk Bruinvis, terwijl de weg die de andere kant op ging naar de koninkrijken Reinland en Wijnrug gingen. Blijkbaar was ik van kloosterland in koninkrijkenland terecht gekomen. Wijnrug was mijn bestemming, volgens mijn reisgenote zou die mij naar het hart van dit land brengen, waar ik dan maar verder mijn weg moest zoeken. Dus ging ik de weg naar het noorden tot ik bij een herberg oostwaarts de weg naar Wijnrug nam.

De weg leidde heuvelafwaarts en al vlug ging het landschap over van

heide in wijnranken. Dit was natuurlijk het land van de elders, hier waren meer landerijen die genotsmiddelen voortbrachten dan gewoon eten voor mensen. Natuurlijk was het niet alleen wijn wat de klok sloeg, er werd ook brood en kaas gemaakt, dieren gekweekt en fruit geplukt, maar ook die dienden voor het genot der smaak of voor de illusie goed gegeten te hebben. Op die manier bestond er natuurlijk een economie, want al dat lekkers was natuurlijk niet voor niets. Dus werkten er mensen op het land en hadden sommigen het beter dan anderen. Dit waren natuurlijk de Koninkrijken en in hoeverre de elders niet verslaafd waren aan dit bestaan, waren ze natuurlijk vrij te gaan en staan waar ze wilden, maar velen leken het hier toch naar hun zin te hebben. Op het ritme van de dag, met de nodige (en vele) traditionele feesten van het land.

Wijnrug lag tussen de wijngaarden op de heuvel en een lange fjord waarover ik later meer zal vertellen. Daar nam ik de veerboot naar de overkant waar het hart der koninkrijken lag. Ik bezocht er uiteraard vele kleine koninkrijkjes. Hoewel alle koninkrijkjes werden geleid door onafhankelijke koningen, was er op de hoogste heuvel van het land een centraal gezag. Tussen de bossen leefde er aldaar in een groot kasteel de hoge koning. Het moet natuurlijk gezegd dat de koningen nu ook weer niet zoveel macht hadden. De echte macht lag bij het ritme van de dag en de vele tradities die de bewoners erop na hielden. De koningen zorgden er alleen voor dat alles geolied verliep. Iemand moest toch de leiding nemen in het organiseren van de feestelijkheden.

Daar ik mij eigenlijk niet meer goed herinnerde waar nu precies het doel van mijn queeste lag, ging ik eerst naar de witte stad in het midden van de zee, aldaar hoopte ik meer aanwijzingen te vinden. Een soort van vliegend houten schip vloog ons over de zee, de parel van een glanzende stad tegemoet. Toen we dichterbij vlogen zag ik dat de witte stad doorzeeft was met enorme ovale gaten in de lengte die licht en lucht binnenbrachten. Het schip vloog onder de stad door tot het aanmeerde aan een stijger verbonden aan een lange trap met de bodem van de stad. Benieuwd en vol ontzag stapte ik op de stijger en besteeg de trap. Bovenaan de trap kwam men gewoon in een brede gang die vol met elders liep, er was geen inkombalie of dergelijke, dus stapte ik richting de kern van de stad. Daar ontdekte

ik een majestueuze centrale koker die helemaal open was tot waar de punt van de cilinder moest zijn. Een brede laan met een eenvoudige balustrade kronkelde zich langs de wand een eindeloze weg naar boven. De grote ovale gaten waarover ik het eerder had kwamen uit op de centrale koker waardoor het hier baadde van het licht. Toen ik verder naar boven wandelde, mij een weg banend door de massa die in de centrale koker kwamen flaneren, zag ik dat de ovale zijkokers vele verdiepingen telden waaraan kleinere lanen en vele balkonnen hingen. Overal waren elders die over de balustrades hingen en met elkaar keuvelden. Langst de hoofdlaan waren vele cafés, restaurantjes en winkeltjes. De ganse stad bestond uit een soort van wit staal, merkwaardig genoeg waren er geen naden of bouten te zien, alles leek uit één stuk gemaakt te zijn. Wat ook zo was, zou ik later leren, want elders kunnen naast de gewone ambachtelijke processen die vooral in de Koninkrijken een toepassing kennen, de oppervlakte van de dingen rechtstreeks manipuleren en omzetten naar hun wil. Dit werd wel als een kunst beschouwd, waardoor er in de stad verschillende gilden bestonden met elk hun manipulatiespecialiteit.

De stad werd bestuurd door een raad van drie maal zes vertegenwoordigers, deze vertegenwoordigden de zes belangrijkste gilden van de stad, de zes grootste clans en de zes stadsdistricten, zij werden om het jaar verkozen door hun eigen achterban. Met het werk van twee gilden had ik al min of meer kennis gemaakt, namelijk met deze die de stad onderhoud en met de vervoersgilde die mensen en goederen in hun vliegende schepen de stad in en uit brengt. Ik slenterde de hele dag rond en bezocht verschillende cafés waar de mensen bij elkaar kwamen, deze cafés hadden allemaal een zeer originele inrichting, die mij telkens in heel andere werelden leek te brengen. Daar hield ik wel van, maar ik kon niets consumeren daar ik geen geld had. Dus wandelde ik eerder als een toerist de cafés in en uit; het stoorde niemand. Er werd mij verteld dat het eenvoudigst was om geld te verdienen door mij als leerling in te schrijven bij een van de gilden of als knecht te werken voor een van de clans, beide zochten altijd nieuwe elders. Dan kon ik later nog altijd met mijn gespaard geld een of ander zaakje starten als het mij niet meer aanstond. Dat was misschien geen slecht idee voor later, daar je er toch zekere dingen kon leren, maar eerst wou ik nog meer van de wereld zien en mijn queeste afronden. In een van de cafés had

ik met een elder gesproken die mij meer aanwijzingen had gegeven over de bestemming van mijn reis, hij had zelf een eenzame hut in de bergen waar hij het meest van zijn tijd doorbracht en vermoedde dat de elder die ik zocht wel eens heel goed een van hun clan kon zijn. Hij was hier als afgezand van de groene clan om in de stadsraad te zetelen. Hij verzocht mij om met hem terug naar huis te reizen, in het raadshuis van zijn clan konden we dan naar meer informatie zoeken. Zodoende reisde ik vroeg in de morgen met de gezant mee, ditmaal in een gewoon zeilbootje dat ons dieper het land kom inbrengen. Het luchtschip reisde alleen maar over de zee, niet tussen de kloven, je moest er ook een flinke duit voor betalen als je de stad wilde verlaten, ergens wel fair, daar je in de stad altijd wel geld kon verdienen. Trouwens, als er echt niets anders opzat kon de reiziger altijd nog zwemmen. Moe kon een elder toch niet worden en verdrinken ook niet, maar de meeste elders waren te trots om te zwemmen of wilden het risico niet nemen te zinken naar de bodem.

Het eerste stuk van de reis over zee was vrij eentonig, daarom begon de gezant, die eigenhandig het zeilschip bestuurde, meer te vertellen over de politiek en de clans. Hij vertelde dat de zes clans die in de raad zaten in vele werelden voorkwamen, en dat behalve de groene clan alle clans in de stad een clubhuis hadden. De moeilijkheid was echter dat de clans buiten de stad, die het grootste deel van het clanleven uitmaakten, met uitzondering van de oranje clan, niet zo eendrachtig gekleurd waren. De clans waren dikwijls met elkaar verweven. Maar daar in de stad veel buitenlanders woonden (hij bedoelde natuurlijk: zij die van andere werelden kwamen en hier tijdelijk verbleven), werd de originele structuur van de zes clans gehandhaafd. De clan waar we op onze reis bij zouden overnachten bestond bijvoorbeeld uit de paarse en gele clan, maar daar het paarse gedachtegoed de overhand had en de gele clan als originele stichter van de stad voornamelijk in die stad present was, kwam de gezant van de paarse clan uit het gebied waar we zouden overnachten of ten minste uit het clubhuis van die clan. Mijn reisgenoot was de enige die voor elke vergadering op en af reisde, een reis van twee dagen. Maar daar bleek hij niet mee in te zitten.

Toen we dichterbij het land kwamen viel mijn reisgenoot stil. Voor ons rezen twee enorme rotswanden omhoog, in de rotswanden waren

twee beelden gekapt of omgevormd: een man en een vrouw die elkaar fier en verleidelijk aankeken maar met hun gekruiste armen toch duidelijk maakte dat ze te gesteld waren op zichzelf om ooit echt een te worden. Tussen de twee beelden was een weide kloof waar het bootje in vaarde. Hier begon het land van de clans. De gezant was nu zwijgzaam en genoot zichtbaar van de reis. Ook ik keek met ontzag rond en genoot van het uitzicht.

Tegen de avond bereikten we het land van de paarse clan. De hele verdere dag hadden we door de koof gerezen, maar nu kwam er aan de linkerkant een grote weidse vallei bij. Langst de kust zaten koppeltje en groepjes te picknicken in de avondschemering. De gezant draaide het schip een grote rivier in en voer verder tot hij aanmeerde aan een pont die tussen het zachtjes wuivende riet lag. We liepen samen een pad op en volgde die een einder tot we uiteindelijk aan een torentje kwamen. Voor de gezant aanklopte waarschuwde hij mij om niet al te veel in te gaan op haar avances of ik zou hetzelfde lot beschoren worden als hij. Toen klopte hij aan en een mooie vrouw deed open. Een mooie vrouw, wat zeg ik? Ze was gewoon schitterend! Haar lange bronzen lokken vielen verleidelijk over haar naakte schouders, ze had een mooie avondjurk aan die draaide rond haar wespentaille. Terwijl ze de gezant verrukkelijk aankeek wierp ze een verleidelijke steelse blik naar mij over zijn schouders.

Het was een prettige nacht waarin de vrouw noch veel meer steelse verleidelijke blikken naar mij wierp, maar uiteindelijk liet ze mij alleen in het zolderkamertje van de toren toen ze met de gezant naar een lagere kamer ging. Ik bracht de nacht door met een fles cognac en liet mijn gedachten verzinken in mijmerland, welkom na zoveel impressies. De volgende dag gingen we vroeg op weg. Pas nu kon ik het land echt goed zien. De wilde weiden en bossen van de vorige avond waren lang niet zo wild als ik dacht. De ganse vallei leek een groot Engels park te zijn, met bruggetjes en kleine moerasjes pseudowild verzorgd, ideaal om parkfeestjes te houden en intiem te wezen. Heren der stonden torentjes gelijkaardig aan degene waar ik overnacht had, maar toch allemaal net anders. Op weg dacht ik dat ik die verrukkelijke vrouw waar we overnacht hadden nooit zou kunnen vergeten, maar toen mijn blik, bij het riet van de rivier, een andere vrouw kruiste, die aldaar haar kleren waste en haar blonde haren achtero

ver sloeg, dacht ik hier toch even anders over. Ook deze schitterende vrouw wierp een verleidelijke blik naar mij alsof ik de enige was die voor haar van tel zou zijn, naast haar stond een man in naakt bovenlijf, die met zijn hand over de glooiende buik van de vrouw vree en mij vriendelijk aankeek. Toen repte ik mij vlug achter de gezant en hoopte dit land zo snel mogelijk te verlaten. Mijn wil werd gewaar en ook de gezant scheen verder van de kust te willen varen dan gisteren het geval was. Achter een uurtje ging de zee weer in een kloof over, die we de ganse verdere dag bleven volgen.

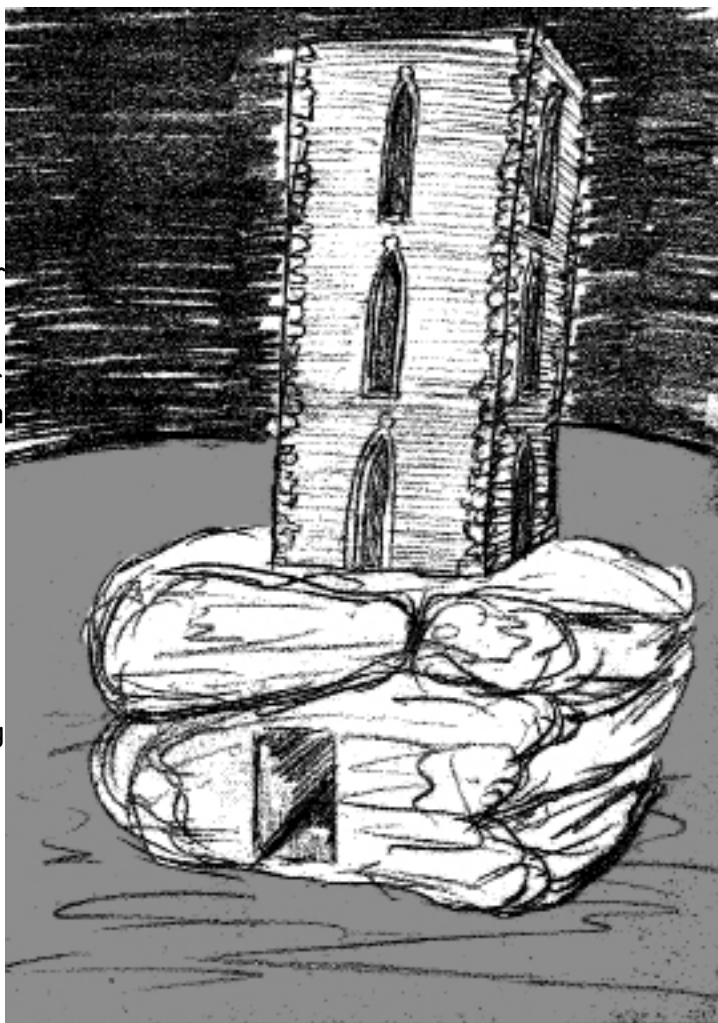
In de avond werd de kloof wederom langst de linkerkant minder steil en verschenen er bossen langs de oever. Waar een grote wilde rivier de fjord in stroomde meerden bij een pont aan waar ook andere sloepjes lagen. Een nauw pad leidde omhoog de bossen in. Deze bestond vooral uit kronkelende eiken en berken. Op een plateautje stond een houten gebouw, dit moest het raadhuis zijn. Boven de deur hing een bord met de aanduiding: Raadshuis der Waldpatriotten en Wanderers. De gezant vertelde mij dat de groene clan hier twee keer per jaar bijeen kwam. Het was de enige gelegenheid dat iedereen een keer bijeen kwam en dus een groot feest, al wist hij te vertellen dat de meerderheid van de clan nooit naar dit festijn kwam en dus de godganse tijd alleen in hun hutjes leefden verspreid over berg en bos. In het raadhuis liet hij mij een kaart zien die aan de wand hing van het gebied waar de groene clan leefde. Dit gebied besloeg het stroomgebied van de grote rivier die de fjord in donderde, heren der duiden rode stippels op de plaatsen waar de clanleden leefden in eenzame hutjes verspreid in de valleien van de rivier. Aan de hand van wat ik kon herinneren uit het boek duidde de gezant de plaats aan waar ik vermoedelijk moest zijn. Een zwarte stip aan de uiterste grens van het rijk, zelfs aan de uiterste grens van de wereld.

Het landschap was te verraderlijk om s' nachts in te reizen. De volgende dag nam ik hartelijk afscheid van de gezant en ging ik heen naar wat vermoedelijk mijn afgelegen bestemming was. Eerst reisde ik door de brede vallei van de hoofdriever over een smal pad met verraderlijke losliggende stenen dat voerde langs smalle ravijnen en knoestige boomwortels. Af en toe kwam ik houten hutten tegen verborgen achter de bomen of hogerop op kleine rodes al dan niet bewoond. Soms kwam ik andere mensen tegen die mij meestal even

aankeken en toen ze mij niet herkenden zonder ommezwaai in het kreupelhout verdwenen of hun huisjes in vluchten. Heel iets anders dan de paarse clan! Uiteindelijk kwam ik aan een grote bulderende waterval waar een meertje was en een houten hutje, twee elders zaten er op een bankje bij de deur die mij wel te woord wilden staan. De ene leek op een oude heks, het andere bevallige meisje leek nog maar zestien maar was naar alle waarschijnlijkheid al heel lang zestien, ze woonden samen in het schitterend gelegen hutje. Zij wezen mij een nauw pad aan die naar de vallei boven de waterval leidde, dus hing ik heen. Dit pad werd nauwelijks gebruikt, wellicht alleen door het heksenpaar om boven bessen en kruiden te zoeken naar ik veronderstelde. De vallei steeg gestadig en de bomen gingen over in grasland. Al snel was er geen pad meer en de duisternis naderde even vlug, dus zocht ik onderdak onder een grote omgevallen boom en legde een vuur aan. Strikt genomen had ik geen vuur nodig, maar het was gewoon aangenaam warm en ik voelde mij er minder eenzaam door. Al starend in het vuur mijmerde ik weer weg, een activiteit die mij steeds minder moeite kostte. Alleen door de angst voor eeuwig weg te mijmeren schrok ik af en toe wakker.

Maar uiteindelijk komt er natuurlijk altijd een einde aan het mijmeren en is er terug de goesting om meer levendige activiteiten uit te voeren. Maar ditmaal schrok ik wakker door een tak die brak, verderop wandelde een wilde beer voorbij. Ik ging verder en uiteindelijk verdwenen de bergen rondom de vallei en voelde ik dat ik het plateau bereikte dat zich rond de rand van de wereld uitstreckte aldus de kaarten. Daar stopte het grasland en begon een oud knoestig woud met dikke paarsgroene bomen. Het was er stil en akelig. Ik volgde de vallei verder in het woud, er kwamen vele kleine borrelende riviertjes bij en ik passeerde veel bronnen. Uiteindelijk koos ik rechts een zijvallei die mij omhoog naar de rand van het woud bracht. Voor mij strekte een doodse weidse sombere stenen vlakke uit, her en der onderbroken door kloven en barsten. De tocht door het woud had mij veel tijd gekost, want de avond begon alweer te vallen. Aan de horizon zag ik echter een soort van hoog bouwsel uitsteken aan de rand van een zijvallei. Ik liep langs de rand van het woud tot ik bij de toren kwam met haar malle hoge spitse raamkozijnen, het was precies zoals ik mij herinnerde volgens de tekening die ik in het boek zag. De smalle toren stond op een rots, in de rots was een opening.

Ik ging de rots in, waar in een nis een ladder was met een luik. Ik deed het luik open en riep HALLO, er kwam echter geen antwoord. Ik keek even binnen, maar er was niemand en het voelde aan alsof er niemand was. Uit respect ging ik er niet rondsnuffelen, maar keek in de kast onderaan de ladder. Daar lag een hele stapel boeken van het boek dat ik maar al te goed kende. Er hing een brief boven waarop stond: Vrij mee te nemen!

Daarnaast hing echter een andere brief waarop stond: Als u dit leest ben ik wellicht nog niet gestorven of heb ik de overkant tegen mijn verwachting toch niet weten te bereiken! Vervolgens stond er: Als u het liefd kunt u een huisje tot u nemen in het dorp onder Euberg, waar wij lezers bij elkander kunnen komen! Zie kaart! Daarnaast hing een uitgescheurde pagina van het boek met de kaart van de wederzienwereld. Met enige spijt veronderstelde ik dat de schrijver van het boek nog niet dood was, langst de andere kant was dit wel te verwachten geweest aangezien ik al over de zeventig was voor ik

stierf en hij nu wellicht nog maar vierendertig moest zijn. Veel had ik hem dus niet te verwijten. Laat hem nog maar vele jaren profiteren van het mens-zijn, dacht ik, met hetgeen dat ik nu weet toch maar een kort bestaan.

Mijn queeste had dus een andere wending gekregen. Maar eerst wou ik ervan profiteren naar de rand van de wereld te gaan, deze woestenij leek mij immers niet een plek waar ik nog vaak heen zou gaan. Aldaar aangekomen, het was nu reeds over middernacht, ging ik zitten met mijn benen bungelend over de rand. Een waanzinnig zicht strekte zich hier voor mijn ogen uit, de zwarte hemel was gevuld met sterren die naar mij lonkten en met sterrenstofwolken in kleuren die ik nooit had gezien. Ik bleef er naar kijken tot de zon terug naar de wereld draaide en mij het zicht ontnam. Ik ging dan maar terug over de stenen hoogvlakte naar het paarsige bos om na een reis van twee dagen terug bij het raadshuis van de groene clan te komen. Daar bleef ik een week bij de gezant logeren voor ik met een sloep mijn tocht verder kon zetten.

Ditmaal was het een jager die ik vergezelde, hij had een lading schedels mee van land en zeedieren die hij het voorbij jaar had geschoten. Hij wou ze van de hand doen in de Koninkrijken voor een zak duiten waarmee hij wederom spullen kon kopen die niet te verkrijgen waren in het land van de groene clan. Dus gingen we de fjord door in de richting waar ik nog niet was geweest verder het Clanland in. Ten noorden van de bulderende rivier die het hart van het groene land vormde ging de zee van de fjord wederom over in een kloof. Ditmaal kostte het een hele dag en nacht reizen voor we de kloof uit waren. Blijkbaar was het land van de groenen alleen langst deze zee-engte op een comfortabele manier bereikbaar, mits men over een schip beschikte. Plots werden we omringd door een weidse vallei bestaand uit heuvels. Op een hoge heuvel ten noorden van de fjord lag een immens fort, een stad als het ware, grauwe zware muren rezen er op in het ochtendlicht. Mijn gids vertelde mij dat dit het grootste kasteel was van de wereld bevolkt door de oranje clan. Dicht bij de koninkrijken hadden ze toegang tot alle producten die er gemaakt werden, er werd verteld dat ze elke avond wijn dronken en orgieën van eetfestijnen organiseerden, opgeluisterd door orkesten in hun grote feestzalen. De waarheid was dat ze zich hier specialiseerden

om de smaakorganen, evenals de geur en luistercapaciteit, tot het uiterste te verfijnen en zich inderdaad te goed deden aan allerlei hoogwaardige producten. Daar de elder niet over een werkend lichaam beschikt zoals de mens, kan het veel fijner proeven, maar kan het dat proeven ook afleren als de elder er zich van onthoud. Hier concentreerde men er zich op om dat proeven zo kwalitatief en kwantitatief mogelijk te maken. Zoals in alle clans gingen sommige elders hieraan ten onder en werden als wilden. Zij werden uiteindelijk verstoten uit de gemeenschap en naar de zuidelijke helft van de wereld gebracht waar de meeste Wilden leefden. Alvorens kwijnden ze eerst weg in de diepe kerkers van de lustburcht. De jager voer naar een haven aan de zuidelijke oever waar hier de Koninkrijken aan Clanland grensde. Het was er druk en vele schepen voeren aan en af. Na een hartige groet ging ik mijns weegs, aangezien de jager het nu meer dan druk genoeg had en zijn verblijf hier niet nodeloos lang wilde rekken.

Ik wandelde langs de oever verder en na een dag kwamen de bergen weer nadrukkelijker opzetten en verliet ik dus de Koninkrijken. Langst deze weg kwam ik wel regelmatig reizigers tegen, tegen dat de nacht ingevallen was kwam ik een grot tegen langs het pad, die nu over de steile helling van de bergflank voer. Het was een grote grot en blijkbaar een gebruikelijke stopplaats voor reizigers aangezien er enkele vuren brandde. Er waren duidelijk enkele gezelschappen die met elkaar reisden, maar toen ik een groepje alleen-reizigers rond een vuur zag zitten nodigden ze mij vriendelijk uit. Een hele nacht werd gevuld met de wildste en vreemdste verhalen; want zeg nu zelf, elders die al een eeuwigheid leven hebben vast wel iets spannends te vertellen. De meeste elders die hier rond de vuren zaten bleken buitenlanders te zijn die niets liever deden dan reizen, anderen ontmoeten, dingen zien en verder reizen. Zo gaat dat blijkbaar met elders, eenmaal ze wat ouder werden bleven ze meestal in eenzelfde stramien zitten en deden liefst steeds hetzelfde, maar toch altijd een beetje anders.

Toen de ochtend aankwam gingen de reizigers hun weegs, de elders van mijn groepje gingen ten gezette tijde alleen op pad. Zo kwam het dat ik weer alleen verder reisde. Het pad ging nu naar omlaag en de vallei werd terug breder. Uiteindelijk kwam het pad aan een

kruispunt. Een smallere weg ging het donkere bos in, een bredere weg ging naar de rivier, deze laatste weg kwam uiteindelijk aan een veerpont uit. Een groepje reizigers stond er te wachten, sommigen van hen herkende ik van de grot, voor we samen de veerpont namen. Deze voer over de rivier en meed zo blijkbaar de donkere bossen aan beide oevers, waar af en toe helse kreten en wolvengehuil uit kwam. Aan beider kanten rees een heuvel op met een grimmig kasteel op hun top. Het konvooi voer zwijgzaam verder alvorens na enkele uren aan de andere kant van het donkere woud terug aan land te gaan waar de weg zijn weg vervolgde. Zodoende reisde ik weer verder tot ik een aantal pijlen tegenkwam die onder andere de weg naar Kasteel Roodborst aanduidde. Ik volgde de weg tot waar een veerman mij overzette. Daar volgde ik de minder drukke weg aan de overkant en passeerde diverse kastelen die zwijgzaam op de hellingen stonden tot ik uiteindelijk aan Kasteel Roodborst kwam dat aan de andere kant van een meer stond tussen hoge rode beukenbomen. Een grote Raaf zat grimmig op een laaghangende tak die even gaapte toen ik onder zijn tak voorbij wandelde.

Ik wandelde rond het meer en onder een poortgebouwtje, nog voor ik bij het kasteel kwam zwaaide de deur al open en werd ik begroet door het koppel die ik eerder op mijn reis tegenkwam. Zij heetten mij van harte welkom en troonden mij het kasteel binnen. Alvorens mij naar hun privé kamers te begeleiden stelden ze mij voor aan hun zogenaamde familie. Zij waren natuurlijk geen echte familie, maar gewoon de elders die dit kasteel bewoonden. Zij zaten in hun donkergroene lederen fauteuils in een centraal salon waar een vuur brandde in een majestueuze haard. De wanden waren onderaan in zwart hout afgewerkt, bovenaan geschilderd in bloedrode verf. De 'familie', in zwarte en rode avondkledij gekleed, keek op en groette mij vriendelijk en nieuwsgierig alvorens hun gesprekken verder te zetten of zwijgzaam te genieten van rokertjes en snuivertjes. Daarna werd ik naar de privévertrekken geleid waar een fles absint werd geopend (die zuiver voor de smaak werd gedronken, alleen zeer gedreven leden van de oranje clan konden enig effect toveren) en vertelde ik over mijn reis door de wereld. Aan het einde van het verhaal verteld ik over het laatste stuk van de reis door het donker woud en het gevaar die ik daar voelde. Toen was het aan hen om dat mysterie te ontsluiëren. Zo kwam ik heel wat te weten over de rode clan:

Eigenlijk moet ik ook blauwe clan zeggen want etiquette bleek ook een belangrijk element waardoor de verschillende kastelen zich van elkaar konden onderscheiden, maar het was toch vooral het rode die aan de basis lag van deze clan. Er was een tijd dat de rode clan nog niet verdeeld was in families en nog geen kastelen bewoonde. Een ongeschreven regel die voorschreef dat relaties tussen de leden alleen in intimiteit mocht plaatsvinden hield de clan in peis en vree. Het was gebruikelijk dat men voor een kortere of langere tijd een vaste partner moest hebben waar ze mee mochten vrijen. Er waren echter lieden die zich daar niet aan hielden en relaties verstoorden of geheime orgieën organiseerden. Op zich kon dit nog getolereerd worden, maar vaak werden zij onbewust het Wilde Pad in gesleurd door hun ongecontroleerde zucht naar sensuele lust, waardoor zij het niet alleen bij leugens en verboden verleidingen hielden, maar ook chaos en geweld brachten. Om een einde te stellen aan deze infectie verdeelden ze de rode clan in families; kastelen werden opgericht en gebieden afgebakend. De families kenden binnen hun gebied hun eigen vrijheden en regels, ze werden gekenmerkt door een dier. Dat was niet zomaar. Het was een gebruik onder de rode clan om zich te transformeren naar een dierenlichaam, een proces dat zeer veel kunde vergde, alleen de besten en oudsten wisten zich volledig te transformeren. Toen de families werden gesticht stimuleerde men elkaar waardoor elke familie zich specialiseerde in een dier. In Kasteel Roodborst was dat niet het Roodborstje, maar de Raaf. Daarbuiten zat er een, blijkbaar het oudste lid van de familie, niemand had hem ooit in mensengedaante gekend. Hij zat daar elke dag op dezelfde tak, elke nacht deed hij hetzelfde rondje.

In Kasteel Donderwolf werden zij die zich niet konden gedragen gegroepeerd. Daar konden zij zich naar lieve lust storten in orgieën en dat deden ze dan ook. Andere lieden die dit pad wilden bewandelen hadden nu een plaats om naar toe te trekken en verstoorden daardoor de orde van de families niet. Voor een tijd werkte dit systeem goed, Kasteel Donderwolf zorgde zelf voor de lieden die te veel naar het Wilde Pad overhielden om nog ordentelijk te kunnen functioneren, zeker wanneer deze krankzinnige lieden aan orgieën wilde meedoen in hun hoedanigheid als wolf of wolfman en eerder wilden openrijten dan hun tere vlees gebruiken. Kasteel Donderwolf kreeg echter ruzie

met de naburige kastelen, vooral met Kasteel Sterrenwacht aan de overkant van de rivier wier leden konden veranderen in enorme vleermuizen. Sinds de ruzies escaleerden werden familieleden die te wild werden bevonden niet naar de Wilde Landen gebracht, maar gedropt in het gebeid van naburige families waarmee ze in ruzie verkeerden. Sindsdien lijken deze bossen wel behekt en is het zeker onwijs om daarheen te gaan.

Na de avond met veel vertellingen begon de ochtend alweer op te komen. Het kasteel lag er zo rustig bij en het was hier erg aangenaam, ik wilde hier wel blijven, maar moest mijn queeste afronden. Daarom nam ik toen de eerste zonnestralen over de bergkam gleden afscheid van mijn gastheren en ging terug op weg. Achter het kasteel liep een smal pad door een pas in de bergen die mijn reis aanzienlijk korter zou maken. Ik wuifde nog eens naar mijn gastheren en wandelde de bergen in. Bovenaan de pas had ik een goed zicht over het land van de rode clan waar her en der kastelen uit de bossen oprezen. Aan de andere kant van het gebergte kwam ik op een hoogvlakte bestaand uit korstmossen, grassen en veen. Het was een wild ongetemd land. Af en toe rezen er rechtopstaande stenen uit de vlakte door de mens aangebracht of op natuurlijke wijze hier neergezet. Op veel stenen waren kleine symbolen gekerfd beschilderd met rode of gele verf. Uiteindelijk kwam ik aan de rand van een groot meer waar nog wat ijs op dreef van een voorbijge of komende winter, dat wist ik niet. Ik volgde het meer naar het zuiden tot ik bij een klif kwam waarin het meer zich stortte om ver beneden een meanderende rivier te worden in een zee van enorme beuken die zich onder mij uitstreckte. Ik vond een pad naar beneden en liep de ganse dag en nacht door deze kathedraal van een woud. De volgende dag draaide de rivier finaal naar het oosten en kwam ik er in een dorpje dat zich Reinwoud liet noemen. Onder het bordje hingen twee pijlen, de pijl naar het zuidwesten wees naar Wijnrug, de andere naar Reinland. Ik was dus weer in de Koninkrijken verzeild geraakt, en niet eens zo ver verwijderd van waar ik eerder moest hebben gewandeld. Maar goed, ik was op het goede spoor want ik wist dat Euberburg ten noorden van Reinland lag. Dus ging ik weer op pad langs een weg die door een eikenbeukenbos zigzaggend de zijvalleitjes volgde. Ik passeerde nog de dorpen Hogerwoud en Oosterwoud voor ik uiteindelijk het bos achter mij liet en door

het akkerland wandelde, Reinland in. In het gezellige middeleeuwse stadje Reinhaven vond ik een kaart die mij de weg naar Euburg zag liggen. Onder het maanlicht wandelde ik het stadje uit en nam de weg langst de moerassen van een delta. De delta verdween en maakte na een tijdje plaats voor een diepe vallei tussen oude bergen.

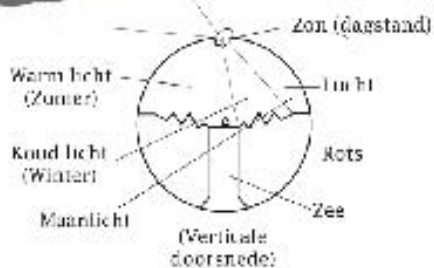
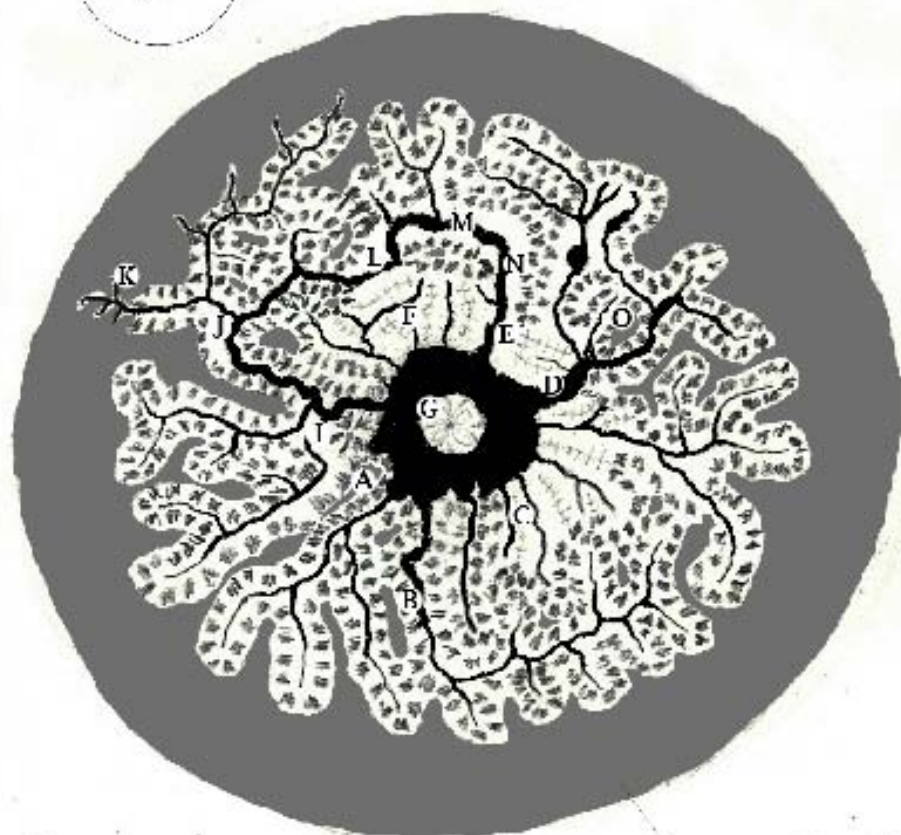
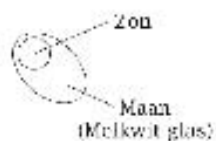
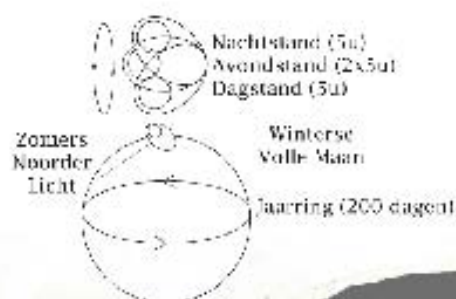
Het was ondertussen terug dag geworden toen ik bijna bovenaan de vallei kwam en daar op haar rechterflank Euburg zag liggen of toch dat wat ervoor moest doorgaan. In tegenstelling tot wat ik verwacht had was het kasteel veel kleiner en vooral veel grauwer. Een klein dorpje met platte daken lag er even grijs bij, opgetrokken in beton. Toen ik dichterbij kwam zag ik inderdaad dat het dorp en het kasteel verlaten waren, al had ik meer de indruk dat alles hier in een wachtende houding lag in de plaats van een verlaten oord was. Ik wist dat ik hier een huisje mocht bewonen, maar heel aantrekkelijk vond ik het nu nog niet. Ik beklom het kasteel naar de hoogste toren en zag dat het kasteel niet alleen over de vallei uitkeek, maar langst de andere kant ook een hoogvlakte overzag. In de verte zag ik tussen kleine bosjes rook omhoog slingeren, daar was dus wel leven te bekennen.

Ik vervolgde mijn weg naar de hoogvlakte en maakte daar kennis met een wachter die de toegang tot de hoogvlakte controleerde. Hij leefde er in een klein mossig hutje verborgen in het struikgewas. Hij was gezeten op een zwartharig reuzezwijn en was getooid in primitieve dierenvelen. Hij bracht mij naar het dichtstbijzijnde dorp waar ik werd opgewacht door de hoofdman. Het dorp was opgetrokken van primitieve turfhutjes, in het midden stond een lugubere totempaal waar doodde zwarte raven aan hingen. Fiere mannen en vrouwen gehuld in dierenhuiden keken mij nieuwsgierig aan voor ik met de hoofdman in zijn hutje verdween. Dit waren echte elders, ik voelde mij hier op de een of andere manier beter in mijn vel dan op de vele plaatsen waar ik was geweest. De stad was mij te druk, de paarse clan te zenuwslopend, de groene clan te eenzaam en de rode clan te elitair. Hier voelde ik gewoon dat ze verbonden waren met de wereld op een manier die ik bij andere clans niet terug kon vinden. Ik leerde van de hoofdman dat zij een onderdeel waren van de groene clan die zich de Primitieven lieten noemen. Ze waren geen Wilden, zij hadden immers strenge erecodes, gebruiken en tradities, ze ko-

zen ervoor om als primitieven dicht bij moeder natuur te leven. Ze hadden evenwel geen macht in de witte stad, maar de vele stammen, waarvan er maar een klein deel op deze wereld leefden, vormden samen één grote zelfstandige maatschappij. Jaarlijks hielden de stammen van deze wereld een feestelijke bijeenkomst op de hoogvlakte waar ik eerder door had gereisd nadat ik Kasteel Roodborst verliet. De stammen leefden in vrede met elkaar en bevolkten verschillende grazige hoogvlaktes, toch hadden de meeste stammen kleine vetes en moest men altijd waakzaam zijn. De meest voorkomende misdaad waarmee de stammen elkaar de loef probeerden af te steken was het stelen van de rijdieren waarmee men vaak een persoonlijke band mee had. Er werd echter sportief omgegaan met de vetes en op de jaarlijkse bijeenkomst was het dan ook verboden om de sport te beoefenen.

Ik voelde gewoon dat hier mijn plaats was, en zo werd ik lid van de Ravenstam. Mijn queeste was ten einde. Ik temde zelf een reuzezwijn om te berijden en oefende mij in het speerwerpen. Zo kon ik mij bewijzen op de jaarlijkse bijeenkomst en er het hart van een vrouw stelen. Waardoor mijn eerste vete werd geboren en ik steeds dieper werd meegezogen in het stamleven. We bewoonden er aan de rand van het dorp een klein turfhutje en hadden het er goed. Elke nacht keken we naar de sterren die langs het hemelgewelf voorbijdreven. Op mijn reis had ik gehoord dat je via de sterren kon reizen naar andere werelden. En inderdaad, als men er zich lang op concentreerde kwamen de sterren als het ware dichterbij en kon men een glimp van een andere wereld zien. Maar ik had geen behoefte daarnaar te reizen."

"Route van mijn reis: A: Hoogvlakte waarop de poort naar deze wereld staat. B: Plaats waar ik de Wilden tegenkwam en tevens de poort tot hun land. C: Klooster waar ze mij bijna probeerden op te sluiten. D: Het zwarte rebellenstadje. E: Koninkrijk Wijnrug. F: Kasteel van de hoge koning. G: De zwevende kegelvormige stad. I: Het parkgebied van de paarse clan. J: Het raadshuis van de groene clan en het begin van de vallei waar de groene Woudpatriotten wonen. K: De hut van de schrijver van het boek aan de rand van het paarsige woud op de rand van de wereld. L: De lustburg van de oranje clan. M: De donkere bossen van de kastelen Donderwolf en Sterrenwacht.

N: De overige kastelen van de rode clan. O: Euberburg en een van de toegangen tot het plateau waar ik nu leef, met mijn lieve fiere vrouw."

Nawoord

De scheppende mens, de mens die eigen waarden schept, de eubermens. Dit boek heeft het nog niet over waarden gehad in de omgang met andere mensen. Maar in de volgende vier regels heb ik getracht deze waarden uiteen te zetten.

De eervolle mens (in niet nader genoemde volgorde):

1. Trouw zijn is ervoor zorgen dat je niemand op een dusdanige manier kwetst dat de vertrouwensband onherstelbaar beschadigd wordt. Ze heeft betrekking op de mensen waar je een gevoelsband mee onderhoud.
2. Moed is de wilskracht om persoonlijke grenzen te verleggen van welke aard en op welke schaal dan ook.
3. Oprechtheid is steeds communiceren met degene die je als je ik beschouwt.
4. Respect is het recht verlenen aan de ander om grenzen die betrekking hebben op de persoonlijke levenssfeer zelf te bepalen.

Sociologisch sta ik heel erg achter het individualisme, maar dan wel eentje waarbij alle individuen de kans krijgen om volledig tot wasdom te komen. Dat kan alleen in een samenleving waarbij elk individu alle studiekansen krijgt en genoeg ruimte voor zelfverwezenlijking, maar zich ook kan voorzien van een comfortabel levensonderhoud. Alleen een sociaal individualisme kan kwantitatief het meest waardige individuen voortbrengen. In een kapitalistische/liberale samenleving moeten de armen te veel overleven om zich volwaardig te kunnen ontwikkelen en de rijken zijn er te verwend om nog moeite te doen. Men verkwist er te veel tijd in externe aangelegenheden, die niets opbrengen voor het interne leven.

Anderzijds heeft juist het socialisme en de democratie de mythe en de betovering, die ooit als een sluier over de wereld hing, vernietigt. In een democratie moet alles aan de norm beantwoorden: alles

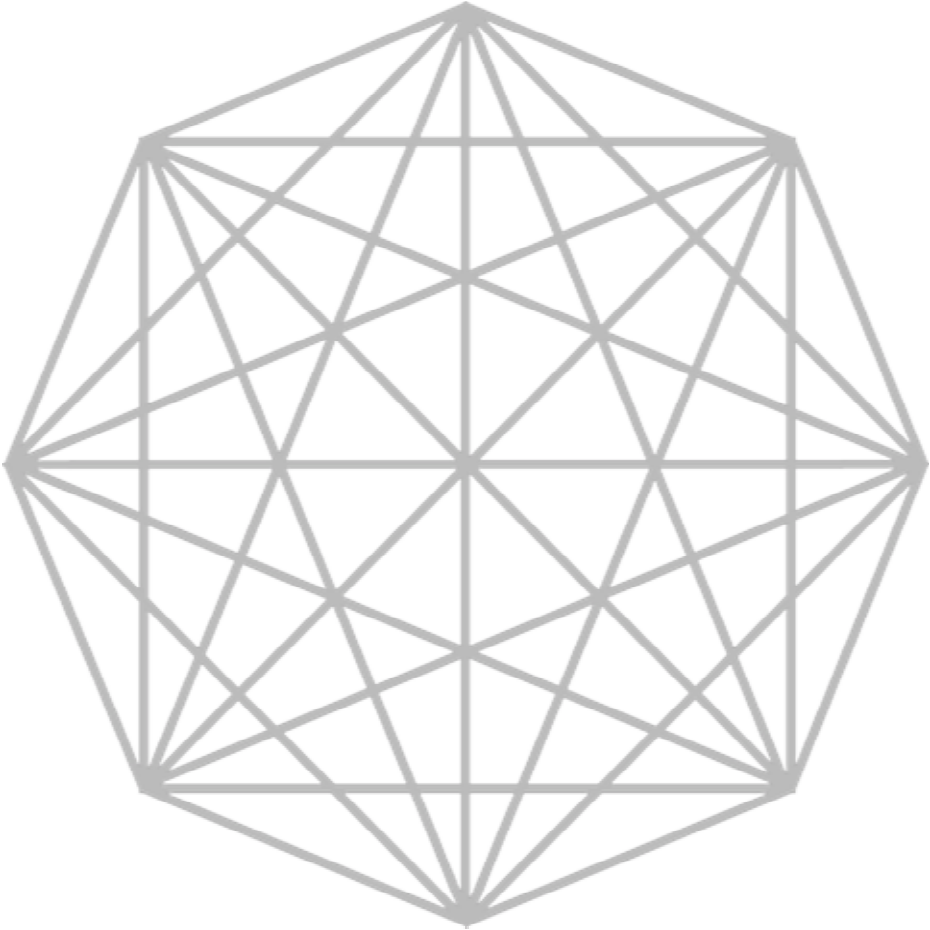
wordt dus normaal. Maar net de betovering en de schoonheid geeft de wereld een extra elan. Het geeft de anders lege wereld betekenis. Dit gaat niet over bijgeloof, want daar heeft de norm ons gelukkig wel van afgebracht, dit gaat over een extra dimensie van gevoelens jegens hetgeen wat het individu omgeeft. Maar misschien is bijgeloof wat hogere gevoelens zijn voor de verfijnde mens en zou het zo erg niet zijn om het op die manier terug te zien?

Los daarvan zal de mens, en misschien wel elke levensvorm met een hoger bewustzijn, globaal genomen veel meer onwaardige individuen produceren die niet sterk en niet verfijnd genoeg zijn om de dood te overleven, dan waardige individuen die dat als consequentie van hun waardigheid wel kunnen. Hoe de samenleving ook is ingericht, de meeste mensen zullen geestelijk comfort zoeken omdat ze te lui zijn of te veel op kwantitatieve voldoening zijn gericht om voor zichzelf na te willen denken, anderen die het heft wel in eigen handen nemen zijn dan weer niet sterk genoeg om (bij wijze van spreken) hun penis onder controle te krijgen (een kritiek op de laagdrempelige satanisten). Ondanks mijn voorkeur voor een sociaal samenlevingsmodel, draag ik de mens in zijn algemeenheid dus zeker geen warm hart toe. Ik zie dit samenlevingsmodel eerder als een productieproces om eubermensen te kweken, die ik nadien misschien wel aardig zou kunnen vinden. Daarnaast kan de eubermens alleen in een sociaal model ruimte vinden om zijn ding te doen, tenzij hij door omstandigheden het geluk heeft (of de pech) tot een hogere klasse te behoren.

De eubermens is echter niet in staat om zulks samenlevingsmodel in te richten, dat hangt meer af van willekeurige maatschappelijke dynamieken. Hij moet daar geen moeite in steken daar het hem alleen afleid van intrinsieke doelstellingen, die voor hem veel belangrijker zijn, dan het productieproces vooruit te helpen. Hij is enkel in staat om naast zijn doelstellingen een levenspartner en enkele vrienden te vinden, en kennissen om af en toe mee van gedachten te wisselen. Dit is eigenlijk de essentie waarom de besten het niet maken in de maatschappij, ze hebben er simpelweg de ambitie niet voor.

En dan komt het er op aan om hier onze tijd uit te zitten en te genieten. En zoveel mogelijk bij te leren en te verfijnen, want eenmaal we elder zijn komen we in de comfortabele positie van het eeuwige

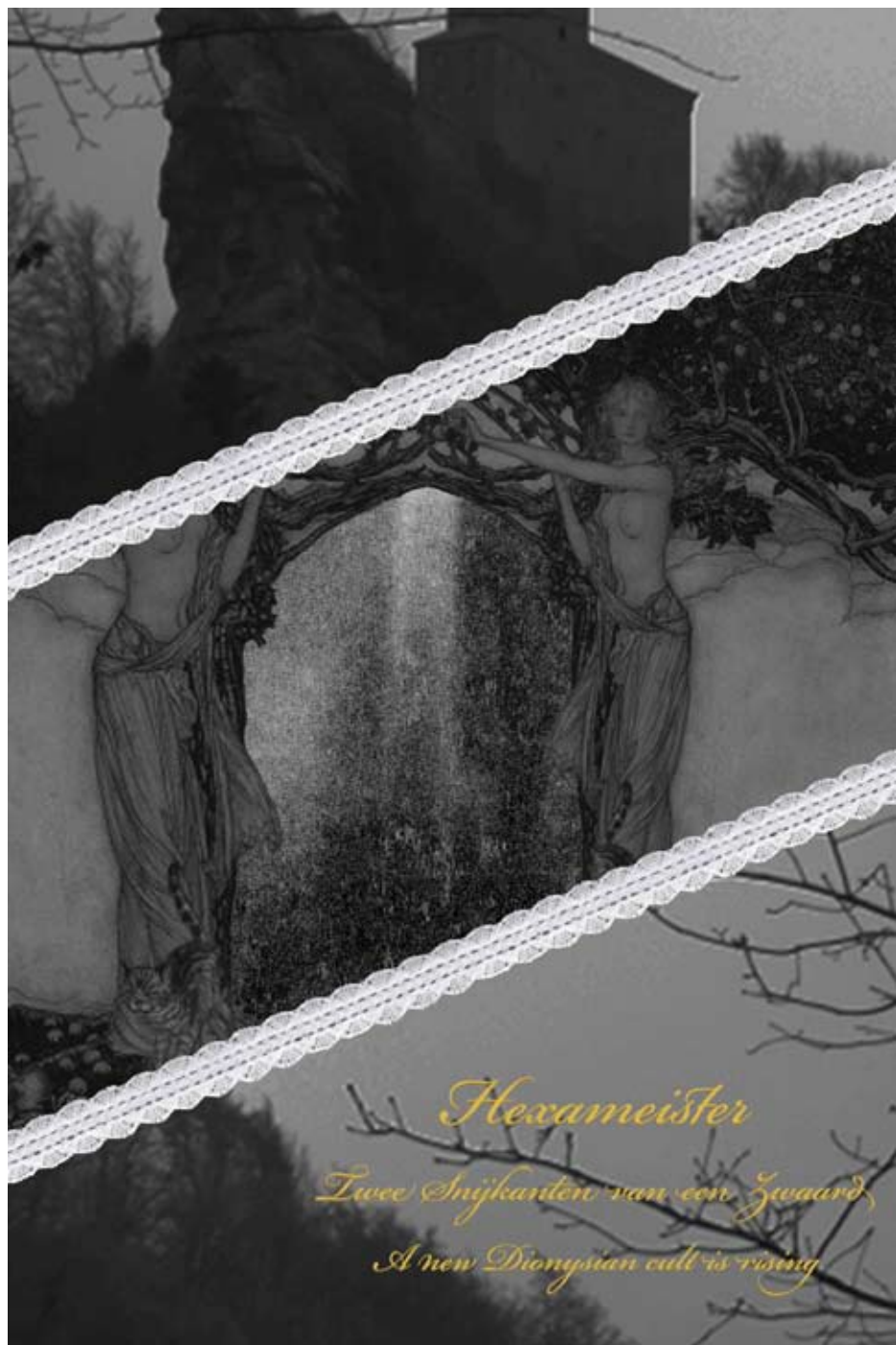
leven en zal de drang om boven onszelf uit te stijgen wellicht niet meer zo groot zijn, we hebben dan toch alle tijd.

C
16

Hexameister
Zwee Snijkanten van een Zwaard
A new Dionysian cult is rising

Hexameister

Twee snijvlakken van een zwaard

Pieter Van Nieuwenhuyse

gene winter 2013

tot lente 2014

V.R.V

-footprints- Boek 16

UND

DIE

GEBURT

DES

GESISTER

«Dystopie en Utopie gaan hand in hand in het geboorteland. De bovenmens eet van de linkerhand, de ondermens van de rechterhand. Beide kennen hun plaats.»

Hamingja Grettir

Alleen een geest, die niet moet geven om lichamelijke noden, is niet afhankelijk van een samenleving die deze noden tegen wil en dank helpt in te vullen. Alleen een geest kan voor zichzelf een utopie scheppen. Het heeft geen zin om als mens te streven naar een utopie op aarde, hij kan door zijn lichamelijke aard alleen maar falen. Ook de geest lijdt, maar van dat lijden weten we dat het temporaal is: het komt en gaat zoals de seizoenen, het is iets dat we leren verdragen als we van het leven houden. We weten echter ook dat genot ons tijdelijk uit dat lijden verlost: een reden te meer om te verlangen naar de utopie dat een evocatieve omgeving moet voortbrengen dat genot in ons oproept. Waarom dan nog langer lijden in de dystopie die de samenleving voor ons Romantici heeft geschapen?

In het leven van de mens wordt de geest geboren, een geboorte die pas eindigt wanneer de mens de dood vindt. Hoe meer tijd de geest heeft om geboren te worden in de mens, hoe meer het kan leren over het leven en hoe dieper en rijker het zichzelf kan maken. Hij leert er overleven door om te gaan met het geestelijk lijden. Hoe meer hij van de wereld ziet, anderen leert kennen en leert genieten, hoe meer hij zichzelf verrijkt opdat zijn utopie in het geestenrijk kan verdiepen. Het is dus een spijtige zaak als iemand vroegtijdig komt te sterven. Langs de andere kant betekend een lang leven een langere aanpassing aan de dystopie van het leven op aarde, waardoor de rijkdom opgedaan in het leven een donkerdere tint krijgt dan degene die vroegtijdig komt te sterven. Op den duur misschien zo donker dat de utopie voor een buitenstaander eerder op een dystopie lijkt. Maar liever een donkere kwalitatieve wereld, dan een oppervlakkige afspiegeling van het leven op aarde.

Een utopie op aarde is pas mogelijk wanneer alle neuzen in dezelfde richting staan, maar dat op zich is natuurlijk utopisch en niet wenselijk. Daarom is er alleen een dystopie mogelijk. Veel mensen houden zichzelf daarom liever klein opdat ze niet dagelijks geconfronteerd hoeven worden met de naakte feiten, maar betalen daar dan ook de prijs voor wanneer ze komen te sterven. Mensen die weigeren hun dromen op te geven lijden meer onder de dystopie,

maar leren zich daardoor ook beter te bewapenen tegenover mislukkingen of tegenslagen, waardoor ze op langere termijn beter af zijn, daar ze niet alleen sterker worden, maar zich ook blijven verrijken doordat ze aan hun droom blijven werken. Tegen het licht van het leven is dat de juiste weg om te blijven willen leven. Een leven van kwantitatieve snelle bevredigingen is alleen vol te houden als je van binnen sterft, als er geen sprake meer is van individualiteit en authenticiteit, als alle verfijning is verpulverd tot het oppervlakkige.

Voetsporen

Op de een of andere manier heb ik erkend dat het beter is mij neer te leggen bij de dystopie op aarde, dan nog langer te streven naar een halfslachtige utopie op aarde. Beter is het voor mij om terug in het verstedelijkt Vlaanderen of Brussel te wonen waar ik tenminste in staat ben voor mezelf te zorgen en zelfstandig te leven, dan om een utopie na te streven in het buitenland waarin ik toch te veel compromissen moet sluiten. Ik erken nu dat ik pas zo'n utopie kan creëren als geest in een vrij land. Aan beide ontbreekt het hier: ik ben een mens die kost en inwoning moet verdienen om te overleven en het land is allesbehalve vrij.

Mijn werk (kunst) stond helemaal in het teken van de creatie van een persoonlijke utopie. In een laatste fase van dit streven wilde ik werk maken dat in het teken stond van de betovering van de wereld. Door nieuwe mythen te scheppen wou ik bestaande landschappen een diepere dementie geven opdat ze op een andere manier zouden aan gevoeld worden. Zo kwam ik op het idee om mij helemaal te concentreren op een documentaire die ik zou maken, waarin ik deels zelf een mythe zou scheppen. Ik zou een nepritueel doen die een bepaalde streek vervloekte, vervolgens zou ik in blairwitch stijl op zoek gaan naar voortekenen in de betreffende streek. Deze zaken zou ik vervolgens op youtube posten in een soort van detectivedecor om zodanig een hype te creëren en de mensen werkelijk te doen geloven dat er iets mysterieus aan de hand is. Wanneer mensen dan deze bossen bezoeken zouden ze niet enkel de bomen beleven, maar ook die gevaarlijkere diepere sfeer meenemen. Ook wilde ik een heksenhuisje maken om in te leven, waarin ik dan rond mezelf de mythe zou scheppen. Dit zou dan een huisje in de bossen worden in de regio Burg-Reuland, dat in het teken staat van mijn personage Heksenmeester. Dit huisje zou het vervolgproject worden op dat van Romantiekier te Winterspelt (het huis dat ik op dit moment tracht te verkopen om verder te kunnen met mijn leven).

Het opzet van deze projecten was enerzijds om mijn eigen kleine betoverde wereld te kunnen beleven, maar ook dat idee te propageren naar buiten toe. Nu ben ik er echter achter gekomen dat het leven alleen maar dystopie kan zijn. Met de erkenning dat de creatie van mijn eigen kleine utopie onmogelijk is in deze wereld is het ook zinloos geworden dit idee te propageren naar de buitenwereld toe. Zowel mijn utopisch streven als mijn propaganda moesten dus overboord gesmeten worden. Maar wat bleef er dan nog over om voor te leven?

Het antwoord daarop is verrijking. En het leuke daaraan is dat ik al mijn ideeën niet overboord moet smijten, maar alleen maar de focus hoeft te verleggen. De focus lag daarvoor grotendeels bij de realisatie of realisatiemogelijkheden van de utopie, daarnaast kleurde de propaganda mijn werk. Nu wil ik de focus leggen op expressie, dit is voor mij bevrijdend, omdat het niet meer in het vaste stramien hoeft te zitten om de beste weg naar mijn utopie te vinden, maar ik mijn gevoelens meer de vrije loop kan gaan bij de creatie van mallen voor deze gevoelens of het vinden en registreren van plekken die deze gevoelens weergeven. Opdat ik mij kan omringen met deze verrijkende wereld, eerder dan deze wereld te hoeven creëren. Zo hoeft er niets in de weg te staan voor die andere prangende zaak: op eigen benen staan. Op die manier hoop ik dat mijn verlies mij zal verrijken op meerdere fronten.

Voorheen had tentoonstellen geen zin, omdat de utopie niet in het museum thuis hoorde en omdat de tentoonstellingruimte verre van de ideale plaats is om ideeën te verspreiden. Mijn ideeën verspreidden op andere manieren had wel zin: ontvankelijke dromers zouden immers door mijn idee kunnen beïnvloed worden, het zou eventueel gemakkelijker worden om mijn kleine utopie te creëren en ik zou dan eventueel ook anderen hun kleine utopie kunnen bezoeken, waardoor er een nevenwereld ontstaat buiten de dagelijkse realiteit. Als mensen al een klein beetje meer esthetisch zouden denken, zou ik de wereld al een klein beetje leuker kunnen vinden. Daarom ontwikkelde ik een archief met kleine boekjes, beleavingsruimten worden daarin uit de doeken gedaan, zonder de beleving kappot te maken. Maar nu zijn deze ideeën niet meer geldig, aangezien mijn utopie maar na de dood kan plaatsvinden heeft het geen zin om daarover te communiceren. Maar toch heb ik iets gevonden waarachter ik mij wederom kan verschuilen om eventueel toch tentoon te stellen. Of we nu willen of niet, tentoonstellen of niet, we laten allemaal onze voetsporen achter op aarde en in de samenleving. Op de een of andere manier stellen we dus allemaal ons leven tentoon, daar kunnen we niet buiten. Als we dan toch

moeten tentoonstellen kan ik het beter goed doen dan halfslachtig. Maar dan moet het natuurlijk wel echt goed zijn. Zomaar her en der aan tentoonstellingketjes meedoen zit er dan niet in. Op die manier keer ik misschien terug naar de essentie van tentoon stellen. Voorheen manipuleerde ik mijn voetsporen, daar ze moesten propageren, nu wil ik ze naakt tonen: als pure expressie.

Cyberpunk

Het enige waar ik mij zorgen om maak is dat mijn confrontatie met de dystopie en het lijden mijn expressie zodanig beïnvloed dat ik mij verrijk met veel meer duisternis en zwartgalligheid dan voorheen mogelijk was wanneer ik mijn utopie al reeds invulde. De utopie die daaruit moet voortkomen zal daardoor beïnvloed worden. Maar dat is voorlopig iets wat ik daarbij laat. Uiteindelijk staat diep genot centraal, of ik nu geniet van duisternis of van licht, doet eigenlijk niet ter zake, als het maar authentiek is. Het is trouwens een proces dat al langer aan de hand is, ook mijn volgende utopisch project (het heksenhuisje) zou al een flink stuk duisterder zijn dan de inrichting van het huis te Winterspelt. Uiteindelijk kan genot maar, wanneer de persoonlijkheid zich kan vinden in de wereld waarin het leeft.

Kunstobjecten

Het is belangrijk dat de expressie het veld der ideeën verlaat en gegoten wordt in kunstobjecten om mijn wereld te verrijken. Niet alleen is het in de werkelijkheid zien van de expressie verrijkend, er kan dan ook een kruisbestuiving ontstaan, wanneer de kunstobjecten elkaar beïnvloeden. Want pas dan, wanneer de kunstobjecten bij elkaar worden gezet in een ruimte of in een huis, kan de optelsom gemaakt worden; kan men de huidige staat van mijn toekomstige wereld zien.

Werken die hierop volgen zullen schipperen tussen lichtvoetige melancholie (Romantiek) en zwaarmoedige melancholie (heksery). Een interessant kunstwerk heeft altijd een paar spanningsvelden op meerdere niveaus, zowel in de onderbouw (de vormelijkheden) als in de bovenbouw (het concept). Als er dan nog eens een goed onderbouwd en vooral overtuigende visie achter schuilt komen we in de buurt van een echt interessant kunstwerk. Als deze visie van Romantische aard is ben ik helemaal mee. Met de wijziging van mijn visie beoog ik dus geen kwaliteitsverlies of ga ik niet lichter om met de kunsten.

Betovering

Hoewel het geen zin meer heeft de betovering te activeren, is het wel zinvol om dit pad te blijven wandelen. De betoveringen kunnen immers geschapen worden in een inactieve staat en één worden met de expressie. Zo hoeven ze enkel geactiveerd te worden op het moment dat de utopie na de dood gecreëerd wordt. Dat is ook een beetje het hele idee van de verrijking waaraan ik wil werken. Mijn ideeën die tot de laatste fase van het utopisch denken behoren hoeven daar niet te sterven, maar kunnen verder uitgewerkt worden, als het maar expressie is en bijdraagt tot mijn wereld.

Uiteindelijk komt het erop neer mij te omringen met zoveel mogelijk van mijzelf. Op die manier zal er wederom iets gelijkaardigs ontstaan zoals het Romantieker project te Winterspelt of het niet gerealiseerde heksenhuisje van de Heksenmeester, maar ditmaal ligt de focus anders en zal het meer het huisje van een kunstenaar worden in een algemenere context. Hoewel, van buitenaf zal het misschien wel op een heksenhuisje lijken, daar mijn expressie en interesse tegenwoordig dicht liggen bij de wereld van de duistere hekserij. Er zal dus niet zoveel veranderen van buitenaf gezien. Uiteindelijk was expressie al een zeer belangrijk onderdeel in de creatie van mijn utopie, maar werd toen helemaal herkneed in iets dat functioneerbaar was en paste binnen het concept en het project. Nu hoeft het alleen een goede toverformule op te leveren.

Zelfs als er niks is na de dood of iets anders (ondanks of dankzij mijn eigen constellatie geloof ik eigenlijk niet), is het interessant om mijn wereld te verrijken. Verrijking draagt immers bij tot de kwaliteit van het genot d.m.v. verfijning.

Die Andere Welt

Die Andere Welt is mijn eerste aanzet tot deze nieuwe weg die ik wil wandelen. Het werk bestaat uit een reeks A4 prenten die zo zijn samengesteld dat er $\frac{1}{4}$ van de prent te zien is, alleen wanneer ze naast en boven elkaar aan de muur gepind worden kun je de gehele prent ontwaren. Op die manier komt er een grotere cohesie en beïnvloeding tussen de verschillende prenten, zodat ze samen meer een geheel gaan vormen waardoor mijn wereld op een chaotische manier doorschemert. Op die manier wordt het concept van de weg die ik nu wil bewandelen vertaald en kunnen deze prenten op een directere manier mij en mijn verdere werk beïnvloeden daar ik er dagelijks mee geconfronteerd kan worden of kan er zelfs een dialoog mee worden aangegaan. Ook kunnen ze bij een eventuele tentoonstelling opgehangen worden als een soort van achtergrond, die de rest van mijn werken beïnvloeden. De prenten zullen voornamelijk uit foto's bestaan die ik zelf heb getrokken van plaatsen die ik gedurende mijn vakanties heb bezocht en die mij op een bijzondere manier hebben geraakt. Het zijn plaatsen of uitzichten die een expressie zijn van hetgeen in mij zit of iets zeggen over mijn diepste verlangens. Duisternis en licht dus. Het grootste deel bestaat uit landschappen en natuurlijke landmarks, een kleinere reeks is van huisjes waar ik wel zou in willen wonen. Ik hoop dat Die Andere Welt een aanzet is tot het verder bewandelen van de uitgezette koers. Hieronder volgt een eerste selectie prenten dat Die Andere Welt voorafgaat. Gebrek- kig aan een cyberpunk en architectuurtaalerotische flank, belicht het eenzijdig de voor mij van oudsher groene lust der primordiale landschappen, die nog steeds zwaarst doorweegt in mijn verfijning.

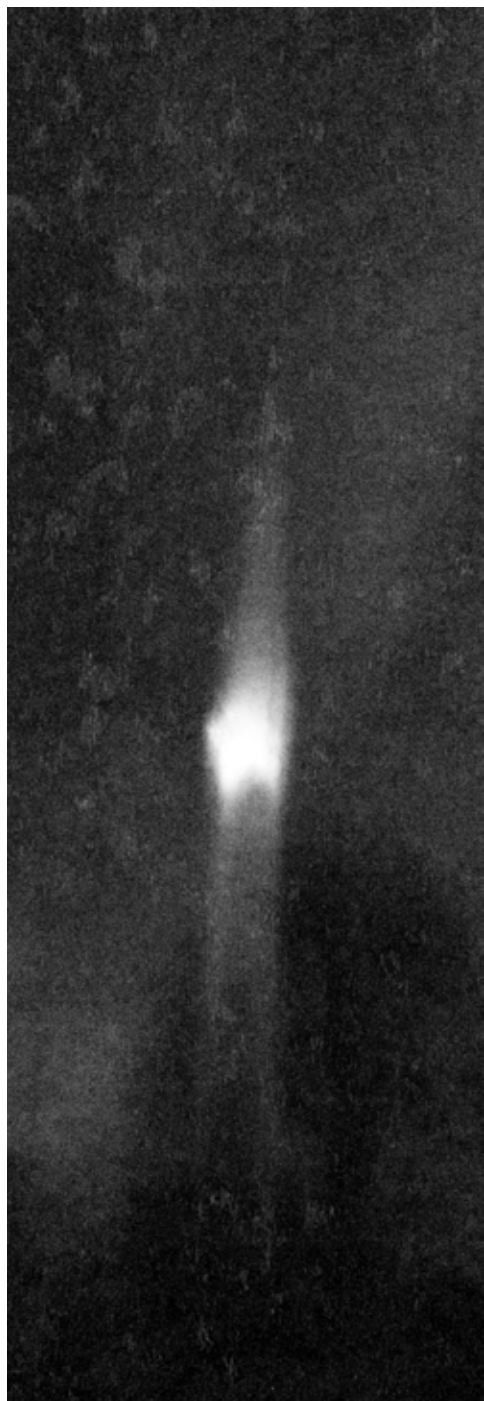
Wij leven vandaag in het kunsttijdperk van het Constellationisme: «De constellationist maakt zijn eigen constellatie. Er zijn geen heilige huisjes veilig, de constellationist plukt al dan niet uit het kunstverleden, uit hedendaagse symbolen of uit gepatenteerde zaken om maar enkele te noemen of/en creëert geheel zelfstandig eigen subjecten of/en objecten om zijn constellatie vorm te geven. Met deze constellatie, dat zich niet houdt aan de conventies van het medium, drukt men zich uit om te vertellen wat men te vertellen heeft of/en de toeschouwer dit te laten beleven.

Ondanks dat ik meer de Romantiek aanhang, ben ook ik een man van deze tijd. Mijn constellatie is altijd mijn eigen diepzinnige en genotzuchtige esthetische wereld geweest. Ook door mij te richten naar expressie om mijn wereld te verrijken vormen al deze kunstobjecten en subjecten samen een constellatie, en dat is net de bedoeling. Want uiteindelijk is mijn utopie de optelsom van een heleboel gedachten, kunstwerken en eigendunk; en de constellatie het streefdoel of het verlangen dat zich daarin manifesteert. Hierin komt de Romantiek dan weer om de hoek, de constellatie van de constellationist heeft in mijn werk een Romantische conotatie, (maar dit is wellicht een uitzondering in de kunstwereld van vandaag daar men vaker een politieke, kritische of filosofische agenda heeft door de constellatie als propagandamiddel van het eigen idee in te zetten.) In die zin sluit ik door mijn weg van de propaganda naar de expressie nog meer aan bij de Romantiek.

«Zaad-Vuur-Water»

HEXAREE

Doorheen de cultuur van Vlaanderen en haar omliggende contreien schemert onze saterige volksaard, waarvan onze Bourgondische lusten het meest tot de verbeelding spreekt. Wijn, bier, gebraad en vertier; dat zijn de ingrediënten voor een feestelijke avond na een dag van noeste arbeid. Het kon niet anders of wij zouden ons uiteindelijk bevrijden van het juk der godsdiensten die onze Vlaamse volksaard tweeduizend jaar heeft trachten te onderdrukken. Het is dan ook niet vreemd dat we het moeilijk hebben met vreemde volkeren die deze volksaard verwerpen. En dat terwijl we nog volop een andere strijd te voeren hebben: tegen het zwakke tot slaaf van de lust verworden individu dat zich vooral uit in de kwantitatieve bevredigingsdrift, wier driften onze samenleving en wereld perverteert. Daartegenover staat het sterke individu die zich bevredigd wanneer hij dat verkiest: de lust is ondergeschikt aan zijn wil. Door verfijning van het lustsubject wordt naar kwaliteit en schoonheid gestreefd. Het is in deze creatieve toedracht dat onze cultuur wordt verrijkt. Het is dan ook in de cultuurproductie dat de individualiteit zichzelf terugvindt. Mystieke fascisten (Islamisten, Joden en Christenen) die de 'Vlaamse' cultuur verwerpen vergissen zich als ze denken het verlichte alternatief te zijn voor

de geperverteerde destructieve maatschappij. Niet de ontmenselijking van de mens is het ware alternatief; sterkere individuen zijn dat. Wij hebben niets te leren van de zich onderwerpenden, zij verrijken ons in het geheel niet, integendeel! Alleen een toekomst waarin iedere mens de kans heeft zich te ontwikkelen tot volwaardige mens kan een basis vormen om onze saterige volksaard te vervolmaken.

De kwalitatieve lust waarmee het sterke individu zich verlekkert zijn puur individuele aangelegenheden en hebben te maken met de opmaak van de wereld om ons heen. Ze zijn te vergelijken met de schoonheidservaring - Koil Koun. Tegenover de schoonheid staat de gruwel, waarbij het ene individu lijdt om de andere te bevredigen. Ook dit duid op een zwakheid: gruwel is gelijk aan egoïsme, schoonheid gelijk aan individualisme. Elke vorm van zwakheid is laakbaar, de sterke geest moet in al haar aspecten verheerlijkt worden! De sterke geest beleeft genot in eer en geweten.

Het nieuwe hedendaagse symbool voor het sterke individu die de lust behartigd is de Vampier, die als een verfijnde gentlemenfiguur de perfecte balans vindt tussen de verlustiging en de controle. Het zwakke individu wordt daartegenover gesymboliseerd in de Weerwolf die tegen zijn wil in bij volle maan transformeert in een bloeddorstig monster. De Vampier is het symbool dat onze cultuur heeft geschapen opdat wij een voorbeeld hebben om ons streven op af te stemmen. De Weerwolf is het symbool waar we ons van moeten afzetten. Op die manier creëert de cultuur nieuwe symbolen die de cultuur verdiept en verbreid in de harten van de verlichte satermens. Hexar is de naam die ik geef aan het sterke individu die de genotzuchten weet te behartigen en te verfijnen, hij/zij is de nieuwe wilskrachtige Eubermensch, de menselijke Vampier.

Hexarij is dan het bedrijven en verfijnen van de (hexa – zes) genotzuchten:

In de omgang met de omgeving

Groen – Natuur/Landschap: Deze categorie representeert het aanschouwen en cultiveren van de natuurlijke wereld of de wereld waar de natuur de cultuur nog in de hand heeft. In een wereld waar enkel nog cultuur bestaat wordt deze lustvorm gekenmerkt door de ongeorganiseerde culturele landschap. De Wanderer typeert deze lustvorm.

Geel – Cultuur: Hier gaat het om het aanschouwen en cultiveren van het culturele in al zijn uitingen, van de klederdracht tot de architectuur, daar waar de

mens de bovenhand heeft in het scheppen van zijn wereld.

Oranje/bruin: In deze lustvormen neemt het lichaam de omgeving op in de vorm van geluid, geur en smaak. Deze categorie representeert het luisteren van muziek, eten en drinken. Met andere woorden het Bourgondische leven.

In de omgang met de ander

Rood: Deze lustvorm herbergt het lichamelijke contact met een partner, ze staat voor de lust van de sensualiteit en de geilheid.

Paars: Deze lustvorm herbergt dan weer meer de emotionele kant in het menselijke contact. Het is een lustvorm waarbij de gevoelens die men voor elkaar heeft wordt gecultiveerd, zoals liefde en interesse, verbondenheid.

Blauw: Tenslotte is er de lust der omgangsvormen, deze categorie herbergt het geestelijk gestructureerde contact. Het gaat hier om de gecultiveerde culturele codes: zoals etiquette. De Dandy typeert deze lustvorm.

De hexarij die ik voorstel is geen decadente beweging die zich wil laven aan het leven in een nihilistisch escapisme (om kort door de bocht te gaan). De hexarij ontnemt geen leven maar schept juist leven in een cultuur van verfijning en creatie op weg naar geraffineerde kwaliteit in de relatie met de wereld om hem heen en met de mensen waarmee hij contacten onderhoud. Verrijken en verlustigen gaan hand in hand. Lust en het object of subject van de lust in een kwalitatieve vorm is de waarde van de hexarij en staat synoniem met de schoonheidservaring. Schoonheid is heilig, de ervaring en creatie van schoonheid tussen mensen en in de omgeving is het levensdoel. Lust maakt eeuwigheid. Koil Koun. Deze toedracht tot het leven kan alleen gedragen worden door het authentieke individu, want het is precies via deze authenticiteit dat het onderscheid kan gemaakt worden tussen kwaliteit en kwantiteit. Zonder authenticiteit ook geen verlangen om kwaliteit te beleven. Daarom is de vrijheid, maar ook de tijd, de ruimte en de ondersteuning uit de samenleving nodig om individuen de kans te geven zich te ontwikkelen tot volwaardige mensen; tot individualiteit. Hetgeen wat ons echt van elkaar doet verschillen is het subject van de lust, maar nog meer het ontwikkelingsniveau van die lust en daardoor de nuances die we daarin kunnen leggen. De moeilijkheid is dat we niet altijd het juiste platform aangeboden krijgen om het individualisme te laten zegevieren. Te veel wordt de wereld geleid door zwakke individuen, die met een gamma aan kwantitatieve roesmiddelen de bevolking achter zich weet

te scharen.

De betere kant van het zwaard

Eigenlijk heb ik iets echt goed ontwikkeld; Domeinkunst. Het enige moeilijke hieraan is dat het nogal veel vraagt om realiteit te kunnen worden, zeker op het kwaliteit - en authenticiteitsniveau dat ik van mezelf verreis. Zo moeilijk dat ik het alleen kan ontwikkelen als ontwerp. Het is wellicht een belangrijke reden waarom ik na verloop van tijd de urgentie voel om toch maar iets te creëren, dat nog steeds naar kwaliteit en authenticiteit streeft, maar ook een vrijere omgang heeft met hetgeen ik als zinvol acht. Zo ontstaan er regelmatig schilderijtjes, sculpturen of andere expressieve projectjes; die niet helemaal stroken met het uitgestippelde pad; hoewel ik ze dan meestal toch weet om te buigen naar deelaspecten van een Domein, als objecten die het Domein mee vormgeven. Toch keer ik steeds terug naar de leidraad van zingeving waaruit zich Domeinkunst heeft ontwikkeld als de enige kunstvorm dat in mijn visie echt zinvol is, daar het een hexarij wereld schept waarin ik voldoening kan vinden. Voor mij is dat de ware zin van het leven: de aardse voldoening (naast sterkheid en overleven); maar dan wel in een ontwikkelingsperspectief dat altijd streeft naar hoger en beter in lusten waar ik zwak in sta of een herhaling van kwaliteit in lusten waar ik sterk in sta. Mijn werk blijft echter niet alleen bij deze hexarij, naast de ontwikkelde esthetiek om te verlustigen, is er ook een grote symbolische kant die alles beïnvloed en het werk een grotere gelaagdheid geeft. Deze symbolische kant heeft ook een grote weerslag op de esthetiek. Een laag symboliek bestaat uit mijn wereldbeschouwing, een andere laag uit de expressie van mijn (zwarte) gevoelens en een derde laag symboliseert de hexarij zelf. Het concept Niflheim fungeert vaak als weerspiegeling van al deze lagen.

Daarom kom ik, in tegenstelling tot wat ik in het eerste deel van dit boek aan mezelf voorstelde (om alles los te laten), toch met een aantal nieuwe projectvoorstellen op de proppen in de zwaarwichtige Domeinkunst. Toch heb ik hier getracht om enkele projecten te maken die realiseerbaar zijn mits toelating van de hand der wet en enige kleine subsidie.

Manifest: Domain-Art is the making of an interior/exterior or activity that makes a place out of a space, wherein the user (as the inseparable activator of the artwork) become (unwittingly) involved. The place is in dialogue with its surroundings. The surfaces/objects/subjects which define the domain does not propose itself as a single work of art, but are rather as a lube: the influence on

the space is the medium for the artist's ideas he wants to bring into the human experience and mind. The artist thinks like an architect, he creates places. In working on the subconscious level and in the creation of atmosphere through form or act he makes the difference and affect the human condition.

Pleuk Keu

In tegenstelling tot Keus Keu, wat in het Proto-Indo-Europees overdekkend huis betekend, waarmee ik vooral een plaats wilde scheppen waarin ik voldoening zou vinden (wat uiteindelijk maar deels gelukt is door de temporale aard van voldoening), kent Pleuk Keu of Vlucht Huis een negatievere toedracht (maar daardoor misschien realistischer). Pleuk Keu erkent de dystopie waarin het leven zich moet afspelen en wilt eerder een plaats aanbieden waarin ik alles even kan vergeten wat zich aan verplichtingen en lelijkheid buitenaf afspeelt dan een utopie aan te rijken die complementair is aan andere genietingen in het leven. Daarom kan Pleuk Keu zich ook nestelen in een meer verstedelijkte omgeving daar de toedracht helemaal naar binnen is gekeerd. Bij wijze van spreken zal de deur op slot gaan en zullen er geen vensters zijn. Ik wil nu gedurfd en ingrijpend toeslaan in mijn nieuwe woonst wat esthetiek en vormgeving betreft, waardoor het een stuk donkerder mag zijn op emotioneel gebied en er meer contextuele verwijzingen zullen zijn. Waar het in Keus Keu vooral het schilderwerk en de contextuele objecten betrof wil ik nu met valse wanden en meer kunstobjecten een veel grotere impact creëren.

Ik heb een aantal nieuwe objecten gecreëerd, schilderijen, sculpturen en prints, die het geheel moeten opleuken (of verder moeten dompelen in een donkere misantropische sfeer). In die zin moeten zij helpen een soort van wonderkamer in te richten, maar dan om een zeer gerichte verstillende sfeer op te wekken, i.p.v. waarvoor de wonderkamer eigenlijk dient. Dit geeft mij ook het excuus om objectmatige kunstwerkjes te maken of de gecreëerde kunstwerken een legitieme plaats te geven in een groter contextueel geheel. Decoratieve objecten horen nu eenmaal in de Domeinkunst, het is immers via deze objecten dat een gelaagdheid aan symbolische of/een contextuele verwijzingen kan ontstaan en het domein unieker maakt.

Pleuk Keu is er evenwel nog niet en of het er komt en wanneer hangt af van wanneer en voor hoeveel geld het Winterspelt huis kan verkocht worden. Voorlopig leef ik nog in het Post-Winterspelt tijdperk, waarbij ik Winterspelt wel wil verlaten, maar er feitelijk nog elk weekend noodgedwongen verblijf. Al moet ik ook zeggen dat Winterspelt nog steeds een waarde heeft in mijn leven en zeker niet onderschat mag worden, naast dat ik er nog steeds van geniet en er veel werk verricht, is dit huis wellicht ook een grote factor in de stressbestrijding. De plannen van Pleuk Keu moeten eerder gezien worden als een kapstok van ideeën. Het zal van het huis afhangen dat ik in staat ben te kopen, als ik al een huis kan kopen in het armoemakende te libertaire Vlaanderenland.

Museumtuin

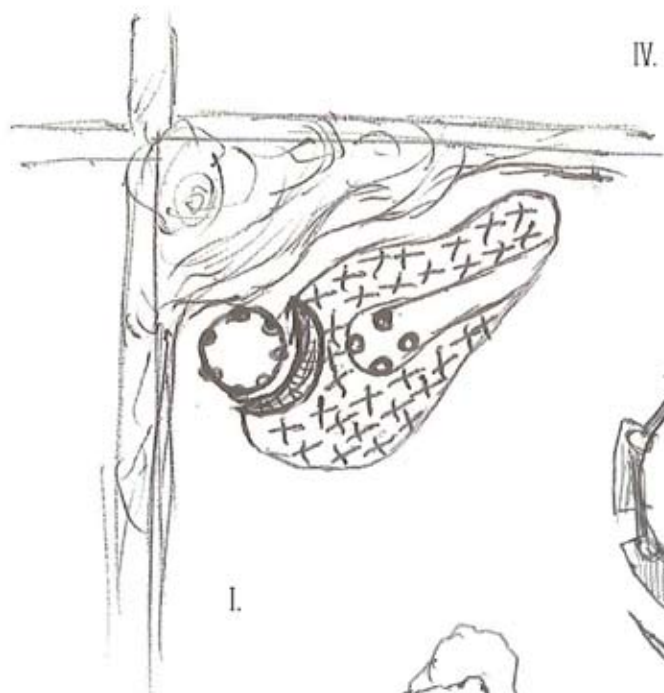
Museumtuin is een project dat naar mijn gevoel in dezelfde categorie valt als Pleuk Keu, daar het eerder een permanent karakter heeft, waarin ik permanent zal betrokken zijn; dan een project of opdracht dat wanneer het eenmaal is geschapen een afgerond karakter heeft.

Het idee is om een stuk weiland te kopen, al dan niet aan Pleuk Keu gelegen, en er een tuin te creëren samen met andere kunstenaars die in de loop van de tijd mee kunnen werken aan de tuin. Ik ben (naast de curator van dit project) gewoon een van de deelnemers. Samen maken we allemaal kleine tuintjes, die in de loop van de tijd verweven geraken en zich uitstrekt over het gehele weiland.

Het idee is om tuinkunst te maken, eerder dan om er kunstwerken te plaatsen en daar rond een passende omgeving te scheppen. De tuin moet het kunstwerk zijn, vele kleine domeintjes worden er één groot. Het is dan ook de bedoeling dat de kunstenaars op een harmonieuze en sobere manier te werk gaan, met respect interveniëren.

Mijn bijdrage begint in de hoek van de tuin met het uigraven van een vijver en het ophogen van een heuvel (I,II). Er zijn hier twee projecten. Een romantische paviljoenachtige project in het teken van de hexarij bevindt zich tussen vijver en heuvel (III) en creëert een privaat hoekje in de tuin. Een aantal stenen zuilen staan in een rozenperk en dragen zware houten balken gedrapeerd met klimrozen ((VI). Twee groenkoperen bankjes (IV), waartussen een rotsfontein-tje is geplaatst (V), vullen de ronde ontmoetingsplaats.

Op de Drumlinvormige heuvel, die beplant is met sparren, staan vier recht-opstaande stenen (VII). Een met gras bezaaid pad loopt naar de voet van de heuvel. Gekerfd in de stenen staan de symbolen van de vier levenspaden zoals ze beschreven zijn in “Mijn tijd komt nog” (VIII).

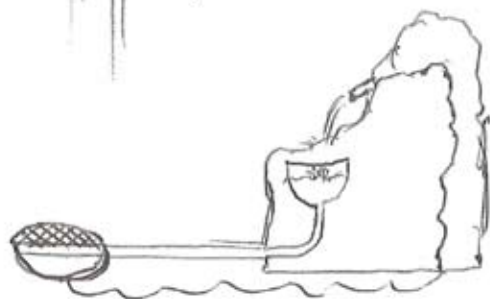

I.

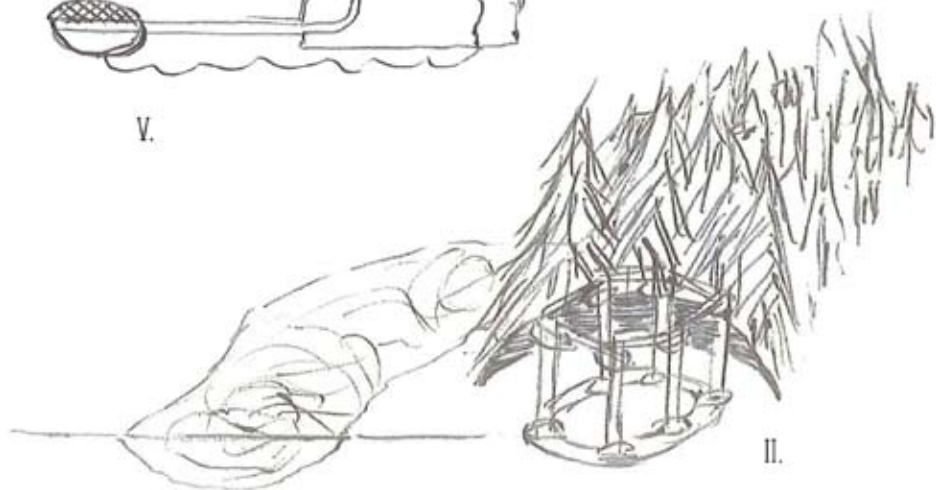
IV.

III.

V.

II.

RELATIONSHIP VERSUS OPPORTUNITY

RATHER THEN THAT THE CONTRIBUTION IS A ONE-TIME OPPORTUNITY TO REALIZE A SINGLE IDEA, WE ASK THE ARTIST TO ENGAGE HIM/HERSELF TO HAVE A RELATIONSHIP WITH THE GARDEN WHERE THE CONTRIBUTION CAN EVOLVE IN TIME AND MORE IDEAS CAN BE ADDED. RATHER THEN PUTTING AN ARTWORK ON LOCATION, WE ASK TO MAKE AN ARTWORK FOR THE LOCATION, THAT HAS A NATURAL RELATIONSHIP WITH THE SURROUNDINGS, WITHOUT BECOMING IN-SITU.

INTIMACY VERSUS GRANDEUR

RATHER THEN MAKING GRAND SCALE ARTWORKS WE ASK THE ARTISTS TO MAKE SOBER AND INTIMATE ARTWORKS THAT GOES ALONG IN HARMONY WITH THE GARDEN. WE ADVOCATE GRANDEUR IN THE IDEA RATHER THEN IN THE EXTERIOR.

HARMONY VERSUS TERRITORY

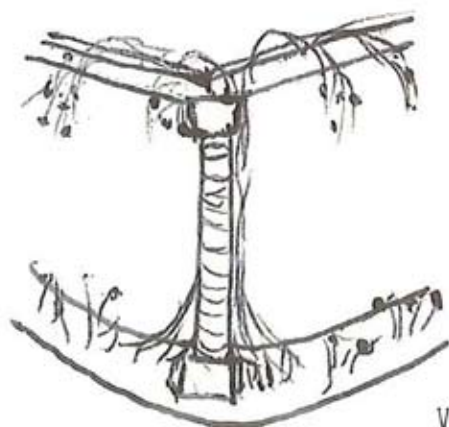
RATHER THEN THAT EVERYONE GOES ON ITS OWN, EVERYONES GARDEN SHOULD HAVE TO CONTRIBUTE TO THE HARMONY OF NEIGHBORING GARDENS AND THE GREATER GARDEN AS A WHOLE.

AUTHENTICITY VERSUS CONFORMISM

RATHER THEN TO CREATE A PROJECT CONFORM THE IDEA OF A MUSEUM GARDEN, THE ARTIST SHOULD MAKE A GARDEN THAT IS TOTALLY INSPIRED BY HIS OWN ARTISTIC TRAJECT. OF COURSE IN THE FIRST PLACE IT HAS TO MAKE SENSE TO MAKE A GARDEN ACCORDING TO HIS/HER ARTISTIC TRAJECT.

In de verdere projectvoorstellen in dit boekje ga ik op zoek hoe Domeinkunst met een afrondend karakter eventueel zou kunnen gerealiseerd worden in het publieke domein (Pleuk keu en Museumtuin zijn eerder privé initiatieven en van een doorlopend karakter). Dit blijkt echter een moeilijke opgave te zijn, de meeste van mijn Domeinkunst projectvoorstellen die ik echt Domeinkunst vindt, zoals Ullgarid, Euberburg en Labyrint, zijn eigenlijk niet realistisch; tenzij als memoriaalproject voor moest ik ooit echt helemaal doorbreken en in s' land 's glorie worden opgenomen na mijn tragisch heengaan. Het kan niet anders of de gestripte projecten overlappen in hun minimale uitwerking van het Domeinkunst-zijn met andere kunstdisciplines, zoals Landart, Installatiekunst of Interieurvormgeving. Uit de volgende minder optimale projecten kan men veel leren over Domeinkunst.

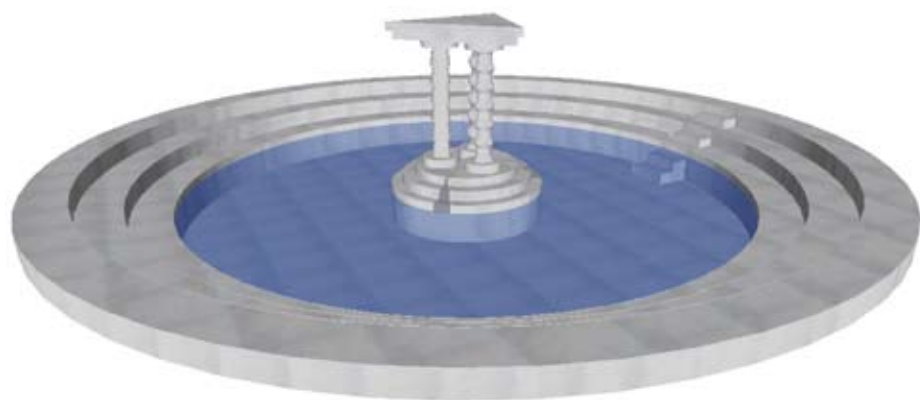
VII.

VI.

VIII.

Koil Koun Fontein

Het is niet omdat je een paar banken rond een in het landschap geplaatst beeldhouwwerk zet dat er plots sprake is van een Domein. Dit is eigenlijk een beetje aan de hand bij de Koil Koun Fontein. Los daarvan is het ook geen Landkunst, maar staat het toch dichterbij het Domeinconcept dan je zou vermoeden, maar dan een heel ander domein dan dat van de kunsten.

Zowel de grenzen als de binnenkant van het Domein zijn contextueel, symbolisch of esthetisch geoptimaliseerd. Dat kan door specifieke decoratie in het Domein te plaatsen of dit Domein in zijn geheel decor te maken. Aangezien ik hier relatief kleine realiseerbare Domeinkunst tracht voor te stellen kunnen we enkel voor de tweede optie gaan en dit op zo'n enkelvoudig mogelijke manier in de buiten - en binnenzijde van het Domein. Aan de Koil Koun Fontein ontbreekt een buitenzijde. Er is dan wel een ronde zithoek, maar dat heeft nauwelijks een decoratieve waarde en is daardoor net zoals de banken rond het beeldhouwwerk. De binnenzijde, de fontein zelf, is dan weer te monumentaal. Het is geen onderdeel van de ruimte waartussen de bezoeker rondloopt, maar onderscheidt zich eerder van de ruimte en bombardeert zichzelf zo tot een kunstwerk. Een object dat zegt: "HALLO, ik ben een kunstwerk, kijk naar mij.", neemt afstand van het publiek en is daardoor geen decoratief stuk meer in een groter geheel: namelijk in het Domein. Dit kan vermeden worden als het object tracht op te gaan in de omgeving, maar dat gebeurt hier niet.

De Koil Koun Fontein is dus een objectmatig kunstwerk en zou dan normaal gezien in de categorie Landkunst moeten komen te staan, daar de natuurlijke plaats van de Fontein een publieke of private ruimte in de openlucht is: een tuin, een plein of een park. Toch is het geen Landkunst en wel om de volgende reden: de fontein kan geen vrije positie aannemen, maar wordt deel van het stedelijk weefsel of onderdeel van een tuin. De Fontein is geen Domeinkunst op zichzelf, maar is in feite een decoratiestuk van een Domein of domein. De Koil Koun Fontein is echter bedoeld voor de publieke ruimte en wordt daardoor decor van het stedelijk weefsel: elk dorp of stad is in feite een ander domein, met dat verschil dat het geen kunst is (en daarom niet met een grote D geschreven).

Toch denk ik dat ik de fontein wel zou plaatsen moest daar ooit vraag achter zijn.

Taxuskuil

In Taxuskuil wordt wel op een zeer enkelvoudige manier de binnenzijde en buitenzijde bewerkstelligd. De binnenzijde bestaat uit een kuil dat trapsgewijs op zithoogte naar beneden gaat, de toeschouwer wordt daardoor uitgenodigd om erin te gaan zitten, alleen of in groep. De enkelvoudig kuilvorm staat symbool voor het neerwaartse of donkere en roept daardoor op een directe manier een sfeer op. Daarnaast is het, zoals zogoed als al mijn werk, van beton: waarin ik Niflheimse kilte, monotonie en somberheid wil weergeven, wat dan ook weer een hele gelaagdheid aan informatie geeft. De buitenzijde dat de grens van het Domein vormt bestaat uit een reeks gotische gewelfde open poorten, een contextuele vormkeuze dat de context en sfeer van de Romantiek oproept en daardoor het cultiveren der lusten symboliseert.

In dit werk zie je de combinatie die vaak voorkomt in al mijn werk: langst de ene kant is er het 0 punt, Niflheim het lege keerpunt, langst de andere kant het +1 punt, waarbij men zijn eigen lustbrengende wereld schept. (Min 1 wordt niet behandeld, dat hoeft ook niet, als men het over het alternatief heeft wijst men immers automatisch het bestaande af. Alle kunst dat het over iets heeft uit de -1 wereld, de dystopie waarin wel moeten leven, is -1.)

Door de minimaalheid aan hetgeen het Domein bij elkaar houdt had ik er ook nog graag Taxusbomen rond geplant, zodoende wordt er nog een extra laag sfeer aan toegevoegd en een extra begrenzing en verdieping van het Domein. Dat is misschien een goedkoop truckje, maar uiteindelijk zijn het die elementen waaruit een Domeinkunstwerk bestaat: laagje per laagje wordt eraan toegevoegd tot je uiteindelijk een Domein zoals Ullgarid, Euburg of Labyrint hebt. Taxuskuil is daarvan het minimale broertje.

Het enige waaraan ik mij stoor in Taxuskuil is het functiegehalte: het is namelijk een zitkuil, niet meer dan een verheven vorm van een ordinaire bank dus. Het Domein komt voor degene die er komen zitten of verpauzen hoogstwaarschijnlijk maar op de tweede plaats. Hierin schuilt het addertje onder het gras van dit werk, als de gebruiker geen onderdeel wordt van het werk, kan er geen sprake zijn van Domeinkunst. Het wordt pas Domeinkunst als er iemand zijn speciaal plekje van maakt, alleen op dat moment wordt het werk daadwerkelijk geactiveerd daar de gebruiker pas dan rechtsreeks met zijn onderbewuste een relatie aangaat met het werk: mijn werk wordt dan zijn wereld, zoals het mijn wereld is. (Direct ook de reden waarom ik kunst nog steeds zie als het ultieme middel om mijn zingeving in te vullen. Het mag niet anders zijn. Een

quote om te onthouden!)

(Dit is misschien wel iets existentieel: ik voel mij in de samenleving eigenlijk nergens thuis, alleen op reis in de diepste en mooiste plaatsen van een natuurreservaat voel ik mij echt thuis. Mijn verblijven zijn daar noodgedwongen van tijdelijke aard, waardoor ik tot op heden geen echte thuis heb gevonden.)

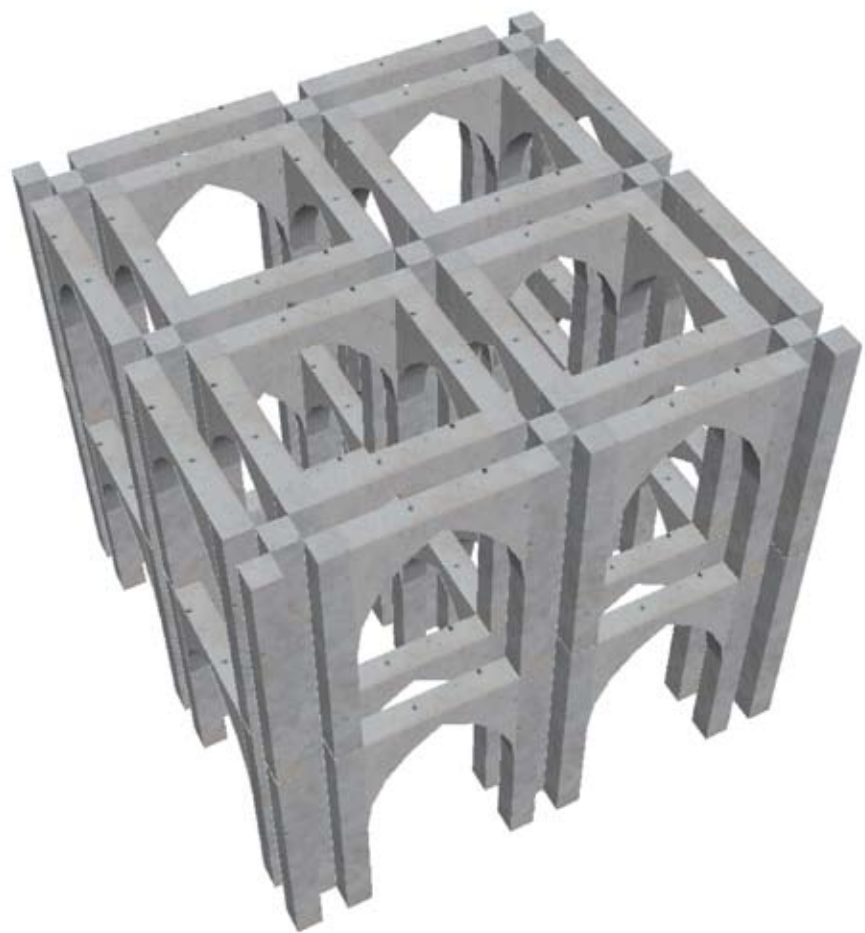
Het is dus best het functiegehalte zo minimaal mogelijk te houden in de Domeinkunst zodat het alleen wordt gebruikt door mensen die er echt onderdeel van willen worden, langst de andere kant moet het ook op de een of andere manier uitnodigend zijn, functie kan daartoe een compromis zijn.

Catacomben en Galerij

Deze twee werken grenzen alweer aan het onrealiseerbare, net iets te groot. Het is een oud idee dat regelmatig in andere vormen terugkomt en daarom misschien net relevanter. Ik zie er ook niet direct een functie in, wat voor de Domeinkunst goed is, maar wat het ook weer een stuk minder realiseerbaar maakt. Deze werken kunnen natuurlijk zo groot en zo klein gemaakt worden als maar kan. Hoe groter hoe dieper en dus beter het Domein wordt, zeker wanneer je datgene wat buiten het Domein ligt niet meer kunt beleven. Maar dus ook hoe kleiner hoe minder Domein: op een gegeven moment zal er een grens overschreden worden, waarbij het Domein meer een installatiekunstwerk wordt geplaatst in het landschap en dus eerder tot de Landkunst zal behoren wanneer het te klein is. Op dat moment is er nauwelijks nog sprake van 'in een andere wereld treden', waardoor het werk zich presenteert als een kunstwerk en dus afstand neemt tot de toeschouwer.

Minimaler kan een Domein evenwel niet zijn, zowel de begrenzing als de innerlijke wereld van het Domein bestaat hier uit één geheel. Het is daardoor een Domein dat inhoudelijk en gevoelsmatig dichterbij Niflheim staat en verder van bvb Pleuk Keu, wat toch nog altijd meer de kaart van de +1 trekt dan de 0 van Niflheim. In Catacomben en Galerij wordt meer het wanderen in een lege maar potentievolle wereld benadrukt dan dat het de potentie daadwerkelijk vorm geeft.

Esthetisch speelt het meer met licht en schaduw, maar ook deze zijn dragers van inhoud en sfeer. Het gekke is dat een werk dat ik eind 2008 heb gemaakt grote gelijkenissen vertoont. Ik denk dat dit te maken heeft met expressie; het denken kan rap vooruit gaan en gekke sprongetjes maken, maar het ware ik

(mijn gevoelens) waar de expressie uitdrukking aan geeft evolueert veel trager. Mijn Domeinen kunnen alleen echt werken als het lust opwekt en dat kan alleen als de gevoelens zichzelf kunnen vinden in mijn werk. Daarop volgt dat expressie een middel is om de esthetiek die mij raakt in mijn werk te steken zodat het mij wederom kan voeden. Maar daarin moet ik selectief zijn, omdat gevoelens die mij een slecht gevoel geven er niet in zouden verwerkt worden. Helaas heb ik zoveel meegemaakt dat alleen lichtjes negatieve gevoelens mij kunnen verlustigen, waardoor mijn wereld iets duisters heeft. Ik ben alleen bang dat het op den duur zo duister wordt dat ik positieve en negatieve gevoelens niet meer van elkaar zal kunnen onderscheiden: wanneer lethargie en scepticisme een manier van leven wordt. Alleen de passie kan mij redden.

Dwaalhof

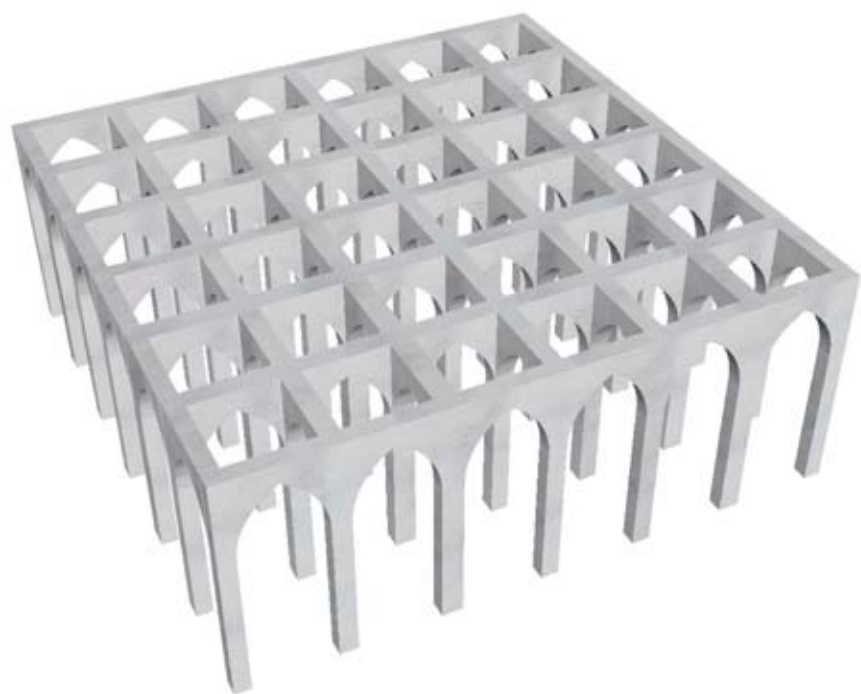
Een ander niet realiseerbaar project, maar ik wou het er gewoon aan toevoegen omdat het variatie brengt op voorgaande werken. Al mijn werken gaan uit van het principe iets op te bouwen, iets te construeren. In Dwaalhof doe ik het omgekeerde, alle contextuele decor dat ik eerder gebruikte wordt er gedeconstrueerd en in een chaotische setting gezet waardoor het des te meer een dwaaloord wordt, een Niflheim. Er is ook een automatische en sterke maar onbedoelde referentie naar de ruïnes van oude steden en rijken zoals de ruïnes van Rome. Kasteelruïnes zijn voor mij altijd lustplaatsen geweest die mijn fantasie prikkelden.

Albert Speer moest van Hitler gebouwen ontwerpen die ook nadat het derde rijk zou zijn gevallen, achter honderden jaren van glorie, een sterke impressie geven in een ruïneuze toestand. Waarom dan niet dat rijk maar overslaan en direct de ruïne maken? Waarom al die miserie en volksverlakkerij als de ruïne het uiteindelijke doel is?

Een andere reden waarom ik Dwaalhof in dit boek wou steken is omdat dit werk misschien een geleide kan zijn voor toekomstig werk, een ander pad om te bewandelen op dezelfde berg.

Urban Tribal Salon

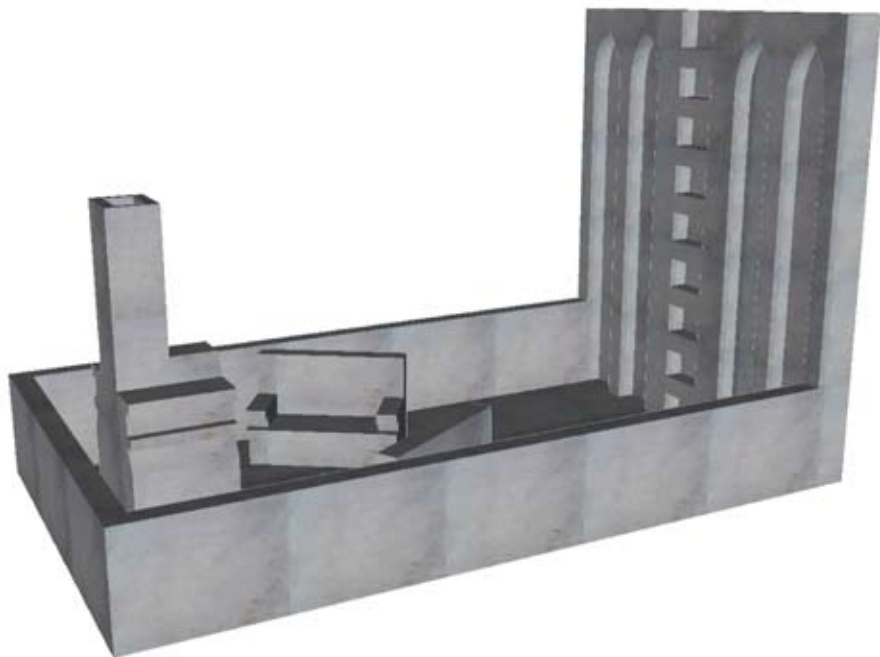
Urban Tribal Salon is een project dat eerder urbane stammen uitnodigt, hedendaagse of toekomstige, dan individuen wilt aantrekken. Ze worden uitgenodigd om het werk tot ontmoetingsplaats te maken. Er gaat natuurlijk geen letterlijke uitnodiging uit: het gaat hier om het potentieel van de plaats: de plaats

zelf nodig uit om er gebruik van te maken op de een of andere manier.

Hier combineer ik de projecten rond het maken van een privé salon zoals Keus Keu en Pleuk Keu met het idee om iets in de publieke ruimte te kunnen realiseren. Misschien nogal vrij letterlijk, maar deze reeks werken zijn nu eenmaal een zoektocht naar realiseerbare Domeinkunst. Indien juist geplaatst bevat het alle elementen van Domeinkunst, inclusief de gebruikers: specifieke esthetiek, context en inhoud. Wanneer het in gebruik is raakt het geen grenzen met andere kunstdisciplines. Er zijn bovendien veel variaties op mogelijk.

Urballon zie ik verschijnen op en in verloren stukken land zoals ruïnes, bruggen, braakland, tunnels, etc. Deze Urballon is met de nieuwe brugpijlers over de Schelde te Temse in gedachten.

Bound to...

In bovenstaande pogingen werkbare vormen te vinden om Domeinkunst realiseerbaar te maken vergeet ik haast de zingeving dat het Domein inhoud moet geven. En dan heb ik het niet over het concept dat in bovenstaande werken wel aanwezig is, maar over de doelstellingen die ik naar voren schuif om mijn leven zin te geven. Al te gemakkelijk vergeet men dat de kunstenaar en de kunst het middel is tot een diepere wil. Bovenstaande werken hebben allemaal wel een vleugje mee van die diepere wil, maar zijn niet echt in hun totaliteit gedacht vanuit die diepere wil. Natuurlijk maken deze werken ook deel uit van een proces, voor eens heb ik mezelf toegestaan om eens creatiever uit de hoek te komen, in de plaats van maanden te brainstormen om tot het perfecte werk te komen. Ik denk dat beide tactieken noodzakelijk zijn om tot een goed werk te komen mits men in moeilijk vaarwater zit: mijn moeilijk vaarwater was dat mijn brainstormen zonder modellerende creativiteit mij niet bracht tot realiseerbare werken. Uiteindelijk kwam ik, na het creatieve modellerende proces waarin ik alles wat liet bezinken, tot het hiernaast staande werk, waarin ik het gevoel heb dat dit wel raakt aan de diepere wil in zijn totaliteit. Het is een werk die naar mijn gevoel meer oproept dan alleen maar een authentieke esthetische ervaring, en meer dan alleen maar een ideeëngoed naar voren schuift. Hierin slaag ik naar mijn idee erin om dat werk van die Heksen, een idee dat ik uiteindelijk niet realiseerde, terug tot leven te roepen. De ruïneuze vormgeving die onmiskenbaar vorm is gegeven, het occulte teken op de vloer, de vuurplaats, het roept naar mijn gevoel een sfeer op waarin een duister verhaal zou kunnen vermoed worden. En dat is het verschil met voorgaande werken, daarom is dit werk dieper, bovenstaande werken waren juist exterieur die een persoonlijke invulling kon krijgen mits het werk een belangrijke plaats werd voor de gebruiker van het werk; in dit werk krijgt een duister verhaal vorm zonder dat de gebruiker er een diepere verbintenis moet mee aangaan, maar veel directer, bij het eerste bezoek. De bezoeker kan meteen gebruiker worden, het moet het verhaal niet zelf vormen, maar moet in een bestaand verhaal stappen, een bestaande diepere wil wordt hem opgelegd.

In mijn verhaal vormt het symbool op de vloer het ankerpunt voor de Wanderer die als geest van wereld tot wereld reist en hier kan gematerialiseerd worden; het is een soort van punt in het algehele bestaan, een soort van neutraal punt. De Wanderer kan daarbij in het midden van het werk zitten en een vuur in de vuurkuil aansteken, terwijl hij langst de andere kant beschermd/geflankeerd wordt door een esthetisch/sferische mantel/anker (de ruïneuze bogen).

Het voorgaande werk moet nog enigszins gefinancierd worden dan wel geratificeerd worden door de sponsor of landeigenaar vooraleer ik daaraan kan beginnen. Dit werk zou ik zeker kunnen realiseren, mits ik mij voor enkele dagen ter plaatse kan begeven. Zou ik dat echt willen, dan kan ik dat op dit moment. De vraag reist hier evenwel of het niet beter is om hetzelfde krachtige werk te kopiëren i.p.v. dezelfde kracht te diversifiëren, zoals in dit werk gebeurd ten overstaan van het voorgaande werk.

Langst de andere kant is de Wanderer ook een soort van sjamaan/heks en kan deze plaats een occulte omgeving vormen voor verduisterde praktijken.

Liefst zie ik dit werk op een onbewoonde afgelegen rots aan een Noordzeekust. Het is een plaats waarop men moet stuiten bij toeval, een plaats moeilijk bereikbaar met weerbarstig weer. Een plaats waar occulte sferen en het verhaal van de Wanderer en de duistere betovering meer weerklank kunnen vinden, er thuis horen. Waar je bijna verwacht iets aan het waanvoorstellingen grenzende te zullen zien. En dan ontdek je daar die plaats en je vraagt je af of je wel veilig bent, of de wereld zoals wij ze kennen niet een al te gemakkelijk voorstelling is. Of je vindt het juist geweldig, want hier stap je in een andere wereld, in een wereld van betovering en verregaande mogelijkheden.

De Wanderer/Geest zoals ze hierboven is beschreven is een concept over een mogelijk toekomstig bestaan achter dat we deze wereld finaal de rug hebben toegekeerd, maar het is ook een fantasie die betrekking heeft op mezelf. Het is de fantasietoekomst die ik voor mezelf in petto heb en die ik in mijn werk al gedeeltelijk realiseer. De esthetiek is uiteindelijk gebaseerd op mijn authenticiteit en verfijning, op mijn innerlijke beleving en perceptie. In deze fantasie ben ik aangesloten bij een grote clan waarin ik als Wanderer eerder een grenswandelaar ben met een occulte inslag. De Wanderer komt en gaat wanneer hij wilt en is voor de clan een soort van verkenners - wijze, die veel weet, veel heeft gezien en veel geheimen kent, vandaar zijn occulte inslag. Het symbool van de clan is een naar zijn prooi (kadaver) duikende raaf. De clan heeft vooral een primitieve inslag, maar begeeft zich ook in andere lagen van de maatschappij, ze heeft ook enkele meer Romantisch georiënteerde kastelengemeenschappen onder zijn vleugel.

Ik kan minstens drie concretere doelstellingen voor mijn leven en kunst groeperen, die mijn werk vorm en zin kunnen geven:

- > Occulte sfeer, dwaaloord en hekserij; met als doel betovering.
- > Primitieve sfeer, (fantasie)klan en verbondenheid, met als doel verankering.
- > Esthetische sfeer, Romantiek en fijngevoeligheid; met als doel zorgeloosheid.

Deze drie doelstellingen kunnen natuurlijk in elkaars vaarwater komen. Daarnaast zijn er de meer abstracte levensdoelen, die ik de drie pilaren van mijn leven noem, in deze vinden we echter geen directe praktische kaders om mee aan de slag te kunnen gaan:

- > Wilskracht/eigen richting
- > Verfijning/authenticiteit

Romantiek in cyberpunk stadslandschap (pergola met neprozen)

Cyberpunk in oerlandschap (mast met dode kraaien en kettingen) ->

-> Schoonheid/liefde

Bij elke doelstelling/groepering hoort een bepaalde wereld/omgeving:

-> Wanderer: Oerwereld, afgelegen gebieden.

-> Primitivus: Reële wereld, woestenij, cyberpunk stadslandschap.

-> Romantiek: Kasteelsfeer, park, tuin, kamer, natuurlandschap.

Met de Romantiek heb ik al enige ervaring opgedaan, de Wanderer krijgt met dit boekje eindelijk enkele waardige werken, met Primitivus weet ik nog niet zo goed om te gaan in de totaliteit van de diepere wil.

Normaal probeer ik de omgeving in het verlengstuk van het Domeinkunstwerk te leggen, in de betrachtning een zo authentiek mogelijke plaats te creëren. Nu kwam ik echter op het idee om het Domeinkunstwerk van de ene doelstelling te mengen met de omgeving van een andere doelstelling, opdat Domeinkunst en omgeving met elkaar botsen i.p.v. bij elkaar passen. Botsende beelden kunnen soms krachtiger zijn, dit kan een interessante afwisseling zijn op de huidige gang van zaken, het kan voor sterkere emoties zorgen. De realiteit is dat, als ik echt werken wil realiseren, ik het zal moeten doen met de wereld van vandaag; en deze is nu eenmaal niet zo idyllisch of ideaal als ik het graag zou willen.

Appendix: Analyse der ‘Psychologische’ wortels

Waar ik in deze tijd van mijn leven het meeste last van heb is dat ik tijdens de betere periodes vaak impulsievere beslissingen neem en mij engageer voor bepaalde zaken waar ik dan in mindere periodes, die helaas vaak langer duren, niet meer volledig achter sta en bijgevolg het engagement stop zet. Voor de engagementen waar ik dan wel nog achter sta, weet ik dat het goede beslissingen waren, maar wordt ik gehinderd door meer introvert gedrag, verlies van motivatie en concentratie. Dat vindt ik zeer hinderlijk, goede initiatieven die ik neem in betere periodes worden in mindere periodes gehypothekeerd of op zen minst zwaar bemoeilijkt. Ik heb het gevoel dat ik veel beter kan presteren en een betere toekomst zou kunnen creëren, maar mijn “Bipolar Disorder” keldert mijn toekomst, niet omdat ik bij de pakken blijf zitten, maar omdat andere mensen niet in mij geloven als het erop aan komt. Vanwaar komt deze malfunctie? Naast de genetische gevoeligheden achten wetenschappers het bewezen dat omgevingsfactoren een grote rol spelen in het ontstaan van deze malfunctie. Zo getuigen meer dan de helft van de malfunctionerende dat ze als kind op de een of andere manier zijn mishandeld, vaak met een “Post Traumatic Stress Disorder” tot gevolg. Dit klopt helaas voor mij ook, ik ben vanaf dat ik mij kan herinneren tot ik de Middelbare school achter de rug liet gepest of uitgesloten geweest en dat in alle sociale contexten buiten het gezin: de school, jeugdkampen, sport, etc. Altijd was ik het zwarte eendje om het zo te stellen. Het zwarte eendje werd in het sprookje een mooie zwaan, hier dan wel een mooie maar manke zwaan. Ik herinner mij dat ik heel goed was in het mij afsluiten van de stressvolle wereld en mij vrijwel direct kon storten in het andere leven thuis of later alleen in de bossen. Misschien dat deze extreme overgang van pure stress in pure ontspanning deze bipolaire toestand heeft veroorzaakt?

Maar wat is de oorzaak van mijn manke sociale vaardigheden waar het het groepsgebeuren betreft. Hier gaan we verder naar het verleden. Twee zaken onderscheiden mij van andere mensen (of zo denk ik er toch over daar het labelen van kinderen indertijd nog niet op punt stond), en dat zijn mijn “Highly Sensitive Person” en “Twice-Exceptional” dinges. Beiden hebben zowel voordelen als nadelen en hebben er wellicht voor gezorgd dat ik door mijn overgevoelige karakter in combinatie met de tweespalt tussen heel goed zijn in sommige dinges en heel slecht in andere dinges vaak een buitenbeentje was en een gemakkelijk doelwit voor escapisten van de lelijke soort. Wat zich natuurlijk culmineerde tot ik uiteindelijk rond mijn zestiende bewust werd van

mezelf, waardoor ik op een bewuste manier die zaken kon aanpakken. Al was ik, en ben ik nog steeds, te trots om mij aan de groep te conformeren.

Met weinig tot geen hulp heb ik mij door al die jaren heen geloodst en ben ik er sterker en wijzer uit geworden. Waardoor ik nu min of meer weet om te gaan met mijn complexe persoonlijkheid en er de vruchten van pluk waar het bvb de creatie van mijn artistiek werk aangaat. Wat in dit boekje echter van belang is, zijn de zaken die ik gecultiveerd en geconditioneerd heb gedurende die jaren van wrochten; die mijn hexarij bevruchtte. Met mijn ouders gingen we vaak lang op reis om te stappen in de bergen, in mijn jeugd zocht ik vaak de eenzaamheid op in omliggende bossen en later ging ik dan zelfstandig op reis om de voor mij diepste en mooiste natuurplekken te ontdekken in de omliggende landen. Door deze lange historie waarin het natuurlijke landschap een hoofdrol speelt neemt de groene lust het belangrijkste aspect in beslag in mijn hexarij. Daarnaast ben ik zo veel verliefd geweest, helaas zonder veel resultaat, op zo veel meisjes, dat ik in mijn eigen wereldje de paarse lust heb weten te cultiveren. Helaas heb ik om praktische redenen daar nooit veel gebruik van kunnen maken om te experimenteren met de rode lusten. De gele lusten heb ik dan weer op recentere data weten te cultiveren sinds ik de gele hoek ben ingeslagen wat de kunsten betreft, al sluimerde deze lust al heel lang in het creëren van rollenspelwerelden doorheen mijn jeugd. Andere lusten komen ook in meerder of minder mate aan bod doorheen mijn leven. Tenslotte is er de conditie van het eeuwige streven naar meer wijsheid en een sterkere ik dat mijn denken en handelen beïnvloed.

Vroeger werd ik gelukkig als ik mijn ideeën projecteerde in de verre toekomst, want ik hoopte op een betere wereld. Vandaag vindt ik enigszins wat geluk als mijn gedachten afdwalen naar de leuke dingen van het heden of nog meer geluk wanneer ze tot rust komen in korte zorgeloze momenten. Het leven is er niet op gebeterd, ik ben dat gelukkig wel.

